

Fair Play

www.urheilutoimittajat.fi

Urheilutoimittajain Liiton jäsenlehti 1/2022

**VUODEN
URHEILIJA
MATTI
MATTSSON**

SIVUT 6–8

**Urheilujournalismin
illassa juhlittiin
90-vuotista liittoa ja
PALKITTIIN ALAN
AMMATTILAISIA**

SIVUT 18–27

**VUODEN URHEILUJOURNALISTINA 2021
PALKITTIIN ARI VIRTANEN**

SIVUT 28–29

Kun haluat turvata rakkaimpasi
edullisella henkivakuutuksella,
olemme rinnallasi.

Järjestöjäsenen etuhinta koskee sekä sinua että puolisoasi.
Laske hinta helposti netissä. Saat vakuutuksen voimaan heti.

if.fi/henkivakuutus

Vakuutuksen myöntää Keskinäinen Vakuutusyhtiö Kaleva.

6-8

Juhlapuhe syntyi poikaa nukuttaessa

9

Vuoden urheilija -äänestys 2021

10-11

Valmentajan kovuutta ei mitata desibelimittarilla

12-13

Menestysreseptinä arvot ja avoimuus

14-15

Saga Vanninen kerää odotuksista myös itseluottamusta

16

Koskettavat kiitospuheet liikuttivat Urheilugaalassa

17

Lajien parhaat urheilijat 2021

18-27

Urheilutoimittajain Liitto juhli 90-vuotista taivaltaan Urheilujournalismin illassa

28-29

Hyvä juttu syntyy luottamuksellisesta suhteesta haastateltavaan

30-33

Mielenkiinnosta ihmiseen syntyi Vuoden urheilujuttu

34-36

Suomen hetki tarjosi elämyksiä yleisölleen

37-39

"He luulivat Eriksenin kuolleen"

40-41

"Viestinnän on oltava strategian ytimessä"

42-43

Laatujournalismia tehtaan takuulla

44

Vuosikokous Helsingissä

46-55

Urheilutoimittaja-päivät

56-57

Intohimosta jalkapalloon ja urheilujournalismiin

60-61

Keskisuomalaisessa keskitytään omiin hyviin juttuihin

Vakiopalstat:

5 Pääkirjoitus

45 Kolumni

58 Jäsenasiaa

59 Kieli pelittämään

62-63 Yksi meistä

64 In memoriam

65-66 Paikalliskerhokuulumisia

67 Vieraskynä

68-71 Kirja-arvot

URHEILUTOIMITTAJAIN
LIITTO

Fair Play

Urheilutoimittajain Liiton jäsenlehti

Julkaisija

Urheilutoimittajain Liitto ry.
Atomitie 5, C-porras, 00370 Helsinki

Päätoimittaja

Nina Jakonen
toimisto@urheilutoimittajat.fi

Toimitus

Tapio Ahlroth
Esko Hatunen
Harri Laiho
Taru Nyholm

Ulkoasu

Taina Kemppainen Tmi, Rauma

Painopaikka

Savion Kirjapaino Oy, Kerava

Ilmoitusmyynti

Urheilutoimittajain Liitto ry
Nina Jakonen, puh. 050 448 4845

Levikki

1 500

Osoitteenmuutokset

toimisto@urheilutoimittajat.fi

Ilmestyminen 2022

nro 2 25.5.
nro 3 21.9.
nro 4 9.12.

Toimitus pidättää oikeuden lyhentää, muokata sekä jättää julkaisematta toimitukselle lähetettyjä juttuja.

Urheilutoimittajain Liitto ry.
Perustettu 1931

Puheenjohtaja

Kari Linna

Pääsihteeri

Nina Jakonen

Jäsenyydet

Kansainvälinen urheilutoimittajien liitto (AIPS)
Association Internationale de la Presse Sportive AIPS

Euroopan urheilutoimittajien liitto (UEPS)
European Sports Press Union UEPS

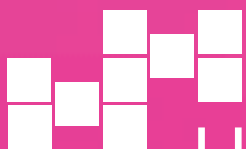
ISSN 0786-5988 (painettu)
ISSN 2670-255X (verkkojulkaisu)

Kannen kuva:
Matti Mattsson
Kuva:
Nina Jakonen

4041 0660
Painotuote

Haaga-Helia

TEE INTOHIMOSTASI ITSELLESI AMMATTI.

Opiskele liikunta- ja hyvinvointialaa Haaga-Heliassa!

- Liikunnan ja vapaa-ajan koulutus, liikunnanohjaaja (AMK)
- Degree Programme in Sports Coaching and Management
- Liikunta-alan koulutus, liikunnanohjaaja (YAMK)
- Liikunta-ala, avoin AMK
- Kiekkoilijan opintopolku
- Sports & Study -väylä, liiketalous
- Urheilujournalismin erikoistumiskoulutus

LUE LISÄÄ: haaga-helia.fi/liikunta-ja-hyvinvointi

PYSY MUKANA MATKASSA!

Fair Play

Fair Play saapuu painettuna suoraan kotiisi/työpöydällesi tai digilehtenä sähköpostiisi. Muista ilmoittaa osoitteen- ja/tai sähköpostiosoitteen muutoksesi **toimisto@urheilutoimittajat.fi**

Liiton tiedotteet

lähetetään sähköpostitse. Varmista tiedotteiden saanti päivittämällä sähköpostiosoitteesi **toimisto@urheilutoimittajat.fi**

Liiton verkkosivut

Ajankohtaiset uutiset ja aiheet luettavana silloin, kun sinulle sopii.

www.urheilutoimittajat.fi

Vuoden urheilija -verkkosivut

Vuoden urheilija -äänestyksen ehdokaslistat, äänestystulokset ja ajankohtaiset uutiset.

www.vuodenurheilija.fi

Liiton Facebook

Löydät meidät Facebookista **facebook.com/urheilutoimittajat**

Liiton Twitter

Seuraa meitä Twitterissä **twitter.com/urheilutoimitus**

Liiton Instagram

Löydät meidät Instagramista **instagram.com/urheilutoimittajat**

Seuraa meitä niissä kanavissa, jotka sopivat sinulle parhaiten!

Yhteistyössä:

KALEVA

Haaga-Helia

Opetus- ja
kulttuuri-
ministeriö

CODEMATE

Urheilugaala

PÄÄKIRJOITUS

Kari Linna
puheenjohtaja

Hyvin äänestetty

Tiivistäen voisi sanoa, että Vuoden urheilija on valittu ja kaikki meni hyvin. Kurkistetaan silti hieman tulosten ja valintojen taakse. Uinnin olympiapronssimitalisti **Matti Mattssonin** ykkössija pääkategoriassa oli selvä. Sen sijaan häneen takanaan käytiin tiukka taisto. Kärkikolmikkoon kiilasivat nyrkkeilijä **Mira Potkonen** ja golfari **Matilda Castren**. Hyvin lähellä mitalisijaa olivat myös voimistelija **Emil Soravuo** ja yhdistetyn hiihtäjä **Ilkka Herola**. Kaikki äänestykset huomioiden tasaisin kamppailu oli Vuoden joukkueen tittelistä. Sen kilpailun vei kielenmitalla Leijonat.

Äänestysprosentti oli yksi historian parhaita, mistä kiitos aktiivisille jäsenillemme. Valinnoista eikä ehdokaslistoista ole kuulunut juuri minkäänlaista parranpärinää, saati sitten isompaa kritiikkiä. Tämä on someaikana huojentava uutinen. Myös tekniikan suhteen selvisimme kiitettävästi. Kolmatta vuotta käytössä ollut äänestysalusta toimi moitteetta.

Urheilugaala järjestettiin tällä kertaa liveinä pienimuotoisesti. Paikan päällä Hartwall Arenalla oli vain palkittavat, palkitsijat ja tekniikka. Heistä tuli silti lavalta katsoen miniyleisö, minkä tukemana tilaisuudesta saatiin hyvällä ennakkosuunnittelulla juhlaa kokemus palkituille. Suuri yleisö sai seurata valinnat ja muistamiset Ylen live-lähetyksissä. Media seurasi Urheilugaalaa striimin kautta. Liittomme oli gaalan tärkeänä kumppanina itseoikeutetusti edustettuna, joten moneen eri jakelualustaan tuottamamme materiaali tuli suoraan tapahtumapaikalta.

Joulun alla liittomme juhli 90-vuotiaasta taivaltaan Bottan upeissa puitteissa Helsingissä. Ajankohdan suhteen olimme onnekkaita, ehdimme kokoontua juuri ennen koronapandemiarajoitusten kiristymistä. Myös paikan valinta, ohjelma juhlapuheineen ja muistamisineen meni nappiin ja sai kehuja. Odotetut kollegoiden tapaamiset, kuulumisten vaihdot ja vanhojen muistelut olivat monelle tärkeitä syitä tulla mukaan. Paikalla oli mainio määrä osallistujia. Lämmin kiitos kaikille järjestäjille ja mukana olleille.

Nyt olemme lähteneet viimeiselle kymppille kohti täyttä sataa vuotta tilanteessa, jossa tulevaisuuden ennustaminen on tavallistakin vaikeampaa. Korona on mullistanut koko maailman menon niin pahoin, että hyvä kun huomisesta tietää. Pitemmän päälle menevien suunnitelmien pitävyyden ollessa hyvin kyseenalaisia eläkäämme tätä päivää. Merkitkää kuitenkin kalenteriinne 22.3. Se on päivämäärä, jolloin toiveiden mukaan pääsemme pitämään vuosikokouksen Helsingissä.

Hieman ennen tämän lehden painoon menoa kantautui Raumalta suruviesti. Asko Tanhuanpää oli siirtynyt ajasta ikuisuuteen. Haluan esittää mitä syvimmit surunvalitteluni liittomme hallituksen pitkäaikaisimman jäsenen ja varapuheenjohtajan läheisille.

Uimari Matti Mattsson voitti Vuoden urheilija -äänestyksen ylivoimaisesti. TOP10-joukkoon ylsi vain kaksi naista: toiseksi sijoittunut nyrkkeilijä Mira Potkonen ja kolmanneksi tullut golffari Matilda Castren.

Juhlapuhe syntyi poikaa nukuttaessa

Teksti: Harri Laiho
Kuvat: Nina Jakonen ja
Jesse Väänänen/Suomen Olympiakomitea

Vuoden urheilija 2021 piti ryhdikkään juhlapuheen, joka syntyi samalla, kun hän nukutti poikaansa. **Matti Mattsson** on saanut puheestaan yhtä paljon kiitosta kuin onnitteluita varsinaisesta valinnastaan.

UODEN URHEILIIJA

HEILIIJA.FI

tiaalla Matti Mattssonilla ei voi olla vielä Ketolan kaltaista vuosikymmenten tuomaa arvokkuutta, mutta tuoreena Vuoden urheilijana hän piti harvinaisen väkevän puheenvuoron. Lavalla ei ollut vain Vuoden urheilija, vaan myös suuri urheilija.

Mattsson oli ryhdikäs. Puheessa ja olemuksessa oli ryhdin lisäksi niin luonteesta kuin vuosien vaikeuksista kumpuavaa nöyryyttä. Hän katsoi menneeseen ja muisteli, miten jo nuorena MM-pronssimitalistina ja Vuoden urheilija -äänestyksen kolmosena hän ajatteli, että jonain vuonna hän on ykkönen. Se vei kahdeksan pitkää vuotta.

Nöyristellä ei tarvinnut, koska Mattsson tiesi tehneensä päättäneen vuoden kovimman suomalaisen urheilusuorituksen. Hän kiitti kaikkia oleellisia, joita heitäkin on yhden menestyvän yksilöurheilijan takana aina paljon, muttei sortunut amerikkalaiseen päättymättömään kiitosvirtaan. Puheessa oli tunnetta juuri oikeilla hetkillä, kun ääni väräsi vaimo **Maijua** sekä lapsia **Varpua** ja **Aarnia** kiittäessä. Urheilu asetettiin kaikessa tärkeydessään vain urheiluksi. Porin murre puski välillä läpi, mutta sekin sopi tilanteeseen. Se oli aitoa.

Lopuksi Mattssonilla oli vielä sanoma. Edeltäneinä viikkoina jälleen yleisöltä suljetussa uimahallissa yksin harjoittelut Vuoden urheilija suuntasi sanansa lapsille ja nuorille, joita koronapandemia kaikkine rajoituksineen on koulunut kovalla kädellä.

– Toivon, että löytäisitte takaisin urheilun tuoman ilon ja onnen. Te olette tulevia olympiamitalisteja ja Vuoden urheilijoita, Mattsson sanoi.

Alakuloinen juhla

Urheilugaalan suora tv-lähetys tavoitti Finnpanelin tutkimuksen mukaan yli miljoona suomalaista. Keskikatsojamääräkin oli yli puoli miljoonaa. Urheilutoimittajain Liiton valinta Vuoden urheilijaksi ei jäänyt ihmisiltä huomaamatta. Mattsson onkin saanut paljon yhteydenottoja.

– Puolet on onnitellut valinnasta ja puolet on kiitellyt puheesta, Mattsson naurahtaa hieman yllättyneenäkin.

Juhlapuhe syntyi Mattssonin mukaan juuri niin arkipäiväisesti kuin hän on viime vuosina rakentanut urheilu-uraansaakin: perhe-elämän keskellä.

– Nukutin yksi ilta Aarnia ja mietin samalla, mitä sitä kertoisi, jos minut valitaan.

Hän kirjoitti ajatuksiaan myös ylös, jotta muistaisi, keitä kaikkia pitää kiittää. Lopun lapsille ja nuorille suunnattu sanoma oli Mattssonin mielessä selvänä ajatuksena, jonka hän halusi juhlapuheessa esittää.

– Se on tärkeä asia. Lapset ovat koronasta ja sen tuomasta jatkuvasta epä-tietoisuudesta eniten kärsineet, kun mihinkään ei pääse, Mattsson mietti esimerkiksi rajoituksia, jotka ovat vienneet harrastuksia tauolle.

– Oma tyttäreni Varpu on neljävuotias. Hän on elänyt suurimman osan elämästään korona-ajassa.

Mattsson kävi puheen kerran itseksensä läpi, mutta ääneen hän ei vetänyt harjoitusta edes kodin koeyleisölle. Kerran hän yritti, mutta...

– Hiukan minä sitä aloitin, mutta sitten tuli taas joitain muita lapsiperheen kiireitä.

Jo ennen Urheilugaalaa Mattssonilla oli olo, että jotkut tiesivät hänen voitettavansa. Esimerkiksi Yleltä tuli erilaisia haastattelupyynnöitä gaalan jälkeiseen aikaan. Ei hän silti voitonvarma osannut olla. Varsinkin itse tilaisuudessa jännitys nousi.

– Minua jännitti enemmän kuin olympialaisissa.

Jännitys laukesi Mattssonin suuresti arvostamaan valintaan, muttei vienyt uimarin etukäteen miettimää puhetta mennessään. Hän pystyi puhumaan omasta itsenään juuri ne asiat, mitä oli miettinytkin. Tukilappuakaan ei tarvittu muistin turvaksi.

Mikään tottunut puhuja Mattsson ei ole, vaikka toki urheilu-ura on tuonut kokemusta erilaisista esiintymisistä. Juhlapuheen hän muisteli pitäneensä kerran aiemmin: Porin suomalaisen yhteislyseon lukiossa hänet valittiin aikoinaan tuoreiden ylioppilaiden joukosta puhujaksi.

Lisäksi Urheilugaalassa tammikuussa 2014 jaetun Läpimurto-palkinnon yhteydessä hän piti pienen puheen.

Urheilugaalassa ihmisiä oli nyt toisen kerran peräkkäin vähemmän kuin porilaisen lukion ylioppilajuhlissa. Se harmittaa Mattssonia. Hän olisi halunnut mahdollisimman paljon ”omaa väkeä” paikalle juhlistamaan suurta hetkeään. Hän jäi kaipaamaan niitä juhlevia tilanteita, joissa yleisö nousee seisomaan arvokkaimpien palkintojen, kuten Vuoden urheilijan julkaisuhetkellä.

– Tämän vuoden tunnelma oli alakuloinen, Mattsson myöntää.

Uimari on saanut tottua siihen, että korona muuttaa olympiamitalin mukana tavallisesti tulevia juhllisuuksia. Itsenäisyyspäivän Linnan juhlatkin jäivät väliin. Kun Mattsson sai edellisen kerran kutsun vuonna 2013, Presidentinlinna oli remontissa ja juhlat olivat Tampere-talossa.

Vaikka yleisöä ei ollut paljon kuuntelemassa Vuoden urheilijan puhetta, toisaalta television ääressä seuraajia oli satojatuhansia. Heitä Mattsson ei osannut ajatella.

Jääkiekkolegenda **Veli-Pekka Ketola** on saanut haastajan. Kun hän pitää puheen, jokainen hiljenty kuuntelemaan. Puheessa yhdistyvät karisma, tilannetaju ja sisältö. Ketolan muistopuhe edesmenneelle ystävälleen ja joukkuekaverilleen **Pekka Marjamäelle** oli vuoden 2013 Urheilugaalassa ehdolla Urheilukulttuuriteoksi. Kun Ässät tarvitsee Porissa puhujaa milloin mihinkin juhlaan tai muistamiseen, mikrofoni ojennetaan Vellulle. Niissä tilanteissa hän on urheilu-Suomen ykkönen.

Urheilugaala 2022 huipentui toisen porilaisen juhlapuheeseen. 28-vuo-

– Puhuin ikään kuin itselleni. Kohtalaisen tunteellisenä ihmisenä tiesin senkin, että saatan herkistyä, mutta en ole koskaan häpeillyt näyttää tunteitani. Sama se on ollut kilpailuissa pettymyksen hetkillä. Herkästi ne tunteet ovat tulleet esiin.

Mattsson ja valmentaja **Eetu Karvonen** olivat Urheilugaalan jälkeen Porissa kello 2.20. Kello 7.25 uimari antoi jo puhelinhaastattelua aamu-tv:hen. Sen jälkeen alkoi taas uimarin ja perheen isän arki.

– Omalla porukalla pitää vielä sen verran juhlistaa valintaa, että käymme vaikka syömässä, Mattsson suunnittelee.

– Varpukin oli jaksanut valvoa koko lähetyksen, ja hän pääsi näkemään, että taas isä voitti jotain.

Aiemmin lynkattiin, nyt ymmärretään

Olympiamitali ja Vuoden urheilija -valinta tekivät Mattssonista taas seuratuin urheilijan. Arkeen se ei kuitenkaan gloriata tuo. Mediat saattavat vierailla uimahallissa muutaman kerran tavallista useammin, mutta muuten yksinäinen työ Karvosen ja kaakeleiden kanssa jatkuu.

Mattsson on huippu-urheilija lajissa, jota seurataan Suomessa lähinnä arvokilpailuissa. Heikossa asemassa uinti ei toki ole, koska olympialaisten lisäksi myös MM- ja EM-kilpailuja seurataan ja arvostetaan.

Varsinaisia uintitoimittajia Suomessa ei kuitenkaan ole. 200 metrin rintauimari on törmännyt sellaiseenkin tilanteeseen, jossa häntä on pidetty 50 metrin perhosuimarina. Mattsson pyrki olemaan ymmärtäväinen.

– Kaikesta ei voi kuitenkaan tietää kaikkea.

– Uintisanasto voi olla välillä vaikeaa ymmärtää. Sanoisin kuitenkin, että suomalaiset urheilutoimittajat ymmärtävät uintia tänä päivänä aika hyvin.

Mattsson pomppasi valtakunnalliseen urheilujulkisuuteen käytännössä vuonna 2012, kun oli Suomen paras uimari Lontoon olympialaisissa. Hän kokee suomalaisen urheilujournalismin muuttuneen vuosien varrella.

– Mielestäni tietoisuus ja ymmärrys huippu-urheilun vaatimustasosta ovat lisääntyneet. Aiemmin lynkattiin helposti, jos ei päässyt vaikka uinnin MM-kisoissa finaaliin. Nykyään saatetaan sanoa tai kirjoittaa, että suomalainen ui loistavasti oman ennätyksensä, vaikka ei finaaliin päässytäkään.

Mattssonin oma valtti mediassa pärjäämiseen on ollut hänen suoruutensa. Hän sanoo asiat niin kuin ne ajattelee. Hän

Matti Mattsson tuuletti olympiaponssia 200 metrin rintauintifinaalin jälkeen. Valmentaja Eetu Karvosen kanssa tehty pitkäjänteinen työ tuotti tulosta juuri oikealla hetkellä.

ei selittele. Mattsson itse näkee media-asenteessaan samaa kuin kilpailuasenteessaan: hän ei lähde jarruttelemaan eikä vain katselemaan, mitä sieltä tulee.

– En tiedä, onko se aina ollut viisasta. Aika kauan jouduin kantamaan selänsäni nuorempana antamiani lausuntoja siitä, että voitan Riossa olympiakultaa.

– Toisaalta nyt nekin puheet sopivat hyvin tähän tarinaani ja siihen, mistä tilanteesta olen noussut olympiamitalistiksi.

Vaikea some

Matti Mattsson ei ole itse urheilumedian suurkuluttaja. Kotikaupungissa ilmentyvän *Satakunnan Kansan* digilehdestä hän seuraa, miten Ässillä menee, mutta muuten hän ei ole äärettömän kova penkkiurheilija.

– Maailmalla olisi tarjolla kaikenlaisia uintisivustojakin, mutta en minä niitä seuraa. En koe, että minulle olisi mitään hyötyä tietää, miten **Adam Peaty** harjoittelee.

Huippu-urheilijat ovat toisaalta medioita itsekin. Mattsson kuuluu esimerkiksi Instagramissa aktiivisiin päivittäjiin.

– Olisi silti parempi, jos somea ei olisi lainkaan. Se tarjoaa niin usein vääristynyttä kuvaa elämästä, Mattsson miettii.

– Ymmärrän kuitenkin, että se on tätä päivää. Itse olen pyrkinyt näyttämään rehellistä kuvaa omasta elämästäni. Ko-

tona talo ei ole aina siisti, koska jokainen tietää sen faktan, ettei se ole lapsiperheessä aina mahdollista.

Osa urheilijoista ansaitsee sosiaalisen median kautta paremmat tulot kuin urheilemalla. Mattssonilla some on joissain yhteistyösopimuksissa osa markkinointia.

– Se on väärin, että on urheilijoita, jotka kärsivät siitä, etteivät osaa luontevasti käyttää somea hyväkseen. He voivat olla vaikka kuinka hyviä ja potentiaalisia urheilijoita, mutta he eivät välttämättä saa yhteistyösopimuksia, koska somessa ei ole tarpeeksi seuraajia, Mattsson tuhahtaa.

Mattssonilla on Instagramissa noin 6000 seuraajaa. Hän on saanut menestystä ja näkyvyyttä, hän näyttää omaa uimarin arkielämäänsä rehellisesti ja aktiivisesti, mutta silti seuraajamäärät eivät ole kehittyneet samalla tavalla kuin 200 metrin rintauinnin Suomen ennätys vuonna 2021.

– Some on vaikea alusta. Urheilugaala tavoitti miljoona ihmistä, mutta minulle tuli vain 300 Insta-seuraajaa lisää. Tai olympialaisten aikaan naamani näkyi vuorokauden joka paikassa varmaan ainakin 2,5 miljoonalle suomalaiselle, mutta seuraajia tuli vain 4000.

– Vaikea sanoa, mitä someen pitäisi laittaa. Minä laitan tätä omaa tarinaani, jossa elän tavallista perhe-elämää ja nautin treenaamisesta. ♦

VUODEN URHEILIJA -äänestys 2021

Sija	Urheilija	Pisteet	Ykkössijat
1	Matti Mattsson, uinti	2104	139
2	Mira Potkonen, nyrkkeily	1157	6
3	Matilda Castren, golf	1026	26
4	Emil Soravuo, voimistelu.....	1004	2
5	Ilkka Herola, yhdistetty hiihto	898	7
6	Lukas Hradecký, jalkapallo	834	21
7	Aleksander Barkov, jääkiekko	629	10
8	Ristomatti Hakola – Joni Mäki, maastohiihto	619	3
9	Toni Piispanen, yleisurheilu	543	13
10	Teemu Pukki, jalkapallo	477	5

11	Ari-Pekka Liukkonen, uinti	475	1
12	Mikko Rantanen, jääkiekko	358	2
13	Sebastian Aho, jääkiekko	320	3
14	Lauri Markkanen, koripallo	310	2
15	Topi Raitanen, yleisurheilu	300	1
16	Valtteri Bottas, autourheilu	293	2
17	Natalia Kuikka, jalkapallo	217	1
18	Kalle Koljonen, sulkapallo	215	0
19	Leo-Pekka Tähti, yleisurheilu	206	0
20	Wilma Murto, yleisurheilu	200	0
21	Kalle Rovander, autourheilu	196	1
	Eetu Kallioinen, ampumaurheilu	196	0
23	Veera Kauppi, salibandy	186	3
24	Kristian Pulli, yleisurheilu	149	0
25	Amanda Kotaja, yleisurheilu	122	0
26	Tomas Käyhkö, keilailu	117	1
27	Rene Rinnekangas, lumilautailu	100	0
28	Arvi Savolainen, paini	81	1
29	Tuula Tenkanen, purjehdus	29	0
30	Sara Kuivisto, yleisurheilu	27	1
31	Ani Juntunen – Peppi Konsteri, keilailu	24	0
32	Robert Helenius, nyrkkeily	22	0
33	Glen Kamara, jalkapallo	15	0
34	Juha Kivilehto, salibandy	10	1
35	Ari Huusela, purjehdus	9	0
36	Lotta Kemppinen, yleisurheilu	6	0
37	Tuukka Taponen, autourheilu	5	0
	Tuomas Jussila, pesäpallo	5	0
39	Lasse Kurvinen, moottoripyöräily	3	0
	Iivo Niskanen, maastohiihto	3	0
41	Santtu Raitala, raviurheilu	2	0

Tuomas Sammelvuo ansaitsi Vuoden valmentaja -tittelin sekä Urheilutoimittajain Liiton äänestyksessä että Suomen Valmentajiliiton. Urheilutoimittajat äänestivät Sammelvuon parhaaksi myös vuonna 2014.
– Toivon, että valmennuspesti Venäjällä varmistuu, sillä ensi kesän MM-kotikisat on suuri unelmani.

Valmentajan kovuutta ei mitata desibelimittarilla

Tuomas Sammelvuo mukaan on tärkeää, ettei tunne ohjaa liikaa valmentajaa eikä urheilutoimittajaa sen kummemmin voiton kuin tappion hetkellä.

Teksti: **Tapio Ahlroth** Kuva: **Nina Jakonen**

Mikä on valmennusfilosofiasi? Tämä on Vuoden valmentajana palkitun Tuomas Sammelvuon mielestä vaikein kysymys, jonka valmentajalle voi esittää. Sammelvuon valmentajakollega **Tommi Tiilikainen** kehotti amerikkalaisen jalkapallon oppien mukaan kirjoittamaan valmennusfilosofian korkeintaan 25 sanalla.

Sammelvuo sanoo suoraan, ettei osaa sitä tehdä annetuissa raameissa.

– Ei se tule ikinä valmiiksi 25 sanassa eikä sen pitäisikään tulla. Sen verran on itselleni vajaan kymmenen vuoden ai-

kana käynyt selväksi, että joukkue on kaikki. Ilmapiiri ja ihmisten tunteminen ovat valtavan tärkeitä asioita.

Lentopallovalmentaja Sammelvuon työn punainen lanka on se, että mikään ei ole suurempi kuin joukkue. Sen sijaan, että Sammelvuo tiivistäisi ajatusmaailmansa 25 sanaan, hän kertoo rakentavansa valmennustyönsä neljän periaatteen varaan.

– Ole oma itsesi. Ole oikeudenmukainen. Tiedä paljon asioista, joista puhut, ja jos et tiedä, opettele.

Neljäs pointti on tunneälykyys.

Sana tulee 45-minuuttisen haastatte-

lun aikana usein Sammelvuon suusta.

Tunneälykyydestä on puhuttu viime vuosina paljon. Tutkimukset ovat tuoneet hienolle sanalle paljon sisältöä. Tutkija **Daniel Golemanin** mukaan itsetietoisuus on tunneälykyyden kulmakivi. Itsetietoisuus auttaa tunnistamaan omat mielialat, tunteet ja ajatukset.

– Ei ole mahdollista, että tuntuksen pelaajat joukkueessa, jos en ensin tunne itseäni, sitä millainen ihminen minä olen, Sammelvuo kiteyttää.

Akateeminen lahjakkuus ja älykyys eivät automaattisesti tarkoita tunneälykyyttä. Jokainen voi kehittää tunneä-

lyään. Tavoitteena on entistä parempi itsetuntemus ja tunteiden ymmärtäminen.

”Kaikki valmennus on henkistä valmennusta”

Kun on päästy Sammelvuon kanssa reippaasti pintaa syvemmälle, ei sieltä ole kiire takaisin urheilukielen ja elämän latteuksiin. Vuoden valmentaja haluaa selkeästi olla maanläheinen ihmisjohtaja, joka pysähtyy silloin tällöin peilin eteen arvioimaan itseään ja miettimään filosofisia kysymyksiä.

–Syvällisiä sanoja tapaa usein. Silloin tykkään heittää vastakysymyksenä, mitä ne tarkoittavat. Esimerkiksi henkinen valmennus. Eikö kaikki valmennus ole henkistä valmennusta?

Sammelvuon mukaan psykologit ja mentaalivalmentajat ovat tärkeissä rooleissa urheilijan tukena. Lajivalmentajana ja joukkueen vetäjänä hänellä on kuitenkin päivittäin vastuu omasta henkisestä valmennuksesta.

–On tunnettava erilaiset persoonat ja luonteet. On oltava oikeudenmukainen. Ei ole olemassa eri standardeja joukkueen kokeneimmalle ja nuorimmalle. Minun on helppoa olla kova juuri joukkueeseen tulleen nuorelle pelaajalle, mutta pystynkö olemaan yhtä kova joukkueen johtaville pelaajille?

Sammelvuon mukaan joukkueessa on kaikki hyvin, jos niin sanotut tähtipelaajat ottavat vastaan valmentajan kritiikin ja hyväksyvät arvostelun.

Kovuudesta puheen ollen. Sammelvuon mukaan suomalaisessa keskustelussa kovat urheilijat ja valmentajat mielletään usein autoritäärisiksi huutajiksi, ikään kuin hankaliksi tyypeiksi. Sammelvuo haluaa tuoda mustavalkoiseen keskusteluun lisävärejä. Kovuutta ei mitata desibelimittarilla.

–Kova valmentaja pitää kiinni omista periaatteistaan, ei luovuta ikinä ja osaa viedä vaikeita asioita eteenpäin. Ideaalitalanteessa on luotu kova vaatimustaso, eikä sitä tarvitse koko ajan kontrolloida ja korottaa ääntä.

Sammelvuo, 46, soveltaa ammattivalmentajana **Seppo**-isänsä viisaita sanoja.

–Jos koko ajan huutaa, korvat menevät enemmän lukkoon kuin aukeavat. Jos puhuu hiljaa, on oltava korvat höröllään, jotta kuulee.

Viittaus isään ei jää tähän. Sammelvuon mukaan vanhemmuudessa ja valmentajuudessa on paljon yhtäläisyyksiä. Molemmissa on perimmiltään kyse ihmisen tuntemisesta, aidosta kiinnostuksesta, luottamuksesta ja rajojen asettamisesta.

Sammelvuo palaa tunneälykkyyteen. Hän muistuttaa, että huutaminen on joskus hyvä tapa saada reaktio joukkueelta. Itsetietoisuuden avulla ihminen ymmärtää, miten tunteet vaikuttavat muihin ihmisiin.

”Ole oma itsesi. Ole oikeudenmukainen. Tiedä paljon asioista, joista puhut, ja jos et tiedä, opettele.”

Tuomas Sammelvuo

Aktiivinen urheilumedian seuraaja

Pietarissa asuva entinen maajoukkuekapteeni sanoo seuraavansa tarkasti urheilumediaa. Vuoden valmentajaa kiinnostaa erityisesti se, miten muut valmentajat esiintyvät hävityn tai voitettun ottelun jälkeen.

Sammelvuo korostaa, että media on erittäin tärkeä osa valmentajan työtä. Olennainen näkemys on myös se, että valmentaja voi omalla mediakäytöksellään vaikuttaa joukkueeseensa.

–En tykkää siitä, jos valmentaja buustaa koko ajan tähtiä ja tärkeitä pelaajia, joita nostetaan muutenkin aina esille. Sen sijaan voi olla järkevää tuoda esille pelaajia, jotka ovat olleet alamaissa ja pelanneet vähemmän. Totta kai silloinkin pitää puhua totta.

Sammelvuo uskoo pelaajan saavan lisävirtaa tällaisesta julkisesta palautteesta. Yhtä lailla, asiaa kääntäen valmentaja voi hakea herätystä heittämällä piikkiä joukkueelle.

–Valmentaja on vastuussa tuloksesta. Sen takia pelaajan julkinen haukkuminen ja oman vastuun poistaminen eivät ole mistään kotoisin.

Taustatyötä ja kriittisyyttä

Pelaajana Suomen lisäksi Ranskassa, Italiassa, Venäjällä, Japanissa ja Puolassa lentopalloillelle Sammelvuolle on muodostunut hyvä kuva suomalaisista urheilutoimittajista. Asioista perillä olevat urheilutoimittajat nauttivat Sammelvuon arvostusta.

–Kyllä sen aistii, onko asioista otettu selvää vai ei. Tietenkin toimittajillakin on miljoona asiaa, eikä kaikkia taustoja voi selvittää. Se on ihan luonnollista. Silloin mielelläni jeesaan omalta puoleltani.

Sammelvuon mukaan on tärkeää, ettei tunne ohjaa liikaa valmentajaa eikä urheilutoimittajaa sen kummemmin voiton kuin tappion hetkellä.

Sammelvuon mielestä suomalainen urheilujournalismi on terveellä tavalla kriittistä muihin maihin verrattuna. Esimerkiksi Venäjällä arvostelu on monin verroin raaempaa.

–Ei esitetä vaihtoehtoa, vaan arvostellaan vain toimintatapoja ilman syvempää tietoutta asiasta, Sammelvuo sanoo.

Kriittisyys ja negatiivisuus menevät toisinaan iloisesti sekaisin. Urheilujournalismin perusteltu kritiikki on parhaimmillaan mainio eväspurkki valmentajalle. Valmentaja tekee kehitystyötä, johon taas kriittisyys liittyy läheisesti.

Toisen kerran Vuoden valmentaja

Venäjän olympiakomitean joukkueen Tokiossa lentopallon olympiahopealle päävalmentajana luotsanneen Tuomas Sammelvuon liito on ollut tasaista jo pitkään. Urheilugaalassa hän sai huomiot ensimmäisen kerran vuonna 2012 Vuoden esikuva -palkinnolla.

Vuoden valmentaja -tittelin hän ansaitsi sekä Urheilutoimittajain Liiton äänestyksessä että Suomen Valmentajilta. Urheilutoimittajat äänestivät Sammelvuon parhaaksi myös vuonna 2014.

–Toivon, että valmennuspesti Venäjällä varmistuu, sillä ensi kesän MM-kotikisat on suuri unelmani. Toivon myös saavani jatkaa Pietarin Zenitissä. Täällä on iso prässä, mutta useista finaali-paikoista huolimatta emme ole vielä voittaneet mitään. Toiset olympialaiset eivät ole pakkomielle, mutta ne olisi hieno keke ilman koronaa. ♦

VUODEN VALMENTAJA -äänestys 2021

Sija	Valmentaja	Pisteet	Ykkössijat
1	Tuomas Sammelvuo, lentopallo.....	699.....	108
2	Eetu Karvonen, uinti.....	528.....	57
3	Jukka Jalonen, jääkiekko.....	419.....	44
4	Petteri Nykky, golf.....	246.....	23
5	Mati Kirmes, voimistelu.....	196.....	10
6	Maarit Teuronen, nyrkkeily.....	189.....	11

Vuoden joukkueeksi 2021 äänestettiin MM-hopeaa saavuttanut Suomen jääkiekkomaajoukkue. Uuno-palkinnon Urheilugaalassa vastaanottivat Leijonien joukkueenjohtaja Mika Kortelainen (vas.), GM Jere Lehtinen, hyökkääjä Jere Innala ja päävalmentaja Jukka Jalonen.

Vuoden joukkueeksi valitun Leijonien
päävalmentaja Jukka Jalonen:

Menestysreseptinä arvot ja avoimuus

Leijonien päävalmentaja **Jukka Jalonen** arvostaa valintoja ja tunnustuksia, jotka jaetaan vuoden parhaille urheilijoille, valmentajille ja joukkueille.

– Urheilijat tai valmentajat eivät ikinä kilpaile muita lajeja vastaan. Kaikki pelaavat tai urheilevat voittaakseen jotakin. Olemme aina iloisia myös muiden puolesta, kun joku suomalainen menestyy.

Teksti: **Jussi Heimo** Kuva: **Nina Jakonen**

Jukka Jalonen on valittu kahdesti Vuoden valmentajaksi, kun hän luotsasi Leijonat MM-kultaan 2011 ja U20-nuoret MM-kultaan kotikisoissa 2016. Molemmat ovat ikimuistoisia saavutuksia ja kiistattomasti niiden vuosien kovimpia valmentaja- ja joukkuesuorituksia Suomessa.

– Tunnustuksia hyvin onnistuneesta työstä on aina kiva saada. Jo ehdolle pääseminen on kunnia-asia. Siksi on erittäin hyvä, että nykyään muutkin kuin vain voittaja huomioidaan ja nostetaan esiin Urheilugaalassa. Itselleni ei ole niin suurta merkitystä, olenko lopullisessa äänestyksessä sitten ykkönen vai kolmonen.

– Valinnat ovat aina makuasioita, ja monesti saavutusten vertailu toisiinsa nähden on lähes mahdotonta, Jalonen kokee.

Urheilutoimittajat äänestivät Jalosen valmentamat maajoukkueet 2011 ja 2016 myös Vuoden joukkueiksi. Jalosen oman uran kovin valmentajasuoritus ja joukkue-esitys suhteessa vastustajiin tapahtui kuitenkin 2019, kun Leijonat venyi MM-kultaan joukkueella, jossa oli peräti 19 arvokilpailujen ensikertalaista.

– Vastaavalla joukkueella ei taida olla missään lajissa voitettu maailmanmestaruutta. Saavutuksen arvoa nosti, että voitimme turnauksen pudotuspeleissä kolme kovinta mahdollista vastustajaa: Ruotsin, Venäjän ja Kanadan NHL-pelaajista kootut joukkueet. Kolme huipupeliä neljässä päivässä oli todella kova joukkuesuoritus.

Tämä kaikkien aikojen venyminen ja ihme MM-jäällä ei tuonut kuitenkaan Leijonille valintaa Vuoden joukkueeksi eikä Jaloselle Vuoden valmentajaksi.

– Rehellisesti sanottuna tuskin koskaan voin itse paremmin valmentajana onnistua. Joukkue oli täydellisessä itsensä ylittävässä flow-tilassa juuri oikeaan aikaan. Fyysisesti ja henkisesti huipputikissä, Jalonen kertoo.

Vuoden joukkueeksi 2019 valittiin Huuhkajat ja Vuoden valmentajaksi **Markku Kanerva**. Miesten jalkapallomaajoukkueen pääsy kautta aikojen ensimmäisen kerran arvokilpailuihin avasi urheilutoimittajien tunnepadot.

Sukupolvien unelmasta tuli totta, ja se käänsi monella valintakupin Huuhkajien puolelle.

– Erilaisia saavutuksia voi pohtia hyvin monesta näkökulmasta. Itsekin olin sinä vuonna erittäin onnellinen Huuhkajien menestyksestä, Jalonen muistaa.

Jos suurimpana kriteerinä arvostettaisiin vain voittamista, valinta olisi osunut vuonna 2019 Leijoniin.

Vaikka jalkapallo on huomattavasti laajemmalle levinnyt laji ja kilpailu paljon kovempaa maailmalla, jääkiekon MM-kulta on silti urheilullisesti paljon

VUODEN JOUKKUE -äänestys 2021

Sija	Joukkue	Pisteet	Ykkössijat
1	Jääkiekon miesten maajoukkue.....	589	70
2	Jalkapallon naisten maajoukkue	578	68
3	Maastohiihdon naisten MM-viestijoukkue	551	59
4	Joukkuevoimistelun MM-joukkue Minetit.....	473	55
5	Keilailun naisten MM-joukkue	86	1

kovempi saavutus kuin Euroopassa 24 parhaan joukkoon pääseminen.

– Jääkiekosta usein puhutaan, että mestaruutta ei voi voittaa kuin korkeintaan kuusi maata. Harvemmin olen kenenkään kuullut sanovan mitään vastaavaa jalkapallosta. MM-kisoissa nähdään pudotuspeleissä aina yllätyksiä, mutta aika harvassa ovat ne maat, jotka pystyvät turnauksen ratkaisuvaiheessa voittamaan neljä peliä neljästä. Löytyykö jalkapallostakaan kymmentä tällaista maata, Jalonen aprikoi.

Yksinkertainen on toimivaa

Jalonen on viime vuosina arvokilpailu toisensa jälkeen onnistunut hitsaamaan valmentamansa maajoukkueen yhtenäiseksi.

– Kaiken lähtökohtana on, että jokainen toimija johtoryhmässä ja pelaaja joukkueessa saa olla oma itsensä. Ilman turhaa pelkoa virheistä. Jokaisella on oma roolinsa ja jokainen tukee kaikessa tekemisessä ja olemisessa toisiaan.

– Sloganimme on jo monta kautta ollut ”KUN AIKA ON”. Se tarkoittaa sitä, että keskittyminen on koko ajan olennaisessa. Kun teemme asioita, pidämme palaveria, treenejä tai pelaamme, lyömme kaiken tosissamme likoon. Muuten emme turhaan jähitä, vaan osaamme ottaa rennosti kukin haluamallaan tavalla.

Jalonen on oppirahansa maksanut ja tarvittavat virheet oppiakseen valmentajana tehnyt.

– Joskus nuorempana syyllistyi ylivalmentamiseen. Puutuinkin pikkuasioihin tai yritin tuoda peliin elementtejä, joita lyhyessä ajassa ei voi saada toimimaan. Siksi pelitapamme on nykyään hyvin yksinkertainen ja pelaajien roolitukset selkeät. Asioista puhutaan avoimesti ja kaikesta keskustellaan rehellisesti. Kaikkea kunnioitetaan, eikä ketään heitetä julkisesti bussin alle.

– Aina arvokisojen alussa kasassa on kuvitteellinen ihannekokoonpano, mutta koskaan se ei pysy sellaisena loppuun saakka. Mutta sehän turnauksen tarkoi-

tuskin on. Kehittyä peli peliltä ja saada parhaiten keskenään toimivat palaset yhteen silloin, kun tuloksen kannalta tärkeimmät ottelut pelataan, Jalonen sanoo.

Arvoituksellinen olympiaturnaus

Helmikuun olympiaturnaus pelataan ilman NHL-pelaajia. Maailman parhaiden poisjäänti teki pelaajavalinnoista haastavia.

– Myönteistä on, että hyviä suomalaispelaajia on Euroopassa tällä hetkellä paljon. Taso on selvästi laajentunut viiden viime vuoden aikana. Kansainvälisellä tasolla pelaamaan kykeneviä on ainakin kaksi joukkueellista. Valinta olympiajoukkueeseen oli siksi huomattavasti haastavampaa, kun NHL jäi pois Pekingistä, Jalonen sanoo.

Kun Suomen olympiajoukkue julkistettiin 20. tammikuuta, Jalosen suurin huolenaihe oli korona.

– Toivottavasti mahdollisimman moni valituista on mukana vielä 2. helmikuuta, kun lennämme Kiinaan. En ole yhtään huolissani siitä, etteikö mahdollisesti koronaan sairastuvien tilalle löytyisi hyviä korvaajia tilalle. Mutta se harmittaa, jos joltain valitulta pelaajalta jää tartunnan takia ainutlaatuinen turnaus väliin.

– Luotan vahvasti siihen, että kun pääsemme perille Pekingiin, siellä asiat sujuvat hyvin ja olympiakupla toimii yhtä hyvin kuin Tokiossakin viime kesänä.

Tätä juttua lukiessa on tiedossa, millaisia mutkia Leijonat kokivat ennen turnauksen lähtöä.

– Jos pystymme pelaamaan parasta peliämme pudotuspelivaiheessa, meillä on hyvät mahdollisuudet menestyä. Täsmälleen sama tilanne olisi ollut, jos NHL-pelaajat olisivat olleet paikalla. Siinä mielessä mikään ei ole muuttunut.

Mikäli Jalonen luotsaa Leijonat kautta aikojen ensimmäiseen olympiakultaan Pekingissä, Vuoden joukkueesta ja valmentajasta 2022 ei sen jälkeen ole epäselvyyttä. ♦

Saga Vanninen teki viime kesänä valmentajansa Matti Liimataisen kanssa hienoa jälkeä: tuloksena kultaa sekä EM- että MM-kilpailuista.

Saga Vanninen kerää odotuksista myös itsetuottamusta

Vuoden nuori urheilija ei varsinaisesti halua olla esillä, mutta seitsenottelijan esitykset tuonevat jatkossakin julkisuutta

Suomen nuorilla yleisurheilijoilla oli uskomaton menestyskausi viime kesänä. Moukarinheittäjä **Silja Kosonen** ja seitsenottelija **Saga Vanninen** juhlivat arvokilpailukultaa kahdesti. Molemmat voittivat mestaruuden sekä nuorten EM-kilpailuissa Tallinnassa että koronan vuoksi viime kesäksi siirretyissä nuorten MM-kilpailuissa Nairobia.

Teksti: **Tommi Roimela** Kuvat: **SUL/Decabild** ja **Nina Jakonen**

Kahdesta uskomattomasta lahjakkuudesta Urheilutoimittajain Liitto valitsi Vuoden nuoreksi urheilijaksi Vannisen. Vuosi sitten tittelin niiaannut ja viime kesänä nuorten maailmanennätyksen heittänyt Kosonen olisi kieltämättä ollut nytkin hyvä valinta.

– Onhan se iso kunnia saada moinen titteli. Oli itselleni melkoinen yllätyskin, Vanninen väitti.

Vanninen sai palkintonsa Urheilugaalassa, joka jälleen kerran järjestettiin poikkeusoloissa ty pistettynä. 18-vuotiaalle Vanniselle tapahtuma oli kuitenkin riittävän tunnelmallinen.

– En ole aikaisemmin käynyt Urheilugaalassa. Oli hieno juttu, että tilaisuus järjestettiin, vaikka kaikki eivät nyt paikalle päässeetkään, Vanninen mietti.

Poikkeuslupaus ei lue juttuja itsestään

Tampereen Pyrintöä edustava Vanninen on poikkeuksellinen urheilulupaus. Viime kesänä hänestä puhuttiin mediassa yleisurheilun suurimpana lahjakkuutena vuosikausiin. Ylisanat olivat niin voimakkaita, että joku nuori urheilija saattaisi alkaa leijua. Vannista puheet eivät juuri heilaut.

– Kyllä se vähän voi tuoda paineita, mutta enemmän se tuo itseluottamusta, kun muut uskovat minuun, Vanninen muotoili.

Viime kesä oli Vanniselle siinä mielessä uusi, että media kiinnostui hänestä paljon aiempaa enemmän. Monelle urheilijalle lisäjulkisuus kelpaisi varaukselta, mutta Vanninen empii pitkään, kun häneltä kysytään ajatuksia median kiinnostuksesta.

– En ole millään tavalla ihminen, joka pyrkii olemaan esillä, Vanninen aloittaa.

– Mutta ei siitä julkisuudesta vielä ainakaan liikaa haittaakaan ole ollut. Saan yhä urheilla ja olla rauhassa, hän jatkaa.

Kirjoittelun tasoa Vanninen ei ryhdy arvioimaan lainkaan.

– En ole oikeastaan seurannut, mitä on kirjoitettu. Seuraan kyllä mediaa, mutta itsestäni en halua lukea juttuja. Äidiltä ja isältä kuulen aina jotain, Vanninen selvitti mediasuhdettaan.

Tallinnassa hurja sarja

Se ei ole ihme, että media on Vannisesta kiinnostunut. Viime kesän kahdesta mestaruudesta EM-kulta tuli huippusuorituksella, kun taas MM-kultaan riitti Vanniselle keskinkertainen rutiinisuoritus. Tallinnan pisteet 6271 veivät Vannisen nuorten kaikkien aikojen tilastossa yhdeksänneksi, vaikka Vannisen ottelua kiusasi jalkavamman.

– Siihen otteluun ei tullut yhtään epäonnistunutta lajia. Se näkyi Tallinnassa, että mitä isompi kisa, niin sen paremmin sytyn. Pituushan siinä ottelussa oli aika onnistunut, Vanninen kertasi kahta huikeaa päiväänsä.

Nairobissa 6000 pisteen raja jäi ilkumaan kolmen pisteen päähän. Se ei harmittanut ylivoimaiseen maailmanmestaruuteen otellutta Vannista.

– 800 metrillä se näkyi, että en saanut aivan parastani irti, kun huippupisteisiin ei ollut mahdollisuuksia ja toisaalta voitto oli jo varma. Nairobissa jo kuula epäonnistui aika pahasti.

Toisaalta Vannisen tasosta kertookin nimenomaan se, että hyvinkin keskinkertaisella suorituksella hän voitti yli-

voimaisesti nuorten maailmanmestaruuden. Ja sen tittelin saavuttaminen ei ole erityisen yleistä suomalaisille.

Valmentaja ei vaihdu

Viime kesänä suomalainen seitsenottelu oli tiukasti kokeneen valmentajavelho **Matti Liimataisen** hyppysissä. Vannisen lisäksi Liimatainen valmensi myös **Maria Huntingtonia** ja **Miia Sillmania**, mutta Pyrintön aavistuksen kokeneemat ottelijat päättivät vaihtaa **Mika Vakkurin** valmennukseen. Vanninen pysyy kuitenkin Liimataisen komennossa.

– Aika vähän me ollaan tähänkään asti treenattu yhdessä, joten suurta muutosta ei ole tulossa. Nytkin Miia ja Maria treenasivat pääasiassa päivisin, jolloin minä olin koulussa.

Liimataiseen Vannisella on vahva luotto.

– Tulokset ovat menneet koko ajan eteenpäin, Vanninen huomautti.

Se onkin kiinnostavaa, kuinka paljon ne menevät eteenpäin ensi kesänä. Tallinnan tuloksellaan Vanninen meni siis kaikkien aikojen nuorten tilastossa komeasti yhdeksänneksi, mutta hänellä on vielä edessäänkin yksi juniorivuosi. Jos kehitys jatkuu ja Vanninen onnistuu tekemään superottelun, jopa **Carolina Klüffin** nuorten maailmanennätys 6542 on mahdollisuuksien rajoissa. Sekin on selvää, että jalat maassa töitä tekevä Vanninen ei moista pohdi.

– En ole sillä tavalla pisteitä miettinyt, vaan harjoitellaan ominaisuuksia eteenpäin. Matin filosofiassa keskitytään nopeuteen, koska se vaikuttaa niin moneen lajiin. Sitä viedään eteenpäin, Vanninen selvitti.

Mutta onhan se sitten niinkin, että jos ominaisuudet paranevat, silloin myös usein tulokset paranevat. Joka tapauksessa mukavia kilpailuja Vanniselle riittää. Niistä on jopa ylitarjontaa.

– Ensi kauden päätavoite on vielä nuorten MM-kisoissa. Aikuisten EM-kisojen tulosraja onkin jo tehty, ja sinne olen lähdeässä. Ja myös aikuisten MM-kisat kiinnostavat, mutta pitää miettiä, miten kolme ottelua onnistuu melko tiiviiseen tahtiin, Vanninen pohti.

Ja jos kaikki menee suunnitelmien mukaan, riittää Vanniselle kysyntää myös median suuntaan. Halusi hän itse olla esillä tai ei. ♦

←
Saga Vanninen oli yhtä hymyä Vuoden nuori urheilija -valinnan jälkeen.
– Onhan se iso kunnia saada tämä titteli. Oli itselleni melkoinen yllätyskin.

Koskettavat kiitospuheet liikuttivat Urheilugaalassa

Urheilugaala järjestettiin tänä vuonna poikkeuksellisesti pelkästään Ylen-lähetyksinä. Gaalatunnelma nousi kuitenkin juhlavaksi Hartwall Arenalla, vaikka suuri yleisö puuttuikin paikan päältä.

Teksti: **Nina Jakonen** Kuvat: **Urheilugaala / Jami Ivanoff**

Olympiamitalit olivat kovaa valuuttaa Urheilugaalassa 2022, kun Vuoden urheilija -äänestystulokset julkistettiin. **Matti Mattsson** valittiin Vuoden urheilijaksi ja toiseksi äänestyksessä sijoittui nyrkkeilijä **Mira Potkonen**. Naiset olivat hienosti edustettuina TOP3-

Sara Kuivisto

Tim Sparv

on tehnyt historiaa sekä urheilijana että urheilujohtajana. Naganossa 1998 hänestä tuli 16-vuotiaana Suomen olympiahistorian nuorin mitalisti, ja vuonna 2021 hänet valittiin Kansainvälisen olympiakomitean urheilijakomission puheenjohtajaksi ja KOK:n hallituksen jäseneksi.

Vuoden esikuva -palkinto ojennettiin Suomen miesten jalkapallomaajoukkueen kapteenina historiallisessa EM-lopputurnauksessa toimineelle **Tim Sparville**, joka on osoittanut esimerkillistä johtajuutta niin kentällä kuin sen ulkopuolellakin. Yhteiskunnallisista asioista kiinnostunut Huuhkajien kapteeni on lausunut myös painavia mielipiteitä rasismia vastaan ja ihmisoikeuksien puolesta.

Suuren raadin Läpimurto-äänestyksen voitti yleisurheilija **Sara Kuivisto**. Hän tuotti iloa useaan otteeseen suomalaisille penkkiurheilijoille tekemällä Tokion olympiaradalla kaikissa neljässä juoksussaan uuden Suomen ennätyksen: aikakirjoihin jäivät välierissä syntyneet tulokset 1.59,41 ja 4.02,35. Kuivistosta tuli samalla ensimmäinen suomalaisnainen, joka on alittanut 800 metrillä kahden minuutin rajan. ♦

Esikuva

Tim Sparv, jalkapallo

Läpimurto

Sara Kuivisto, yleisurheilu

Taustavoima

Tuuli Merikoski

Urheilukulttuuri

Sisko "Piukku" Kopiloff

Urheilun hyväntekijä

Et Ole Yksin -palvelu

Suomen aktiivisin työpaikka

Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri

Vuoden urheiluseura

Oulun Voimisteluseura

Suomen liikkuvien kunta

Joroinen

Valio akatemia

Liikunnan Riemu ry – Lasten liikuntakerho

Suomen urheilun lähettiläs

Emma Terho, jääkiekko

Elämänura

Roger Talermo

Suomen urheilun

Hall of Fame

Mikael Källman, käsipallo

Susanna Rahkamo &

Petri Kokko, taitoluistelu

Jani Sievinen, uinti

Kurt Wires & Yrjö Hietanen,

melonta

Sykähdyttävin

urheiluhetki 2020

Huuhkajat järkytyksen jälkeen voittoon

kärjessä, sillä kolmanneksi ylsi golfari **Matilda Castren**. Jääkiekon miesten maajoukkue voitti Vuoden joukkue -äänestyksen, ja Venäjän miesten lentopallojoukkueen päävalmentaja **Tuomas Sammelvuo** voitti Vuoden valmentaja -tittelin. Vuoden nuori urheilija -palkinto myönnettiin yleisurheilija **Saga Vaniselle**.

Vuoden Sykähdyttävimmäksi Urheiluhetkeksi äänestettiin Huuhkajien EM-kilpailujen avausottelu Tanskaa vastaan 12.6. ja sen tapahtumat. Huuhkajat sai 17,3% annetuista äänistä.

Suomen urheilun lähettiläänä palkittiin KOK:n urheilijakomission puheenjohtaja, ex-kiekkoilija **Emma Terho**, joka

→
Suomen urheilun Hall of Fame sai kuusi uutta jäsentä: käsipalloilija Mikael Källman, jäätanssipari Susanna Rahkamo & Petri Kokko, uimari Jani Sievinen sekä edesmenneet melojat Kurt Wires & Yrjö Hietanen.

Lajien parhaat urheilijat on valittu

Urheilutoimittajain Liitto valitsee vuosittain **Lajien parhaat urheilijat**. Perinne on jatkunut jo vuodesta 1946 lähtien. Ensin lajeja oli mukana vain muutama, mutta lajivalikoima on vuosien mittaan jatkuvasti laajentunut. Tänä vuonna lajinsa paras nimettiin 77 eri lajissa. Koronapandemian takia tilapäisesti kuihtuneen kilpailutoiminnan vuoksi lajin parasta urheilijaa ei valittu rullakiekossa.

Lajien parhaat urheilijat 2021

Aerobic: Nea Kivelä, Turun Urheiluliitto
Agility: Iida Vakkuri, Agilityklubi (Vantaa)

Alamäkiluistelu: Mirko Lahti

Alppilajit: Samu Torsti, Vasa Skidklubb

Amerikkalainen jalkapallo: Chris Mulumba, Hamilton Tiger-Cats (Kanada)

Ampumahiihto: Tero Seppälä, Haapajärven Kiilat

Ampumaurheilu: Eetu Kallioinen, Ala-Hämeen Ampujat (Loppi)

Autourheilu: Kalle Rovannerä

Beach volley: Riikka Lehtonen – Niina Ahtiainen

Biljardi: Robin Hull, AuraBiljardi (Turku)

Curling: Kalle Kiiskinen, Hyvinkään Curling

Darts: Marko Kantele, Samuli Blues (Asikkala)

E-urheilu: Erik Tammenpää

Freestyle: Olli Penttala, Freestyleseura Moebius (Pääkaupunkiseutu)

Frisbeegolf: Henna Blomroos, Rauman Frisbee

Futsal: Jukka Kytölä, Kampuksen Dynamo (Jyväskylä)

Golf: Matilda Castren, Linna Golf (Hämeenlinna)

Hiihtosuunnistus: Salla Koskela, Lounais-Hämeen Rasti (Forssa)

Ilmailu: Jouni Makkonen, Ultra Team Lahti

Jalkapallo: Lukas Hradecký, Bayer 04 Leverkusen (Saksa)

Jousiammunta: Antti Vikström, Oulaisten Sulka

Judo: Martti Puumalainen, Meido-Kan (Helsinki)

Jääkiekko: Aleksander Barkov, Florida Panthers (USA)

Jääpallo: Tuomas Määttä, SKA Neftjanik (Habarovsk, Venäjä)

Karate: Titta Keinänen, Euran Karateseura

Keilailu: Tomas Käyhkö, Mainarit (Varkaus)

Kiipeily: Anthony Gullsten, Kiipeilyurheilijat (Pääkaupunkiseutu)

Koripallo: Lauri Markkanen, Chicago Bulls (USA) / Cleveland Cavaliers (USA)

Kriketti: Mahesh Tambe, Empire Cricket Club (Helsinki)

Käsipallo: Ellen Voutilainen, Skuru IK (Nacka, Ruotsi)

Lentopallo: Lauri Kerminen, Dinamo Moskova (Venäjä)

Lumilautailu: Rene Rinnekangas

Maahockey: Nea Väisänen, Porvoo HC

Maastohiihto: Joni Mäki, Pohti Ski Team (Pyhäjärvi) – Ristomatti Hakola, Jämin Jänne

Melonta: Visa Rahkola, Tuusmelojat (Tuusula)

Miekkailu: Niko Vuorinen, Helsingin Miekkailijat

Moottorikelkkailu: Topi Posti, Kemijärven Moottorikerho

Moottoripyöräily: Lasse Kurvinen, Heinolan Moottorikerho

Moottoriveneily: Sami Reinikainen, Kotkan Pursiseura – Kotka Segelsällskap

Mäkihyppy: Antti Aalto, Kiteen Urheilijat

Nykyaikainen 5-ottelu: Laura Salminen, Helsingin Nykyaikaiset 5-ottelijat

Nyrkkeily: Mira Potkonen, Tampereen Voimailuseura

Paini: Arvi Savolainen, Lahden Ahkera

Painonnosto: Saara Retulainen, Turun Atleettiklubi

Pesäpallo: Tuomas Jussila, Manse PP (Tampere)

Pikaluistelu: Samuli Suomalainen, Helsingin Luistinkiitäjät

Lajiliittojen anomukset vuoden 2022 lajilistalle

Niillä lajiliitoilla, jotka eivät vielä ole mukana Vuoden urheilija -äänestyksen lajilistalla, on mahdollisuus anoa pääsyä vuoden 2022 lajilistalle. Lajiliiton tulee lähettää hallituksen hyväksymä vapaamuotoinen anomus Urheilutoimittajain Liittoon 30.4.2022 mennessä (toimisto@urheilutoimittajat.fi). Anomuksesta tulee ilmetä mm. lajin esittely, harrastuneisuus, kotimainen kilpailutoiminta ja kansainvälisyys. Vuoden urheilija -valiokunta käsittelee anomukset 31.8.2022 mennessä.

Potkunyrkkeily: Essi Honkonen, Jyväskylän Jigotai Kickboxing

Purjehdus: Tuula Tenkanen, Esbo Segelförening (Espoo)

Pyöräily: Jaakko Hänninen, AG2R Citroën (Ranska) ja TWD-Länken (Lahti)

Pyöräsuunnistus: Samuel Pökälä, Asikkalan Raikas

Pöytätennis: Benedek Oláh, Seinäjoen Sisu ja Jura Morez (Ranska)

Ratsastus: Henri Ruoste, Turun Seudun Ratsastajat

Raviurheilu: Santtu Raitala

Ringette: Anne Pohjola, Lapinlahden Luistin -89

Rugby: Heidi Hennessy, Helsinki RC ja Loughborough Lightning (Englanti)

Rullalautailu: Lizzie Armanto

Salibandy: Veera Kauppi, Team Thorengruppen SK (Uumaja, Ruotsi)

Soutu: Eeva Karppinen, Nesteen Soutajat (Naantali ja Porvoo)

Squash: Emilia Soini, Espoo Squash Rackets Club

Sulkapallo: Kalle Koljonen, Tapion Sulka (Espoo)

Suunnistus: Miika Kirmula, Kalevan Rasti (Joensuu)

Taekwondo: Johanna Nukari, Espoo Hwarang Team

Taitoluistelu: Juulia Turkkila – Matthias Versluis, Helsingin Luistelijat

Tanssiurheilu: Johannes Hattunen

Tennis: Emil Ruusuvaari, HVS-Tennis (Helsinki)

Thainyrkkeily: Tessa Kakkonen, Lahti Thaiboxing Club

Tikkaurheilu: Jasmin Suomalainen, Ilmajoen Tikkakerho

Triathlon: Henrik Goesch, Turun Urheiluliitto

Uimahyppy: Juho Junntila, Uimahyppyseura Tiirat (Helsinki)

Uinti: Matti Mattsson, Porin Uimaseura

Valjakkourheilu: Pekka Niemi, Sisä-Suomen Valjakkourheilijat (Tammela ja Loimaa)

Vapaaottelu: Jesse Urholin, Porin Kämpailu-urheilukeskus

Vesipallo: Niklas Koskela, Cetus (Espoo)

Voimanosto: Tuomas Hautala, Lapuan Ponnistus

Voimistelu: Emil Soravuo, Espoon Telineharrastajat

Yhdistetty hiihto: Ilkka Herola, Puijon Hiihtoseura (Kuopio)

Yleisurheilu: Toni Piispanen, Espoon Tapiot

Urheilutoimittajain Liiton 90-vuotisjuhlien juhlapuheesta vastasivat tutut urheilujournalistit Arto Teronen (vas.) ja Jouko Vuolle.

Urheilutoimittajain Liitto juhli 90-vuotista taivaltaan Urheilujournalismin illassa

Urheilutoimittajain Liitto perustettiin vuonna 1931, joten 17. joulukuuta 2021 oli aiheita juhlaan, kun liiton mittariin tuli täydet 90 vuotta. Pyöreitä juhlavuosia vietettiin rennon juhlavasti Urheilujournalismin illassa Helsingissä.

Kuvat: Antti Rintala

Bottan juhlatila antoi hienot puitteet onnistuneelle juhlaillalle, ja ystävien ja kollegoiden tapaaminen takasi iloisen puheensorinan pitkin iltaa.

Illan kohokohtia olivat muun muassa opetus- ja kulttuuriministeriön ansiomerkkien sekä liiton omien ansiomerkkien jaot sekä juhlapuhe, joka kuultiin ”kiveen hakattuna” **Arto Terosen** ja

Jouko Vuolteen tarinoidessa muistoja urheilujournalismin parista.

Illan kruunasi liiton omat palkitsemiset, jotka jaettiin toista kertaa Urheilujournalismin illan merkeissä. Elämäntyö urheilutoimittajana -tunnustus annettiin *Aamulehden* **Tapani Salolle**, Vuoden tiedottajana palkittiin Palloliiton **Taru Nyholm**, Vuoden sykähdyttävän urheiluvai-
lokuva -kilpailun voitti **Jussi Leinonen**,

Vuoden digitaalisesta hitistä vastasi *Helsingin Sanomien* urheilutoimitus, Vuoden urheilujutun kirjoitti *Ilta-Sanomien* **Harri Pirinen** ja Vuoden urheilujournalistina palkittiin *Helsingin Sanomien* **Ari Virtanen**. Kaikkien voittajien haastattelut on luettavissa tästä lehdestä.

Urheilutoimittajain Liitto kiittää kaikkia Urheilujournalismin iltaan osallistuneita. ♦

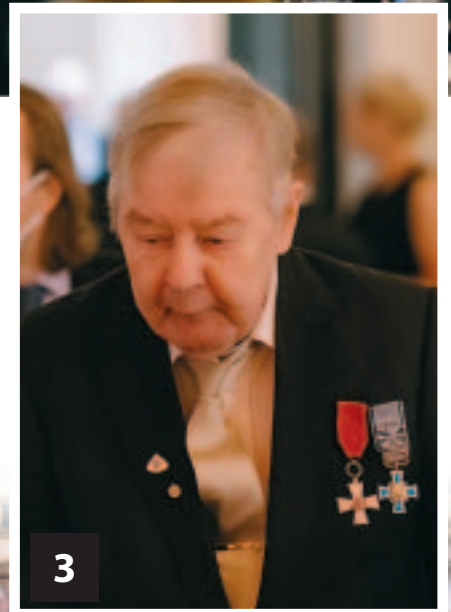

Urheilujournalismin iltaa vietettiin rennon juhla-
vasti kollegoita ja ystäviä tavaten. Nauru raikui
ja kuulumisia vaihdettiin. Illan mittaan jaettiin
myös tunnustusta niin vuoden 2021 ansioista
urheilujournalismin parissa kuin pitkän uran alalla
tehneille konkareillekin.

Kuva 1: Tervetulosanat tilaisuuteen toi liiton
puheenjohtaja Kari Linna.

Kuva 2 : Christoffer Herberts oli yksi liiton
kultaisen ansiomerkin saaneista.

Kuva 3: 77-vuotias kunniajäsen Timo Huotinen oli
tyylikkäänä liiton juhlatilaisuudessa.

1. Vuoden urheilujuttu -raadin jäsen Topias Kauhala.

2. Lauri Karppinen ja Kaija Yliniemi saapumassa iltajuhlaan. Edessä vasemmalla Janne Kosunen.

3. Kari Mänty (vas.) ja Lauri Sihvonen. 4. Ilkka Laitinen (takana keskellä) palkittiin liiton kultaisella ansiomerkillä.

6

Urheilujournalismin ilta huipentui alan toimijoiden palkitsemisiin, joten hymy oli herkässä itse kullakin. Kuvassa Toni Degerlund (vas.), Kari Kanala, Hannu-Pekka Komonen, Joonas Haarala, Juhavaltteri Salminen, Keke Leppälä, Ari Virtanen, Hannu Saukkomaa, Mikko Gynther, Tapani Salo ja Taru Nyholm. Muista palkituista kuvasta puuttuvat Petteri Sihvonen, Tommy Lindgren, Harri Pirinen ja Jussi Leinonen.

7

5. Keke Leppälä sai kunniainiminnan Vuoden sykähdyttävin urheiluvalokuva -kilpailussa.
6. Illan juontajina toimivat liiton pääsihteeri Nina Jakonen ja varapuheenjohtaja Esko Hatunen.
7. Timo Pasanen (vas.), Thomas Hallbäck ja Jarmo Vaarala nauttivat hymyssä suin Botton buffet-illallisesta.

Lähes 30 vuotta urheilutoimittajana ja tarkalleen neljännesvuosisata yrittäjänä ovat **Matti Hannulan** mielestä sopivat virstanpylväät laittaa tulevana kesänä työvuosille piste. Urheilutoimittajain Liiton äskeisten 90-vuotisjuhlien yhteydessä tapahtuneeseen kunniajäseneksi nimeämiseen taisivat perusteet silti löytyä ennen muuta Hannulan pitkästä ja aktiivisesta järjestötoiminnasta.

Teksti: **Timo Leskinen**

Kuvat: **Timo Leskinen** ja **Antti Rintala**

Vapaa-aikaa on tiedossa lisää, mutta nyt vasta puolen vuoden ikäinen lagotto Luca tulee jatkossa entistä enemmän aikatauluttamaan Matti Hannulan arkea.

Matti Hannulalle kunniajäsenyys kirsikaksi kakun päälle

Lehtihommia ja luottamustehtäviä

Urheiluhulluus kihelmöi meistä monissa jo nuorella iällä. Matti Hannula, nyt 66, ammensi intoa ja tietämättään myös pohjia tulevaisuudelleen 1960-luvun puolivälissä rakennetun Pirkkolan urheilupuiston tapahtumista Helsingissä.

– Olin hihkumassa talvella 1965–1966 kaukalon laidalla SM-sarjan ottelusta toiseen, kun matka himasta läheiseltä omakotialueelta ei ollut pitkäkään.

Mainittua seuraava jääkiekkokausi oli helsinkiläisittäin kummallinen. Töölöön oli valmistunut valtakunnan toinen jäähalli, mutta SM-sarjassa ei ollut ainutakaan seuraa pääkaupungista. HIFK ja

HJK olivat pudonneet edellisen kauden päätteeksi.

– Sen sijaan suomensarjassa oli neljä jengiä. Lopulta HIFK voitti uusinnassa noususta Töölön Vesan 4–2. Meitä oli katsomossa 10 814, muistelee Hannula.

Toinen Hannulaa houkutellut areena oli Olympiastadion.

– HPS:n kasvatti **Kai Pahlman** pelasi Klubissa ja innosti minut HJK-junnuksi. Tuolloin ei tarvittu mitään lippukampanjoita väen stadikalle houkuttelemiseksi. Yli kymppitonni yleisöstä ainakin puolet oli paikalla Pahlmanin takia.

– Niin innokas olin, että kustakin pe-

listä kirjoittelin oman versioni ja vertasin aamulla *Hesarin* juttuun. Joka kerta totesin olleeni samassa pelissä.

Lamassa rohkeat rokkaa söivät

Koulupojan varttuessa nuoruuden kotokotukset ottivat sijansa.

– Kovasti kiehtonut urheilutoimittajaunelma hiipui tuossa vaiheessa. Valokolakin ja intin jälkeen suuntauduin ATK-alalle. Niissä ympyröissä vierähti kaikkiaan 18 vuotta.

Kesellä 1990-luvun lamaa rohkeat rokkaa söivät.

– Tuntui, että muutakin voisi tehdä. Kirjoitushommat alkoivat juuri perustetun Kaukalopalloliiton lehdessä vapaaehtois pohjalta. Pian olin kokopäiväinen kilpailu- ja viestintäpäällikkö.

Suomen syvä lama ei häntä hetkauttanut, ja ystävienkin kannustus ajoi eteenpäin.

– Soitin syyskesällä 1992 *Kiekkolehden* päätoimittaja **Hannu Kauhalalle**. Hän jarrutteli, että älä nyt ainakaan urheilutoimittajaksi ala, nehän ovat 95-prosenttisesti juoppoja, aina fiksuna miehenä tunnettu Hannula hörähtää.

Hänellä oli onnekseen muhinut pari ideaa, joilla sai kiekkomies Kauhalan mielenkiinnon heräämään.

– Jo viikkoa myöhemmin istuin samman pöydän ääressä Kauhalan, **Pentti Lindegrenin** ja **Kimmo Leinosen** kanssa laatimassa kysymyksiä lukijavisaan.

Palaverista käynnistyi 18 vuoden periodi *Kiekkolehden* avustajana. Ohessa syntyi Kauhalan ja Hannulan yhteistyönä HIFK:n jääkiekkohistoriikki *Salakuljettajista Suomen mestareiksi* vuonna 1997.

Merkkiteos Hannulalle on myös yhteistyössä **Martti Merran** kanssa vuonna 2010 valmistunut espoolaisen jääkiekon historia *Pihalta päätyyn*.

Vuonna 2016 Leinonen, Kauhala ja Hannula perustivat Suomen Jääkiekkohistoriallisen Seuran. Kolme vuotta myöhemmin Jääkiekkjournalistit ry myönsi Hannulalle Pentti Lindegren -palkinnon ansiokkaasta työstään suomalaisen jääkiekkjournalismin edistäjänä.

Toimeksiantoja sieltä ja täältä

Monipuolisen ja luotettavan kirjoittajan tekstit kelpasivat myös maakuntien sanomalehtien sivuille jo viime vuosittu hannon lopulta lähtien.

– Vuonna 1997 katsoin otolliseksi perustaa firman, Primastory Ky:n. Tässä kohdassa ansaitsee maininnan **Antero Kujala**, joka rohkaisi yrittäjyyteen.

Kohta Hannula sai toimeksiantoja muun muassa *Suomen Urheilulehden* silloiselta päätoimittajalta **Lauri Karpiselta** ja Urheilutiedosta tämän haastattelun kirjoittajalta.

– Täyteen kymmenen vuoden rupeama tuli tehtyä *Länsiväylän* urheiluosaston vastuullisena vuosina 1999–2008. Siitä on kiittäminen päätoimittaja **Janne Kaijärveä**. Kävin hänen kanssaan neuvottelemassa yhden henkilöjutun tekemisestä. Tulikin pitkä pesti.

– Espoolaiset sportti-ihmiset kuulemma lopettivat *Länsiväylän* lukemisen, kun en enää kirjoittanut sinne, Hannula tokaisee.

Kesällä 2010 Hannula teki muutaman jutun Urheiluruutuun.

Matti Hannula on Urheilutoimittajain Liiton 32. kunniajäsen.

– Jatkamistani toivottiin, mutta en kokenut tv-työtä omaksi jutukseni.

Yksi ainoa puolen vuoden breikki

Tulovirran hieman ehtyessä tuli runsaasti työllistänyt salibandy tilalle jääkiekon ja jalkapallon oheen. Kaiken kaikkiaan Hannulalla on kokemuspankissa jutuntekoa liki 60 eri lajista.

– Eipä siellä vuosien virrassa ole ollut kuin yksi puolen vuoden breikki vuonna 2009, jolloin jouduin sinnittelemään vähillä töillä.

Syksy 2012 oli erityisen vilkasta aikaa Hannulan työelämässä.

– Samanaikaisesti oli tekeillä kolme kirjaa (*45 jokeria pakan päältä*, *HIFK:n kausikirja*, *Laukauksia*) ja hoidettavana viisi lehteä (jääkiekkojulkaisu *Legendat*, *HIFK Magazine*, *Salibandy-lehti*, *Bewe Sport Magazine*, *Kummit-lehti*), Hannula luettelee.

Jo mainittu salibandy on täyttänyt Hannulan kalenteria viime vuodet tiheään.

– Vihonviimeisenä isona rakettina on pari vuotta palanut päätoimittaja **Mia Lindströmin** yllättäen tulleesta toimeksiannosta *Vantaan Sanomien* urheiluosioiden hoitaminen.

– Jo aikaa sitten päätin, että kesään 2022 tämä loppuu. Kun ikää tulee mitta-riin 67, on aika pistää pillit pussiin nuoremmin tieltä. Urheilutoimittajavuosia kertyy 30 ja yrittäjänä täyttyy 25 vuotta.

Pilkunviilaajan ominta hommaa

Hannulalta löytyy tuore kokemus, joka viestii viimeiseen asti viritetystä velvol-

Urheilutoimittajain Liiton kunniajäsenet

(syntymävuoden mukaisessa järjestyksessä)

Lauri "Tahko" Pihkala	---	1888–1981
Kaarlo Soinio	-----	1888–1960
Väinö Koivula	-----	1896–1992
Arvo "Tiikeri" Tigerstedt	---	1899–1969
Harri Eljanko	-----	1900–2001
Sulo "Simeoni" Kolkka	--	1902–1986
Toivo Järvinen	-----	1908–1975
Aaro Laine	-----	1908–1986
Pekka Tiilikainen	-----	1911–1976
Urho Niemenkari	-----	1916–2009
Ilmo Lounasheimo	-----	1920–2014
Veijo-Lassi Holopainen	--	1921–2006
Kauko-Aatos Leväaho	---	1925–
Tauno Jorasmaa	-----	1927–2011
Matti Salmenkylä	-----	1930–2006
Voitto Raatikainen	-----	1930–2012
Paavo Noponen	-----	1930–2016
Pentti "Pesa" Vuorio	----	1930–
Seppo Kannas	-----	1933–
Juhani Melart	-----	1933–
Pauli Saukkonen	-----	1933–
Anssi Kukkonen	-----	1934–
Juhani Syvänen	-----	1936–
Jorma Paalosalo	-----	1937–2015
Esa Sulkava	-----	1937–
Jorma Raatikainen	-----	1940–
Urho Salo	-----	1942–
Pekka Aaltonen	-----	1946–2021
Timo Huotinen	-----	1944–
Timo Järviö	-----	1947–2019
Esa Maaranen	-----	1953–
Matti Hannula	-----	1955–

lisudentunnosta ja kaikkinaisesta luotettavuudesta tekstintekijänä.

– Marraskuussa murtui nilkka aamulenkillä koiranpennun kanssa. Koin sovitun **Edis Tatlin** haastatteleminen kuitenkin niin tärkeäksi, että ensin se ja sitten hoitoon.

– Yrittäjänä tekeminen vuodesta 1997 on ollut tapaiselleni pilkunviilaajalle ihan ominta hommaa. Vuodet eivät ole imeneet kaikkia mehuja vielä.

– Tekee mieli sanoa, että aloitin sen verran varttuneena toimittajan ammatissa, etten ehtinyt kyllästyä ennen aikaan. Nyt on kuitenkin tullut sopiva aika siirtyä sivuun.

Perinne jatkuu perheessä

Hannulan nimi vaikuttaa jatkossakin suomalaisessa lehtijournalismissa. ▶

– Olen merkittävästi vastuussa siitä, että poikani **Tommi** opetteli toimittajan abc:n aikoinaan.

– Nyt hän on jo pitkälti toistakymmentä vuotta työskennellyt *Helsingin Sanomille*. Tommin nykyinen asemapaikka on Washington D.C.

Hannuloiden **Milla**-tytär puolestaan asuu Norjassa Oslon kupeessa. Hänen brittiläis-suomalaisessa perheessään on kaksi poikaa. Tommilla ja hänen puolisollaan on tytär.

– Pitkälle ovat lapset ehtineet ainakin maantieteellisesti. Norjassa tulee käytyä silloin tällöin. Saa nähdä, jaksammeko matkustaa vaimoni **Anun** kanssa Yhdysvaltoihin asti.

Järjestötoimintakin on maistunut

Hannulan tekemiset urheilutoimittajana eivät ole jääneet varsinaisen leipätyön hoitamiseen monenmoisella repertuaarilla. Hän on jaksanut jo pitkään antaa aikaansa myös urheilutoimittajien järjestötoimintaan.

– Kieltämättä tuntui hyvältä saada joulun edellä opetus- ja kulttuuriministeriön

myöntämä Suomen liikuntakulttuurin ja urheilun ansiomitäli kultaisin ristein. Erityisesti mieltä lämmittää samassa yhteydessä saamani, juuri 90 vuotta täyttäneen Urheilutoimittajain Liiton kunniajäsenyys, Hannula korostaa.

Hän on ollut Helsingin Urheilutoimittajien (HUT) hallituksessa vuodesta 2005 ja sen puheenjohtajana vuodesta 2015 edelleen jatkaen. Urheilutoimittajain Liiton hallituksessa Hannula istui kymmenkunta vuotta vuoteen 2018 asti. Yhä jatkuvaa Vuoden urheilija -valiokunnan puheenjohtajuuttakin on takana vuosikymmenen verran, kuten myös suhteellisen näkymätöntä mutta arvokasta työtä *Fair Play* -lehden eteen.

– En koskaan tuputtanut itseäni luottamustehtäviin, mutta en toisaalta evännytäkään, jos johonkin esitettiin. **Kaija Yliniemi** (STT:n urheilutoimituksen tuottaja) sen aloitti 2005 ollessaan HUT:n puheenjohtaja.

– Olen aina mieltänyt itseni enemmänkin kakkoskoutsiksi, mutta yllättävän pitkään olen ollut HUT:n johdossa. Jotain on ilmeisesti tullut tehtyä oikein, loppuun kuluneita urheilukluseja tunnetusti vierastava Hannula velmuilee.

Mistä uutta järjestöväkeä?

Hannula patistaa nuorempaa toimittajapolvea ottamaan vastuuta järjestötehtävistä.

– On ollut työlästä löytää uusia naimoja osallistumaan, eikä tulevaisuus vaikuta ongelmaa helpottavalta.

Hannulan jaksaminen kokonaisvaltaisena urheilutoimittajana on seurausta fyysisen kunnan ahkerasta ylläpitämisestä vuosien virrassa.

– Kun fysiikka kestää, myös nuppi pelaa selkeämmin. Futaaminen läpi junnuvuosien ja sen jälkeen kaukalopalloa lähes viisikymppiseksi pitivät liikuntavirettä yllä.

Vire oli korkeimmillaan huima toimittajaksi.

– Seitsemän täyspitkää maratonia sie-tänee mainita. Parhaimmillaan juoksin Helsinki City Marathonin aikaan 3.10, Matti Hannula kertoo.

– Hölkkä on liikuntaharrastuksistani edelleen ykkönen, kunhan vain nilkka alkaisi taas kestää iskutusta. Mutta ot-sikkoja ja ingressejä minun ei kohta enää tarvitse lenkeillä mielessäni pyöritellä. ♦

yle

URHEILU

**Talven huippuhetket
Ylen kanavilla**

ME TEEMME KAIKKEMME,
JOTTA SINÄ VOISIT
ANTAA KAIKKESI.

Urheilu Mehiläinen on Leo-Pekka Tähden yhteistyökumppani.

Urheilu Mehiläinen palvelee urheilua harrastavia, tavoitteellisia aktiiviliikkuja, urheilijoita ja urheiluseuroja mm. urheiluvammojen ennaltaehkäisyssä, hoidossa ja kuntoutuksessa kattavasti koko Suomessa. Tervetuloa vastaanotolle!

URHEILUMEHILAINEN.FI • @URHEILUMEHILAINEN

URHEILU
MEHILÄINEN

Helsingin alueen jäsenille liiton ansiomerkit jaettiin Urheilujournalismin illan yhteydessä 17. joulukuuta 2021.

Urheilutoimittajain Liiton ansiomerkit 69 liiton ja paikalliskerhon jäsenelle

Kuva: Antti Rintala

Urheilutoimittajain Liiton 90-vuotisjuhlavuoden kunniaksi vuoden 2021 aikana jaettiin suuri määrä liiton omia ansiomerkkejä. Liiton ansiomerkit jakaantuvat kahteen luokkaan, kultaisiin ja hopeisiin merkkeihin. Ansiomerkkejä myönnetään liiton A-jäsenille sekä ainoastaan niille paikalliskerhojen B-jäsenille, joilla on urheilutoimittajauran lisäksi myös aktiivista paikallisyhdistyksen hallitustoimintaa.

Eteläkarjalaiset Urheilutoimittajat

Kultainen ansiomerkki

Jarmo Hämäläinen

Hopeinen ansiomerkki

Risto Paronen

Oulun Seudun Urheilutoimittajat

Kultainen ansiomerkki

Jukka Härönoja

Markku Peura

Jouko Vuorjoki

Anssi Väisänen

Hopeinen ansiomerkki

Matti Ahola

Kai Nevala

Kimmo Siira

Teemu Wilenius

Kymenlaakson Urheilutoimittajat

Kultainen ansiomerkki

Jorma Haapamäki

Ilkka Kujala

Timo Ranta

Tapio Ahlroth

Mika Arola

Kari Finer

Unto Lehtinen

Jaakko Leisti

Hopeinen ansiomerkki

Antti Kaarto

Susirajan Urheilutoimittajat

Kultainen ansiomerkki

Olli Rauste

Hopeinen ansiomerkki

Petri Siitonen

Lapin Urheilutoimittajakerho

Kultainen ansiomerkki

Kari Pyykkö

Juha Lampela

Jouni Valikainen

Janne Turunen

Pekka Aho

Hopeinen ansiomerkki

Tapani Juusola

Turun Urheilutoimittajien Kerho**Kultainen ansiomerkki**

Bo Stranden
Harri Toukonniitty
Juhani Jalava

Hopeinen ansiomerkki

Mirko Jalava
Pekka Mäenpää

Kanta-Hämeen Urheilutoimittajat**Kultainen ansiomerkki**

Jouko Jaakkola
Pertti Koivunen
Joonas Lainesalo
Martti Jaakkola
Marco Björkskog
Juhani Salo

Pohjanmaan Urheilutoimittajat**Kultainen ansiomerkki**

Paavo Eloniemi
Mikael Nordman

Porin Urheilutoimittajain Kerho**Kultainen ansiomerkki**

Tapio Pukkila
Olli Välimäki

Hopeinen ansiomerkki

Juha Luotola

Helsingin Urheilutoimittajat**Kultainen ansiomerkki**

Christoffer Herberts
Juha Kanerva
Anu Karttunen
Hannu Kauhala
Ville Klinga
Mikko Korvenkari
Janne Kosunen
Jari Kupila
Petri Lahti
Ilkka Laitinen
Jarmo Lehtinen
Pasi Peltola
Teijo Piilonen
Ari Pusa
Hannu Ranta
Jussi-Pekka Reponen
Mika Saukkonen
Lauri Sihvonen
Ismo Uusitupa
Jouko Vuolle

Hopeinen ansiomerkki

Janne Eerikäinen
Jussi Eskola
Inka Henelius
Niki Juusela
Kristiina Kekäläinen

Tampereen Urheilutoimittajien Kerho**Kultainen ansiomerkki**

Juha Aaltonen

Arto Aunolalle ja Esa Maaraselle kultaiset ansioristit

Liikuntakulttuurin ja urheilun parissa ansioituneille henkilöille myönnettiin tänä vuonna yhteensä 298 ansioristia ja -mitalia. Urheilutoimittajain Liiton jäsenistä huomioitiin yhdeksän ansioitunutta jäsentä. **Arto Aunolalle** ja **Esa Maaraselle** myönnettiin kultaiset ansioristit.

Kuva: Antti Rintala

Kultainen ansioristi myönnetään pitkäaikaisesta valtakunnallisesta toiminnasta (vähintään 20 vuotta) sekä kansainvälisestä toiminnasta liikuntakulttuurin hyväksi. Kultaisia ansioristejä myönnettiin 24, ansiomitaleja 95, ansiomitaleja kullatuin ristein 66 ja ansiomitaleja 113 kappaletta.

Liikunnan ja urheilun ansiomerkkejä voidaan myöntää paikallisissa urheiluseuroissa, alueellisissa liikuntajärjestöissä, valtakunnallisissa lajiliitoissa tai liikunnan kansainvälisissä tehtävissä aktiivisesti toimineelle. Liikuntakulttuurin ja urheilun ansioristejä ja -mitaleja on jaettu vuodesta 1947.

Urheilutoimittajain Liiton huomioitujen jäsenet**Suomen liikuntakulttuurin kultainen ansioristi**

Arto Aunola, Turku
Esa Maaranen, Tampere

Suomen liikuntakulttuurin ansioristi

Jussi Heimo, Tampere
Kari Linna, Oulu

Suomen liikuntakulttuurin ansiomitali kullatuin ristein

Matti Hannula, Helsinki
Jarmo Hämäläinen, Imatra

Suomen liikuntakulttuurin ansiomitali

Ari Anteroineen, Rauma
Jouni Mikola, Rauma
Nina Vanhatalo, Helsinki

OKM:n ansiomerkkin oli paikan päällä vastaanottamassa Jouni Mikola (vas.), Nina Vanhatalo, Ari Anteroineen, Matti Hannula, Jussi Heimo, Kari Linna ja Arto Aunola.

Vuoden urheilujournalisti Ari Virtanen

Hyvä juttu syntyy luottamuksellisesta suhteesta haastateltavaan

Teksti: Markus Karjalainen
Kuvat: Antti Rintala ja
Rio Gandara/Helsingin Sanomat

Urheilutoimittaja **Ari Virtasella** ei ole yhtä reseptiä siihen, kuinka hyvä henkilöjuttu päätyy *Helsingin Sanomien* urheilusivuille, mutta hän on kirjoittanut mieleen jääneitä tarinoita etenkin jalkapallosta. Työ sai palkinnon Urheilutoimittajain Liiton Urheilujournalismin illassa joulukuussa.

Urheilutoimittajain Liitto palkitsi 46-vuotiaan Virtasen Vuoden urheilujournalistina. Hänen valinnalleen löytyivät ohittamattomat perustelut: "Virtanen nousi esiin läpi vuoden tekemällä avoimia ja monipuolisia henkilökuvia Huuhkajien pelaajista. Juttuja, jotka eivät tarjonneet vain uusia tietoja henkilöistä, vaan usein myös ajateltavaa".

Virtanen kertoi, että ei sinänsä tavoittele palkintoja, mutta suhtautuu kunnianhimoisesti työhönsä.

– Minulla on rima korkealla. Haluan, että juttuni kestävät vertailun kansainvälisessä kilpailussa vaikkapa *The Guardianin* tai *The Athleticin* artikkeleihin.

– Juttujen aiheet syntyvät monin tavoin, eikä yhtä ainoaa reseptiä ole. Joskus aihe suorastaan putkahtaa syliin, mutta usein idea kehittyy pitkään.

– Ehkäpä tärkeintä on saada rakennetuksi luottamuksellinen suhde haastateltavaan, jotta hän pystyy luottamaan toimittajaan, jonka täytyy olla ammattitaitoinen. Tämä on vaatinut pitkän pohjatyön ja vuosikausien toimimisen alalla, arvioi Virtanen.

– Toimittajan täytyy osata lähestyä haastateltavaa kunnioittavasti ja näyttää perehtyneensä asiaan.

Moni pelaaja on uskaltanut kertoa kipeistäkin asioista Virtaselle, joka on usein päässyt keskustelemaan heidän kanssaan päivistä ja vuosista, jotka he haluaisivat vaihtaa.

Vuoden urheilujournalisti -valinnalla oli lisää perusteluja: "Virtanen osaa kertoa tarinan rakentamatta draamaa tai yliko-

rostatamatta yksityiskohtia. Virtanen kertoo haastateltavan tarinan sellaisena kuin se on ja pitää haastateltavan pääosassa. Virtanen on tehnyt tarinoillaan epäinhimillisestä huippujalkapallosta inhimillistä".

– Urheilijoiden henkilökohtaiset tarinat tekevät urheilusta merkityksellisempää. Ensinnäkin tarinat voivat lisätä ymmärrystämme ja käsityksiämme siitä, millaisina näemme urheilijat ja samalla muut ihmiset. Toiseksi urheilijoiden näkemisellä ensisijaisesti ihmisinä voi olla voimauttava vaikutus urheilijoille itselleen, mutta myös heille, joille urheilijat ovat esikuvia, sanoo Virtanen.

Näistä aineksista on kertynyt monta hyvää juttua. Vuosi oli kaiken lisäksi

si jalkapallolle erityisen merkittävä. Virtanen pääsi seuraamaan Suomen miesten maajoukkueen ensimmäisen EM-lopputurnauksen liveä alusta loppuun. Esimerkiksi EM-avauspeli Suomen ja Tanskan välillä tarjosi dramatiikkaa, mutta Virtanen näytti teksteillään hallitsevansa myös varsinaisen ottelun ulkopuolisten tapahtumien raportoinnin.

Monipuolinen kokemus

Virtanen on kotoisin Helsingistä ja tekee töitä kotikaupungissaan. Ura on vienyt hänet muutaman mutkan kautta *Helsingin Sanomien* urheilutoimitukseen.

→

Ari Virtanen on matkustanut jalkapallotoimittajana ympäri maailmaa. Kuvassa Virtanen kävelee kohti stadionia Zenicassa, ennen Bosnia ja Hertsegovina – Suomi MM-karsintaottelua marraskuussa 2020.

– Urheilukielellä kuvattuna aloitin työurani pohjalta ja olen noussut harrastesarjojen pohjalta divariin, liigaan ja lopulta ulkomaisille ammattilaiskentille.

– Ensimmäinen toimittajan tehtäväni oli vuonna 1995 *Ruotuväki*-lehdessä. Sen jälkeen minulla on ollut melkoinen kirjo erilaisia pestejä, kesätoimittajana ja määräaikaississa sopimuksissa. Mukaan on mahtunut paikallislehtiä, maakuntalehtiä ja radiotoimittajan töitä. Ylessä työskentelin urheilun verkkotoimituksessa, kertoo Virtanen.

– Sattuma on ollut mukana monessa käänteessä. Sitä kautta minulle tuli nykyinen työtehtäväni, ja olen sanonut, että sattumalla on iso rooli niin jalkapallossa kuin muussakin elämässä. Aloitin nykyisessä työtehtävässäni *Helsingin Sanomien* urheilutoimittajana vuonna 2014. Olin *Helsingin Sanomissa* tekemässä Nelosen uutisia ja yt-neuvotteluiden jälkeen päädyin *Helsingin Sanomien* urheiluosastolle.

– Oikeat ihmiset antoivat minulle oikean roolin.

Virtanen seuraa tietysti paljon kollegoidensa töitä.

– Esimerkiksi suuren vaikutuksen on tehnyt kirjoittajana *The Guardianin* urheilutoimittaja **Jonathan Wilson**. Ihailen, kuinka hänen tietomääränsä tippuu juttuihin. Myös *Helsingin Sanomien* toimittajia täytyy kiittää, sillä olen saanut mahtavan ammattitaitoisesta toimituksesta aina apua sitä tarvittaessa. **Jouni K. Kemppainen**, **Lauri Malkavaara** ja **Teppo Sillantaus** ovat toimittajia, joilta kysyn mielelläni neuvoja. Oikeustoimittaja **Susanna Reinboth** on myös ollut usein avuksi.

– Toimituksessamme on kirjoittamisen huippuja. Kun pyytää ja saa neuvoja, niin jutut ovat parantuneet. Juttu kehittyi siinä prosessissa huomattavasti. **Erkki Kylmänen**, esihenkilöni urheilussa, pystyy ammattitaidollaan hienosti editoimaan, kiittää Virtanen tiimityön tuloksia.

Hankala vuosi työskentelyyn

Vuosi 2021 oli Ari Virtaselle antoisa, mutta samalla hankala vuosi työntekoon.

– Raskasta aikaahan tämä on ollut. Parin viikon joululoma tuli tarpeeseen.

– Olosuhteet ovat olleet erityisen hankalat ja kaukana normaalista toimitustyöstä. Olen tehnyt nykytapaan juttuni pääsääntöisesti etänä kotoani käsin. Matseissa olen käynyt ja jopa ulkomailla seuraamassa Huuhkajia, mutta haastatteluja olen tehnyt todella vähän kasvokkain, kertoo Virtanen.

– Mutta tähän on toistaiseksi tyydyttävä: töissä on annettu ohjeet, että pidetään itsestämme huolta ja myös kohtaamistamme ihmisistä. On ollut tylsää välillä, tunnustaa Virtanen.

Hän on kuitenkin löytänyt koronasta yhden hyvän puolen.

– Olen nyt paremmassa kunnossa kuin ikinä, sillä nyt on ollut aikaa kuntoosalille, pelata jalkapalloa ja käydä juoksemassakin.

Virtasella on oma pelituntuma jalkapalloon, jonka parissa häneltä on kulu-
nut parikymmentä vuotta harrastesarjoissa ja aladivareissa.

– Joukkueeni FC POHU/Kova Kampi pelaa seiskadivariissa. Meillä on paljon toimittajiakin kentällä kaveriporukassa. Itse pelasini aluksi keskikentän pohjaa, mutta nyt olen ollut laitapakkina. Ja modernina sellaisena, naurahtaa Virtanen.

– Suosittelen liikuntaa. Jos viettää kahdeksan tunnin työpäivän kotona ja sitten loppupäivän sohvalla, niin ähkyksi menee. Liikkuminen on auttanut korona-ajan kestämisessä.

Hienoja matkamuistoja

Virtanen on päässyt *Helsingin Sanomien* ainoana jalkapalloon keskittyvänä toimittajana paljon matkustamaan. Kommelluksiakin on sattunut, sillä Virtanen oli vähällä jäädä pois vuoden 2018 MM-loppuottelusta Moskovassa.

– Menimme silloisen *Helsingin Sanomien* Moskovan-kirjeenvaihtajan kanssa tutustumaan venäläiseen saunakulttuuriin, enkä muistanut jättää anomusta akkreditointiin finaaliin. Soitin *Ilta-Sanomien* **Saku-Pekka Sundelinille**. Meillä oli hauskaa, kun hänkin oli unohtanut akkreditoitua.

Urheilutoimittajat menivät heti jättämään ilmoittautumisen jonotuslistalle mahdollisesti ylijääville paikoille.

– Kun tulimme ottelupaikalle, niin pressipassien tiskillä oli hirvuisen hässäkkä. Selvisi, että jonotuslista on kadonnut.

– Luulin, että nyt monta päivää odotamaani peliä vain katsotaan telkkarista, mutta lopulta pääsin katsomoon. Iskeydyin *Daily Expressin* toimittajan kylkeen ja hänen vanavedessään sisään, kertoo Virtanen.

Yhden ikimuistoisen haastattelunsa hän on tehnyt Unkarin 1950-luvun Kultaisen joukkueen viimeisestä elossa olleesta pelaajasta **Jenő Buzánszky**stä. Unkari voitti Helsingissä vuonna 1952, murskasi seuraavana vuonna Englannin ensimmäisenä vieraana Wembleyllä, mutta hävisi vuonna 1954 Länsi-Saksalle dramaattisen MM-loppuottelun.

– Buzánszkyyn tapaaminen oli hieno hetki. Toinen mieleen painunut haastattelu on ollut Kiovan Dynamon valmentajalegendan **Valeri Lobanovskin** tyttären ja hänen läheistensä jututus. **Svetlana Lobanovskaja** liikkui kyyneliin, kun hän kuuli, että olen kiinnostunut hänen isänsä tarinasta, muistaa Virtanen.

– Minulla on ollut ajatuksena kertoa muista yhteiskunnista jalkapallon avulla. Jokaisessa maassa ja yhteiskunnassa jalkapallo heijastelee ympäröivää todellisuutta.

Virtanen janoaa tietysti lisää kiinnostavia aiheita.

– Joskus, mutta todella harvoin, pelaajatkin ottavat yhteyttä. Ylensä juttuvinkit tulevat muualta esimerkiksi niin, että joku sanoo: "Hei, tästä kannattaisi varmaan tehdä juttu".

– Toivon vinkkejä, mutta joka asiaan ei voi tarttua. Kaikki aiheet käyvät saman prosessin läpi: onko juttu kertomisensa väärti. Juttua ei voi tehdä vain pienelle kohderyhmälle, vaan laajalle yleisölle, sanoo Vuoden urheilujournalisti vuosimallia 2021. ♦

Harri Pirisen perheeseen kuuluvat lapset Essi (20), Eetu (12), Eemil (10), Eelis (7) ja vaimo Sanna. Vapaa-ajallaan Pirinen valmentaa O2-Jyväskylän alle 12-vuotiaiden Mankolan kortteliliigajoukkuetta, jossa pelaavat hänen poikansa Eetu ja Eemil.

Urheilutoimittaja Harri Pirinen tahtoi nähdä senttien ja sekuntien taakse

Mielenkiinnosta ihmiseen syntyi Vuoden urheilujuttu

Seitsenottelija **Miia Sillman** kantoi sisällään karmivaa taakkaa vuosikaudet. **Harri Pirinen** oli ensimmäinen toimittaja, joka ymmärsi kysyä, kuinka voi tulosten takana ihminen Miia Sillman. Kysymys paljasti pitkään vaietun salaisuuden, ja Sillmania kahlinneet lukot alkoivat avautua.

Teksti: **Taru Nyholm** Kuva: **Esa Jokinen**

Ilta-Sanomien urheilutoimittaja Harri Pirinen oli huomannut seitsenottelija Miia Sillmanin päivityksen sosiaalisessa mediassa. Siinä Sillman oli herätellyt urheilijakollegoidensa joukossa keskustelua seksuaaliseen häirintään liittyen. Pirisen mielenkiinto heräsi, ja hän sopi *Urheilulehden* uutispäällikön **Petri Lahden** kanssa tekemänsä haastattelun Sillmanista.

– Sillman oli voittanut Suomen mestaruuden elokuun lopussa, mutta muuten kausi oli ollut hänelle vaikea. Alun perin jutun ideana oli puhua Sillmanin urasta ja viime vuosista. Miksi kehitystä ei tullut odotetusti, Pirinen taustoittaa.

– Kysyin heti haastattelun alussa, mitä olivat ne vaikeudet, joihin Miia oli itse aikaisemmin jossakin päivityksessään viitannut, Pirinen muistelee.

Harvoin haastattelu on lähtenyt kahden minuutin keskustelun jälkeen niin eri urille kuin alkuperäinen suunnitelma oli.

– Miia rupesi kertomaan, että oli yksi semmoinen oikeudenkäynti. Olin vähän siinä ihmeissäni, että mikä juttu tämä on. Muistaakseni kysyin, että "Okei, haluatko kertoa tuosta lisää?"

Ja Sillman halusi.

"Kysyin Mialta, että me olemme tienneet toisemme noin kolmen minuutin ajan emmekä ole koskaan tavanneet tai puhuneet puhelimesta aikaisemmin, joten miksi kerrot tämän minulle nyt."

Urheilutoimittaja Harri Pirinen

Hän kertoi Piriselle olleensa asianomistajana ja todistajana valtakunnallisessa mediassakin suurta huomiota alkukesästä saaneessa oikeuskäsittelyssä. Siinä tunnettu ja menestynyt pirkkanmaalainen ravivalmentaja **Erkki-Pekka Mäkinen** tuomittiin lapsen seksuaalisesta hyväksikäytöstä, seksuaalisesta hyväksikäytöstä, törkeästä lapsen seksuaalisesta hyväksikäytöstä sekä ampuma-aserikkomuksesta. Parhaillaan ravivalmentaja Mäkinen istuu teoistaan Kylmäkosken vankilassa neljän ja puolen vuoden ehdotonta vankeustuomiota.

– Kun Miia mainitsi, että tapaus liittyy erääseen ravivalmentajaan, tajuusin, mistä tapauksesta hän puhuu. Tiesin myös kyseisen ravivalmentajan. Silloin pääsi muutama ruma sana, Pirinen muistelee.

Toimittaja keräili luurin päässä hetken itseään.

– Kysyin Mialta, että me olemme

tienneet toisemme noin kolmen minuutin ajan emmekä ole koskaan tavanneet tai puhuneet puhelimesta aikaisemmin, joten miksi kerrot tämän minulle nyt.

Sillman vastasi Pirisen olleen ensimmäinen, joka kysyi.

– Kysyin puolestani Mialta, että mitä muut toimittajat ovat sinulta siten kysyneet. Hän totesi miämäisen sarkastiseen tyyliin, että tulosrajoista, valmentajan vaihdosta ja kaikesta muusta joutavasta.

– Siinä tilanteessa minua suoraan sanoen vähän hävetti ammattikuntani puolesta. Miia oli tuore Suomen mestari, mutta kukaan ei ollut kysynyt, ymmärtänyt tai halunnut kysyä häneltä tulosten taustoista aikaisemmin, Pirinen muistelee.

Kiinnostus ihmiseen herätti luottamuksen

Harri Pirinen palkittiin Vuoden urheilujutun kirjoittajana seitsenottelija Miia Sillmanin lapsena kokemaa seksuaalista hyväksikäyttöä käsitelleestä artikkelistaan *Huippu-urheilija Miia Sillman, 26, joutui tunnetun ravivalmentajan seksuaalisen hyväksikäytön uhriksi lapsena* – kertoo nyt, miten vuosia kestänyt painajainen alkoi.

Ilta-Sanomissa ja *Urheilulehdessä* julkaistu artikkelikokonaisuus sai palkintolautakunnalta kiitosta vakavan aiheen rehellisestä ja kaunistelemattomasta käsittelystä, mutta toisaalta myös kunnioittavasta sävystä juttun päähenkilöä Sillmania ja hänen kokemuksiaan kohtaan.

Pirinen ei pyrkinyt revittelyyn. Vaikean ja vaietunkin aiheen annettiin puhua, ja jutusta välittyä kokeneen toimittajan haastattelutilanteessa luoma luottamus, palkintolautakunta perusteli.

Mutta mikä sai Sillmanin avautumaan juuri Piriselle?

– Olen miettinyt paljon, että miksi juuri minä. Jotain siinä minun lähestymiskulmassani oli, että hän aisti kiinnostukseni hänestä, hänen tekemisistään ja urastaan, Pirinen arvelee.

Pirinen kertoo haastattelun jälkeisissä keskusteluissa tulleen myöhemmin ilmi, että Sillman oli päättänyt tulla asian kanssa ulos, kun aika on kypsä.

– Vanha viisaus on, että ihminen on kiinnostunut toisesta ihmisestä. Meistä jokainen on mielissään ja otettu, jos joku oikeasti osoittaa kiinnostusta sinua ja tekemisiäsi kohtaan. Siitähän tässäkin oli paljon kyse, Pirinen puntaroi.

Sillmanin rohkeudelle avata oma kokemuksensa Pirinen antaa jutusta suurimman kiitoksen, mutta vuolaat kehu saa ja ansaitsee myös työparin panos.

– Tekstin lisäksi jutussa keskeistä oli valokuvaaja **Kalle Parkkisen** uskomattoman hieno kuvitus, Pirinen kiittää.

Miten Harri Pirisestä tuli urheilutoimittaja "Haluan ryhtyä tuohon työhön"

Jos urheilijoilla on polveilevia reittejä kohti omaa huippuaan, mielenkiintoisia tarinoita löytyy myös urheilutoimittajilta. **Harri Pirisen**, 44, tarina käy esimerkiksi.

– Olin käynyt ihan kakarasta asti urheilutapahtumissa. Kuljin noin neljä- tai viisivuotiaasta alkaen edesmenneen isäni mukana Raumalla Äijänsuolla Lukon matseissa, ja muutakin urheilua seurasimme ahkerasti.

Rauman lähellä on pieni kylä nimeltään Ihode.

– Pitkäaikainen luokkakaverini **Anna Eriksson** on tehnyt *Ihode*-nimisen levyn. Tuossa pienessä ja pittoreskissä maalaiskylässä asuu noin tuhat asukasta. Kylällä asui myös vain vähän aikaa sitten edesmennyt *Länsi-Suomen* urheilutoimittaja **Asko Tanhuanpää**, Pirinen kertoo.

Tanhuanpää oli kyläaktiivi ja järjesti vaimonsa **Saijan** kanssa lasten yleisurheilukilpailuja. Sitä kautta Pirinen tutustui Tanhuanpäähän.

– Me lapset tiesimme Askon työstä urheilutoimittajana ja kysyimme, että pääsisimmekö hänen kyydissään katsomaan Lukon vieraspelejä.

– Aloimme kavereiden kanssa kiertämään peleissä Askon mukana. Pääsimme näkemään Askoa työssään jääkiekkohalleilla haastattelemassa ja kirjoittamassa juttuja otteluiden jälkeen. Saimme olla mukana ja fiilistellä ja aistia sitä koko juttua.

Kokemus jäi Pirisen mieleen kytämään.

– Siitä jäi sellainen fiilis, että haluan ryhtyä tuohon työhön.

Tanhuanpään avustuksella 9-luokkalainen Pirinen pääsi suorittamaan viikon mittaisen työelämään tutustumisen sanomalehti *Länsi-Suomessa*. Tuolloin lehdessä oli töissä muun muassa sittemmin televisiosta tuttu, myös Ihodesta kotoisin oleva **Laura Ruohola**.

– Kirjoitin ylioppilaaksi 1996 ja tein *Länsi-Suomeen* heti jotain juttuja keväällä. Ja kun pääsin armeijasta 1997, menin suoraan oppisopimuksella *Länsi-Suomeen* töihin. Sattumien summana päädyin 2000-luvun alussa *Veikkaajaan*.

– Olimme kymmenvuotiaita, kun aloimme Askon kyydissä peleissä kulkemaan. Hän haki meidät kotoa ja toi kotiin reissujen jälkeen. Olimme Askon kanssa sydänystäviä. ♦

Kauaskantoiset seuraukset

Pirinen on pitkällä urheilutoimittajan urallaan tehnyt useita saman tyyppisiä human interest -henkilöjuttuja ja nostanut esiin häirintää ja epätasa-arvoa urheilun maailmasta, joten sikäli juttu Sillmanista osui hänen toimittajaprofiiliinsa. Pirinen uskoo, että Sillmanin kohdalla osansa oli myös sattumalla.

– Minulle on sanottu, että pystyn luomaan haastateltavan näkökulmasta turvallisen haastatteluilmapiirin. Monesti kohtaamisistani haastateltavien kanssa tulee enemmän keskustelu- ja juttelutuokioita kuin varsinaisia haastatteluita. Mielestäni aina saa parempia juttuja, kun pysähtyy keskustelemaan ihmisen kanssa, Pirinen arvioi.

Pirisen tunnelmat Vuoden urheilujuttu -tunnustuksesta ovat hieman kaksijakoiset.

– Toisaalta tuntuu hassulta, että toimittajat palkitsevat toimittajia. Mutta toisaalta joukkueurheilussakin pelaajat sanovat, että parhaalta tuntuu se tunnustus, joka tulee toisilta pelaajilta. Kyllä se kieltämättä lämmittää, että saa tunnustusta työstään. Varsinkin, kun omalla kohdallani kyseessä oli juttu, jolla näyttäisi olevan melko kauaskantoisia seurauksia.

Pirisen mukaan parasta jutussa oli, että kertomalla oman tarinansa Sillman auttoi muita vastaavaan tilanteeseen joutuneita uhreja.

– Sen jälkeenhän uusia tapauksia on noussut esiin, ja varmasti niitä tulee tietoisuuteen jatkossakin. On todella valitettavaa, miten paljon niitä paljastuu, mutta samalla on hyvä, että ihmiset rohkaistuvat puhumaan. Kun pato murtuu, kuohu on valtava. ♦

"Minulle on sanottu, että pystyn luomaan haastateltavan näkökulmasta turvallisen haastatteluilmapiirin. Monesti kohtaamisistani haastateltavien kanssa tulee enemmän keskustelu- ja juttelutuokioita kuin varsinaisia haastatteluita. Mielestäni aina saa parempia juttuja, kun pysähtyy keskustelemaan ihmisen kanssa."

Urheilutoimittaja Harri Pirinen

Miia Sillman sai jutun julkaisun jälkeen valtavan määrän kiitosta rohkeudestaan.

Miia Sillmanin näkökulma Vuoden urheilujuttuun

"Tunteeni olivatkin oikein ja sallittuja"

Kuva: Kalle Parkkinen

Vuoden urheilujutun keskiössä oleva seitsenottelija **Miia Sillman** kertoo oikeuskäsittelyn jälkeen päättäneensä avautua asiasta, mutta ajankohtaa tai tiedotusvälinettä hän ei ollut pohtinut erityisen tarkasti.

– En tuntenut Harrin työtä toimittajana etukäteen. Olin päättänyt puhua asiasta, mutta en kisakaudella. Silloin keskityin työnteekoon, Sillman itse taustoittaa jutun syntyä.

Pirinen kysyi haastattelussa Sillmanilta suoraan syitä siihen, miksi tulokset eivät olleet tavoitteiden mukaisia.

– Mietin, että kun kerran kysyt, niin kerron. Kukaan ei ollut aikaisemmin kysynyt asiaa.

– Harri on toimittajana sellainen, ettei hiillosta. Hän ei ole mitenkään huomionhakuinen toimittaja, kuten ehkä oman kokemukseni mukaan osa hänen kollegoistaan. Toimittajien tulee olla sensitiivisiä. Urheilija aistii toimittajan todellisen kiinnostuksen, Sillman sanoo.

Lisäksi haastattelun aikana tuli esiin, että Pirisen vaimo oli työskennellyt ravitalilla ja oli hyvin perillä ravipiireistä, mikä Sillmanin mukaan helpotti kertomista juuri Piriselle.

Sillman sai jutun julkaisun jälkeen valtavan määrän empatiaa ja kiitosta rohkeudestaan puhua vaikeasta ja vaietustakin aiheesta.

– Sain paljon yhteydenottoja vastaavia kokeneilta uhreilta. Palautteen perusteella puhuin jutussa monien uhrien äänellä, jotka eivät ole vielä uskaltaneet puhua kokemastaan vääryydestä. Toivon, että he saivat nyt rohkeutta siihen.

Oikeudenkäynti ja asian saama julkisuus oli Sillmanille raskas ja tuskainenkin prosessi, mutta se oli tie, joka kannatti kulkea.

– Voin nyt paremmin. Meitä uhreja uskottiin. Meidän kokemuksemme eivät olleet väärin. Olin suurimman osan elämästäni elänyt toisessa uskossa. Omat sisäiset tunteeni olivatkin oikein ja sallittuja.

– Kannoin monta vuotta sisälläni vihaa, mutta oikeudenkäynnin jälkeen sain rauhan. Salasin kokemukseni vuosia, mutta asian kertominen on vapautanut ja avannut lukkoja sisälläni. Koen vieläkin toisinaan heikkoja hetkiä, mutta nyt ihmiset ympärilläni ymmärtävät minua ja osaavat olla tukenani. ♦

Vuoden urheilujuttu 2021

Kuvat: Esa Jokinen ja Antti Rintala

Urheilutoimittajain Liitto palkitsi Urheilujournalismin illassa Vuoden urheilujuttuna *Ilta-Sanomien* toimittaja **Harri Pirisen** artikkelin **Miia Sillmanista**.

Vuoden urheilujuttu -palkintokategorian raati nosti Harri Pirisen artikkelin ansioksi ennen kaikkea huolellisen toimintatavan, jossa jutun aihe ja päähenkilö nostettiin keskiöön. Pirinen sai seitsemänottelijaa Miia Sillmanin puhumaan suoraan ja avoimesti vaikeasta aiheesta. Jutusta välittyi kokeneen toimittajan haastattelutilanteeseen rakentama luottamuksellinen tunnelma. Jutulla on myös merkitys tärkeän ja usein vaietun aiheen nostamisessa.

Vuoden urheilujuttu -palkintokategorian kunniamaailinnat jaettiin *Aamulehden* Areenat-liitteelle ja **Ari Virtasen** artikkelille **Urho Nissilästä**.

Urheilutoimittajain Liiton nimeämään Vuoden urheilujuttu -raatiin kuuluvat *Keskisuomalaisen* urheilutoimittaja **Tommi Roimela**, *Turun Sanomien* urheilutoimittajan päällikkö **Maria Vesterinen** ja *Hämeen Sanomien* urheilutoimittaja **Toomas Kaukula**.

VUODEN URHEILUJUTTU -VOITTAJA

Harri Pirinen, Ilta-Sanomien – Miia Sillman

9.–10.11.2021

Ilta-Sanomien toimittaja **Harri Pirinen** sai seitsemänottelijaa **Miia Sillmanin** puhumaan suoraan ja avoimesti vaikeasta aiheesta artikkelissaan *Huippu-urheilija Miia Sillman, 26, joutui tunnetun ravi- ja valmentajan seksuaalisen hyväksikäytön uhriksi lapsena – kertoo nyt, miten vuosia kestänyt painajainen alkoi*. Pirinen kirjoit-

Harri Pirinen

Aamulehden Mikko Gynther (vas.) ja Tapani Salo.

ti haastattelun perusteella erinomaisen ja syvällisen jutun lapsena seksuaalisen hyväksikäytön uhriksi joutuneesta Sillmanista. Jutusta julkaistiin huolellisesti tehty pitkä artikkeli *Ilta-Sanomien* verkkosivuilla sekä vielä laajempi versio saman viikon *Urheilulehdessä*. Jutun molemmat versiot käsittelivät vakavaa aihetta rehellisesti ja kaunistelematta, mutta myös turhaa kohua hake-matta. Aiheeseen annettiin puhua. Jutusta välittyi kokeneen toimittajan haastattelutilanteesta luoma luottamus. Juttu on hyvin kirjoitettu. Lisäksi sillä on merkitys tärkeän ja usein vaietun aiheen nostamisessa.

VUODEN URHEILUJUTTU -KUNNIAMAININNAT

Aamulehti – Areenat-liite

14.9.2021

Aamulehden urheilutoimittajien toimintatutkimus toteutettiin 16-sivuisen *Areenat*-liitteen, joka on upea kuvaus tamperelaisista urheilupyhätyksistä. Erityisesti Hakametsän jäähallin historiajutut ovat kauttaaltaan kiinnostavia, huolellisesti

tehtyjä ja jopa koskettavia. Hakametsä on tälle vuodelle myös ajankohtainen aihe, sillä Suomen ensimmäinen jäähalli poistuu käytöstä. Lisäksi liitteessä on kattava katsaus siihen, miltä tamperelaiset urheilukeskukset näyttävät tulevaisuudessa. Upeasti kirjoitettujen juttujen lisäksi erityismaininnan voi antaa myös sivujen tyylikkäästä ulkoasusta. *Aamulehden* Areenat-liite on hienosti suunniteltu, toteutettu ja viimeistelty kokonaisuus, jona eteen suuri joukko ihmisiä on tehnyt arvokasta ja hyvää työtä.

Jutuista vastasivat **Tapani Salo, Mikko Gynther, Antti Raunio ja Mikko Husa**.

Ari Virtanen, Helsingin Sanomat – Urho Nissilä

13.11.2021

Helsingin Sanomien artikkelissa *Vapaa säännöistä* urheilutoimittaja **Ari Virtanen** kertoo Huuhkajien **Urho Nissilän** vaikeuksista kasvaa jalkapallosta innostuneena poikana vanhoillislestadiolaisessa yhteisössä. Virtanen onnistui saamaan Nissilän puhumaan aiheesta, josta Nissilä ei ollut aiemmin avautunut. Artikkelin oli tyylikkään sivistyneesti rakennettu ja kirjoitettu, ilman liiallista dramatiikkaa. Nissilästä kertova artikkeli on jatkumoa Virtasen ansiokkaille henkilöjutuille niin Huuhkajien kuin Helmarienkin pelaajista. Kaikissa niissä artikkeleissa on ollut läsnä se luottamus, minkä Virtanen on saanut rakennettua jalkapallohaastatteluihinsa. ♦

Ari Virtanen

Kuvakaappaus Helsingin Sanomien verkkosivuilta HS-erikoislehdestä.

Vuoden digitaalinen hitti

Suomen hetki tarjosi elämyksiä yleisölleen

Teksti: Esko Hatunen

Kuva: Antti Nikkisen kotialbumi

Miesten jalkapallon EM-kilpailuista oli tarjolla mediasisältöä jalkapalloyleisölle ehkä enemmän kuin koskaan. Painetut kisaliitteet ovat saaneet rinnalleen verkon mahdollisuuksia hyödyntäviä julkaisuja. Sellainen oli myös Vuoden digitaalseksi hitiksi valittu *Suomen hetki* -erikoislehti, jonka sisällöstä vastasi *Helsingin Sanomat* ja sen urheilutoimitus.

Miesten jalkapallomaajoukueen selviytyminen lajin arvokilpailuihin oli pitkään ja hartaasti odotettu hetki. Vähintään sama odotusarvo oli itse kisatapahtumalla ja Suomen otteilla. Suomalainen urheilumedia otti kaiken irti historiallisista kisoista.

– Pohdimme yhdessä urheilutoimituksen kanssa, mitä voisimme tehdä jalkapallon EM-kisoihin liittyen, *Helsingin Sanomien* designtuottaja **Antti Nikunen** muistelee.

Pohdinnan tuloksena syntyi *Suomen hetki* -niminen digitaalinen julkaisu jal-

kapallon EM-kilpailuista *Helsingin Sanomien* verkkosivuille. Julkaisussa oli paljon samaa kuin printtilehden luki-joille tarjotussa versiossa, mutta julkaisualusta mahdollisti myös asioita, joita painetusta lehdestä ei löytynyt. Sisältö oli digijulkaisussakin tärkeintä.

– Pohdimme yhdessä tuottaja **Elina Vääntösen** kanssa, mitä artikkeleita voisimme nostaa digitaaliseen julkaisuun. Esimerkiksi juttu *Kanervan luottomiehet* monen muun julkaisuun valitun artikkelin lisäksi oli sisällöllinen onnistuminen, Nikunen valottaa.

Verkon mahdollisuuksia hyödyn-

nettiin esimerkiksi Suomen otteluiden tilastitiikan ja ottelusta kertyvän datan esillepanossa.

– Taustalla oli pitkä prosessi, jossa pohdimme, mitkä ovat tällaisessa jutussa toimivat sisältöratkaisut ja miten data saadaan visuaaliseen muotoon ja automatisoitua. Mukana tässä prosessissa oli myös urheilutoimittajamme **Ari Virtanen**.

Virtanen palkittiin Vuoden urheilujournalistina, ja hänellä oli siis merkittävä rooli myös Vuoden digitaalisen hitin sisällöntuotannossa.

– Onhan noita teemaliitteitä tehty iät ja ajat, mutta nyt liite tehtiin samaan

aikaan myös digitaalisena projektina ja se oli toimituksellemme jopa ehkä tärkeämpi juttu kuin itse printtilehti, Virtanen kertoi Urheilujournalismin illassa.

– Se verkkolehden oli toimituksellinen menestystuote, koska se sai hyvin lukijoita ja se toi ihmisille tutuksi juttumuotoja, jollaisia he eivät olleet ehkä aiemmin lukeneet.

Tärkeä osaja Vuoden digitaalisen hitin tuotannossa oli myös koodauksesta vastannut designer **Elisa Bestetti**, joka mahdollisti datan visuaalisen esillepallon nopeassa aikataulussa. Datajournalismin hyödyntäminen ei ole kovin yleistä suomalaisessa urheilujournalismissa. Siihen tarvitaan resursseja, osaamista, kokemusta ja kehitystyötä. Tämä oli yksi motivaatio tekemisessä myös *Helsingin Sanomien* projektissa.

– Halusimme saada kokemuksen siitä, miten ja kuinka nopeasti pystymme tekemään tällaista sisältöä ja palvelua yleisölle. Nythän meillä on koko ”harjoite” ja alusta valmiina ja tulemme varmasti kehittämään sitä myös eteenpäin, Nikunen kertoo.

Kesällä 2022 naiset pelaavat EM-kilpailuja ja mukana on myös Suomen maajoukkue. Onko jotakin vastaavaa luvassa myös tänä vuonna?

– No, ilman muuta haluamme hyödyntää kokemusta ja tietoa, jota tästä projektista saimme.

Kari Kanala antoi intohimonsa kuulua

Vuoden digitaalinen hitti -kategoriassa ehdolla oli myös jalkapalloon keskittynyt podcast *Kari Kanala eurofutiksen jäljillä*. Vaikka nimi viittaa julkisuudessaakin tunnettuun Paavalin seurakunnan kirkkoherraan, oli podcastin tuotanto suuremman joukon yhteinen ponnistus.

Kari Kanala kiteytti tiimityön merkityksen aiheeseen sopivan metaforisesti kunniainnoinnin jakotilaisuuden yhteydessä.

– Elämä on joukkuepeliä. En ollut mikään kymppipaikan pelaaja, vaan keskikentän raataja. Mukana oli myös toppariosasto, joka näki vaivaa kaivaa detaljeja ja kaivaa arkistoja: Yleltä **Sakari Silvola** ja lisäksi **Juha-Valtteri Salmi** sekä **Toni Degerlund** – loistavat taustatoimittajat.

Tuotannosta vastasi Suomen Podcast-media, jonka vastaava tuottaja **Joona Haarakin** halusi nostaa kaikkien tekijöiden panoksen esiin ja mainitsi myös erikseen Salmisen ja Degerlundin panoksen.

→
Tuottaja Antti Nikusen mukaan tulevissa Helsingin Sanomien verkkosivuilla voi olla laajempiakin analyyseja jalkapallo-otteluista Suomen hetki-verkkolehden tapaan.

– Eihän tätä ilman noita urheilutoimittajia olisi syntynyt.

– Tämä oli myös radio-ohjelma. Pituus oli tasan 56 minuuttia ja 20 sekuntia, ei yhtään yli eikä yhtään ali ja aikataulu oli melko tiukka. Tämä tehtiin kahdeksa-kolmessa kuukaudessa rikkain äänimaailmoineen eli kahdeksan tunnin jaksoa. Olihan tämä yksi kiirastuli, mutta olihan tätä ihana tehdä, Haarala hehkutti Urheilujournalismin illassa.

Lindgren ja Sihvonen – yhden aikakauden päätös

Toinen kunniainnoinnin Vuoden digitaalinen hitti -kategoriassa saanut sisältö oli radio-ohjelma Lindgren & Sihvonen, joka tuli vuoden 2021 lopussa päätökseensä seitsemän ja puolen vuoden ja yli 300 jakson jälkeen.

Tommy Lindgren, toinen ohjelman tekijöistä, muistelee jo nyt lämmöllä tuota rupeamaa yhdessä työtoverinsa ja lukuisten vieraiden kanssa.

– Ohjelmamme journalistinen taso varmaankin vaihteli, mutta kokonaisuudessaan tuo Yle Areenaan tallentunut paketti on merkittävää ajankuvaa ja urheiluhan on kulttuurihistoriaa.

Ohjelman vuosia kestänyt suosio perustui muun muassa juontajakaksikon

kemialle ja luonteenpiirteiden eroille sekä tietynlaiselle ilmaisun vapaudelle.

– Olen iloinen, että pääsimme toteuttamaan itseämme hyvin vapaasti, tuottamaan urheilupuhetta juuri niistä lähtökohdista, jotka itse olemme kokeneet tärkeimmiksi, Lindgren jatkaa.

Yksi salaisuus ohjelman menestyksessä oli tekijöidensä vilpittön intohimo sisältöihin ja itse tekemiseen. Lindgrenillä on myös selkeä näkemys siitä, millaista sisältöä ja asioiden käsittelyä suomalaisen urheilujournalismin kaipaa.

– Kaikki journalismi kaipaa moniäänisyyttä, rakentavaa dialogia, vaihtelevia näkökulmia sekä tiukkakatseista pyrkimystä totuuteen. Suomalainen urheilujournalismi kaipaa myös omaperäisyyttä ja luovaa hulluutta.

Moni ohjelman ystävä haluaisi tietää, kuullaanko tai nähdäänkö kaksikkoa urheilupuheen parissa vielä joskus tulevaisuudessa.

– Sitä sopii toivoa, koska kyllähän Petteriä on jo vähän ikävä. Aika näyttää, koska on taas aika näyttää, Lindgren suostuu spekuloimaan.

Vuoden digitaalinen hitti -kategoriassa tuli paljon muitakin hyviä ehdokkaita. Toivottavasti ne ja uudetkin sisällöt ovat ehdolla vuoden 2022 palkinnon saajiksi. ♦

Vuoden digitaalinen hitti 2021

Kuva: Antti Rintala

Urheilutoimittajain Liitto palkitsi Urheilujournalismin illassa Vuoden digitaalisena hittinä *Helsingin Sanomien* Suomen hetki -erikoisverkkolehden.

Vuoden digitaalinen hitti -palkintokategorian raati nosti *Helsingin Sanomien* erikoisverkkolehden ansioiksi ennen kaikkea monipuolisesti toteutetun julkaisun, joka vastasi EM-huumaan yleisöä palvelevalla ja verkon mahdollisuuksia hyödyntävällä tavalla. Erityisen onnistuneita ja kiinnostavia osioita olivat Suomen kamppailuiden reaaliaikaiset otteluseurannat sekä tilastoartikkelit Huuhkajien peleistä havainnollistavien visualisointien kera.

Vuoden digitaalinen hitti -palkintokategorian kunniainnoinnaksi jaettiin Suomen Podcastmedian tuottamalle *Kari Kanala eurofutuksen jäljillä* -podcastille sekä **Tommy Lindgrenin** ja **Petteri Sihvosen** radio-ohjelmalle *Lindgren & Sihvonen*, jota on julkaistu myös podcastina Yle Areenassa.

Urheilutoimittajain Liiton nimeämään Vuoden digitaalinen hitti -raatiin kuului Haaga-Helmin urheilujournalismin erikoistumiskoulutuksen opettaja **Esko Hatunen**, Nordic Entertainment Groupin (NENT) jalkapallotuottaja **Antti Salo** ja Urheilumuseon erikoistutkija **Kalle Rantala**.

VUODEN DIGITAALINEN HITTI -VOITTAJA

**Helsingin Sanomat –
Suomen hetki -erikoisverkkolehti**

9.6.2021 Helsingin Sanomat (<https://dynamic.hs.fi/a/2021/suomenhetki>) Urheilua seuraavan yleisön kiinnostus Suomen jalkapallomaajoukkueeseen saavutti huippunsa kesän 2021 EM-kilpailuissa. Helsingin Sanomien urheilutoimituksen ja datadeskin Suomen hetki -erikoisverkkolehti vastasi huumaan yleisöä palvelevalla ja verkon mahdollisuuksia hyödyntävällä tavalla. Julkaisu kokosi taustoittavat jutut joukkueesta, pelaajista, Suomen alkulohkovastustajista ja kaikista muista lukijoita kiinnostavista asioista jatkuvasti päivittyen. Erityisen onnistuneita ja kiinnostavia osioita olivat Suomen kamppailuiden reaaliaikaiset otteluseurannat sekä tilastoartikkelit Huuhkajien peleistä havainnollistavien visualisointien kera.

Tuotanto: Helsingin Sanomien urheilutoimitus ja datadeski

Vuoden digitaalinen hitti -palkintokategorian ehdokkaat Urheilujournalismin illassa haastatteli Antti Salo (vas.). Paikan päällä olivat edustettuina Joonas Haarala, Kari Kanala, Petteri Sihvonen ja Ari Virtanen.

VUODEN DIGITAALINEN HITTI -KUNNIAMAININNAT

**Suomen Podcastmedia –
Kari Kanala eurofutuksen jäljillä**

11.6.2021 Yle Areena (<https://areena.yle.fi/audio/1-50835679>) **Kari Kanala** on tunnettu Paavalin seurakunnan kirkkoherra ja jalkapallon ystävä. Hän pääsee ääneen podcast-sarjassa, joka tarkastelee jalkapalloa eri kulttuureissa ja lajin merkitystä erilaisissa yhteiskunnissa. *Kari Kanala eurofutuksen jäljillä* -podcast-sarjassa puhutaan lajista ja Suomen maajoukkueesta vaihtelevien jalkapallotoimijoiden kanssa. Podcastin ansioita ovat audiojournalismin vahvuuksien hyödyntäminen ja tuoreiden näkökulmien tarjoaminen. Ohjelmasarja antaa ajattelun aiheita niin Huuhkajien "heavyfaneille" kuin lajia vähemmän tunteville.

Tuotanto: Suomen Podcastmedia

**Tommy Lindgren ja Petteri Sihvonen –
Lindgren & Sihvonen**

Julkaistaan perjantaisin Yle Puheella (<https://areena.yle.fi/audio/1-2320317>) Seitsemän ja puoli vuotta ja yli 300 jaksoa puhuu puolestaan. *Lindgren & Sihvonen* -podcast löysi paikkansa suomalaisessa urheilujournalismissa ja -puheessa. Ohjelma päättyi vuoden 2021 lopussa, mutta jaksot jäivät elämään Yle Areenassa. Yle Puheella perjantai-iltapäivisin suorana lähetetty ohjelma on koonnut sisältönsä pariin suomalaisesta urheilusta monipuolisesti kiinnostuneen yleisön. Laajassa vieraskirjossa on ollut niin huippu-urheilijoita, -valmentajia, -urheilujohtajia ja -tutkijoita kuin urheilua sen ulkopuolelta tarkastelevia ihmisiä. **Tommy Lindgren** ja **Petteri Sihvonen** ovat ohjelman väittelyosiossa vivahteikkaasti perustellen haastaneet suhtautumista urheiluilmiöihin. Podcast-sarja on koonnut merkittävän vieras- ja sisältökokonaisuuden, joka jää elämään suomalaisen urheilujournalismin kulttuuriperimään.

Toimittajat: Tommy Lindgren ja Petteri Sihvonen ♦

Ensimmäistä kertaa järjestetyn Vuoden sykehdyttävien urheiluvalokuva -kilpailun voiton vei Jussi Leinosen kuva "Tanskan Christian Eriksenia elvytetään Parkenilla Kööpenhaminassa ottelussa Suomea vastaan".

Jussi Leinonen vangitsi Parkenin draaman Vuoden sykehdyttävimpään urheiluvalokuvaan "He luulivat Eriksenin kuolleen"

Urheilutoimittajain Liitto palkitsi Vuoden sykehdyttävimpänä urheiluvalokuvana Jussi Leinosen kuvan "Tanskan Christian Eriksenia elvytetään Parkenilla Kööpenhaminassa ottelussa Suomea vastaan".

Teksti: Antti Salo Kuvat: Jussi Leinonen, Keke Leppälä ja Heikki Saukkomaa

Urheilutoimittajain Liitto palkitsi Urheilujournalismin illassa perjantaina 17. joulukuuta 2021 urheilujournalismin parissa ansioituneita tekijöitä ja ansiokkaita sisältöjä. Vuoden sykehdyttävimpänä urheiluvalokuvana palkittiin Jussi Leinosen kuva "Tanskan Christian Eriksenia elvytetään Parkenilla Kööpenhaminassa ottelussa Suomea vastaan".

– Tuntuu hienolta voittaa kuvakilpailu, jossa painotetaan nimenomaan urheilukuvausta. Se on valokuvausta puhtaimmillaan. Täytyy hallita välineet täydellisesti, jotta pystyy kuvaamaan ja tulkitsemaan kentällä koettuja hetkiä, kun ne tapahtuvat. Urheilukuvia ei voi

ottaa uudelleen, jos mokaat. Laji vaatii tuuria, mutta tuuri täytyy myös ansaita osaamisella, voittaja kommentoi.

Vuoden sykehdyttävien urheiluvalokuva -palkintokategorian raati nosti Jussi Leinosen kuvan ansioiksi ennen kaikkea tilanteen kunnioittavan tallentamisen. Laajasta kuvasta tulee ilmi, että jotain vakavaa on tapahtunut. Kuvakulma ja sen laajuus asettavat kuvan osaksi katsomoa.

Vuoden sykehdyttävien urheiluvalokuva -palkintokategorian kunniamaininnat jaettiin Keke Leppälän kuvalle "Markku Koski blasting a method" sekä Heikki Saukkomaa kuvalle "Laura Barquero ja Marco Zandron".

Koskettava hetki

Tanskan Christian Eriksen puhui vuoden alussa viime kesän EM-kisoista tanskalaiselle tv-yhtiölle. Haastattelussa hän kertoi olleensa viisi minuuttia kuolleen, kunnes lääkintähenkilöstö toi miehen takaisin tajuihinsa.

Tunnelma Parkenin stadionilla muuttui karnevaalista järkyttäväksi pikkuhiljaa, kun tieto ja ymmärrys tapahtuneesta valtasi yleisön. Tanskan pelaajat muodostivat näköesteen maassa maanneen Eriksenin ympärille ja peittivät kasvonsa käsillään. Suomen pelaajat vetäytyivät kauemmaksi pidelleen kasvojaan ja pidätellen itkuaan.

– Edustamani lehdet *Kaleva* ja *Lapin Kansa* eivät olleet tarpeeksi merkittäviä, jotta olisin EM-kisoissa päässyt kentän vierelle kuvaamaan. Pandemiarajoitukset olivat aika rajut, joten paikkani löytyi piippuhyllyltä. Se oli lopulta tapahtumien todistamisen ja tallentamisen kannalta onni. Näin tapahtumat mutta myös koko stadionin katsomot.

– Olin jättänyt läppäriini mediatilaan, koska pelin jälkeen olisi hyvin aikaa käydä kuvat siellä läpi. Tilanteen jälkeinen tauko venyi, joten lähdin hakemaan tietokoneen mediatilasta.

– Siellä kohtasin joukon tanskalaisia talkoolaisia, jotka olivat kännykstä seurattujen pelin tietojen varassa. He luulivat Eriksenin kuolleen. Kerroin, että näin kamerani läpi Eriksenin nostaneen kätensä otsalleen. Talkoolaiset purskahtivat itkuun ja halusivat tiedosta kiitollisina. Tässä vaiheessa ymmärsin, miten eksponentiaalisen järkyttävä hetki se oli tanskalaisille, Leinonen muistelee.

Leinonen ei nähnyt Eriksenin tuuperumista, sillä hän seurasi kamerallaan pelitilannetta.

– Ymmärsin, miten vakava tapahtuma oli, kun näin Tanskan maalivahdin **Kas-**

per Smeichelin hätäntyneen reaktion. Koko stadion hiljeni kauhusta, ei ollut epäselvyyttä tilanteen vakavuudesta.

Kameran takana Leinonen ikuisti draamaattista tilannetta.

– En halunnut näyttää lukijoillemme elämästään taistelevan Eriksenin kasvoja, joissa silmät olivat jo kääntyneet kohti tuonelaa. Ajattelin, että koko stadionin tunnelma ja yleisö on tärkeämpää kuin varsinaisen tilanteen esittäminen. Kuolema miljoonien silmäparien edessä on silti arvokas tapahtuma, jota tulee kunnioittaa. Onneksi Eriksen selvisi.

– Totta kai kuvasin myös tiukempia kuvia joukkuekavereista ja elvytyksestä, se on työtäni. Mutta jätin järkyttävimmät kuvat piiloon lukijoiden katseilta. Kuulin myöhemmin paheksuntaa televisiolähteyksen valinnoista. En ole katsonut tilannetta jälkikäteen. En koe mitään tarvetta palata niihin ahdistaviin hetkiin.

Urheiluvalokuva-kilpailulle aito tarve

Urheilutoimittajain Liiton järjestämä Vuoden sykähdyttävän urheiluvalokuva-kilpailu järjestettiin nyt ensimmäistä kertaa. Tavoitteena on lisätä alan toimijoiden arvostusta. Jo heti ensimmäisellä kerralla kilpailuun saatiin runsaasti osallistujia.

Urheilutoimittajain Liiton nimeämässä Vuoden sykähdyttävän urheiluvalokuva-raadissa toimineet ammattivalokuvaajat **Hannes Paananen** ja **Vesa Koivunen** olivat tyytyväisiä kuvasatoon, ja he molemmat uskovat, että kilpailun tunnettuus ja osallistujien määrä kasvaa jatkossa.

Kilpailun kuvasatoa kaksikko kävi harkiten läpi.

– Tutustuimme valokuvaaja Veskun kanssa kuvasatoon ensin itsenäisesti, jonka jälkeen kokoonnuimme tutki-
maan kuvia yhdessä. Katsoimme vielä kerran kaikki kuvat yhdessä läpi, joista molemmat valitsivat noin 10 omaa suosikkia.

Keke Leppälän kuva ”**Markku Koski blasting a method**” palkittiin valokuva-kilpailussa kunniamaininnalla.

– Olimme harvinaisen yksimielisiä, sillä halusimme molemmat nostaa esille lähes samat kuvat. Kilpailun nimihän oli Vuoden sykähdyttävän urheiluvalokuva-kilpailu. Pyrimme kunnioittamaan tätä ja ensimmäisen joukosta nimenomaan kuvia, jotka sykähdyttävät, raadin Paananen kuvailee urakkaa.

– Lopulta meillä oli pöydällä kolme valokuvaa. Oli selvää, että yksi niistä on voittaja ja kaksi saa kunniamaininnan. Meillä oli pöydällä kolme valokuvaa, jotka edustivat kolmella eri tavoin tunnelmaa urheilun ääreltä. Jussi Leinosen valokuva oli meidän mielestämme nimenomaan sellainen, mistä tässä kilpailussa oli kysymys.

Leinosen valokuva Christian Erikseen tilanteesta on samaan aikaan kauhistuttava ja kaunis.

– Kuvasta tulee heti ilmi, että jotain vakavaa on tapahtunut. Meille tuomareille heräsi ajatus, että kuvaaja on tavallaan kuin osa katsomoa. Tilanne on paikan päältä näyttänyt tuhansille ihmisille juurikin tuolta, miten Leinonen oli tilanteen taltioinut.

– Kuva kestää aikaa ja tarkastelua. Kuvassa on paljon sisältöä. Jännitettä, vaaraa, mutta myös toisaalta kunniaa ja arvostusta, Paananen perustelee.

Mutta milloin valokuva on onnistunut?

– Onnistunut valokuva on kiistelty aihe. Valokuva, jota toinen rakastaa, on toiselle kenties sellainen, mitä hän ei voi sietää. Mielestäni tällainen valokuva (Eriksenistä) voi olla vastaus siihen, mikä on onnistunut.

– On monia ulottuvuuksia, mitä valokuva voi tarjota, mutta jos kuva herättää tunteita, puolesta tai vastaan, mielestäni valokuvaaja on silloin onnistunut melko hyvin, Paananen sanoo. ♦

Heikki Saukkomaan kuva ”**Laura Barquero ja Marco Zandron**” palkittiin valokuvakilpailussa kunniamaininnalla.

Vuoden sykähdyttävin urheiluvalokuva 2021

Kuvat: Jussi Leinonen ja Antti Rintala

Urheilutoimittajain Liitto palkitsi Urheilujournalismin illassa Vuoden sykähdyttävimpänä urheiluvalokuvana **Jussi Leinosen** kuvan "Tanskan Christian Eriksenin elvytetään Parkenilla Kööpenhaminassa ottelussa Suomea vastaan".

Vuoden sykähdyttävin urheiluvalokuva -palkintokategorian raati nosti Jussi Leinosen kuvan ansioiksi ennen kaikkea tilanteen kunnioittavan tallentamisen. Laajasta kuvasta tulee ilmi, että jotain vakavaa on tapahtunut. Kuvakulma ja sen laajuus asettaa kuvan osaksi katsomoa.

Vuoden sykähdyttävin urheiluvalokuva -palkintokategorian kunniamaininnat jaettiin **Keke Leppälän** kuvalle "Markku Koski blasting a method" sekä **Heikki Saukkomaa** kuvalle "Laura Barquero ja Marco Zandron".

Urheilutoimittajain Liiton nimeämään Vuoden sykähdyttävin urheiluvalokuva -raatiin kuuluvat ammattivalokuvaajat **Hannes Paananen** ja **Vesa Koivunen**.

Jussi Leinonen

Keke Leppälä

VUODEN SYKÄHDYTTÄVIN URHEILUVALOKUVA -VOITTAJA

Jussi Leinonen – Tanskan Christian Eriksenin elvytetään Parkenilla Kööpenhaminassa ottelussa Suomea vastaan

13.6.2021 Kaleva ja Lapin Kansa Historiallinen Huuhkajien ensimmäinen EM-ottelu sai dramaattisen käänteen, kun Tanskan **Christian Eriksenin** elvytetään Parkenilla Kööpenhaminassa ottelussa Suomea vastaan. Valokuvaaja **Jussi Leinonen** on taltioinut tilanteen kunnioitettavasti. Laajasta kuvasta tulee ilmi, että jotain vakavaa on tapahtunut. Kuvakulma ja sen laajuus asettaa kuvan osaksi katsomoa. Joukkueetoverit suojelevat elämästään taistelevan pelaajan elvyttämistä katseilta. Eriksenin tapaus oli tuhansien ihmisten jaettu kokemus.

VUODEN SYKÄHDYTTÄVIN URHEILUVALOKUVA -KUNNIAMAININNAT

Keke Leppälä – Markku Koski blasting a method

Talvi 2021 Talma Glacier 5500cm Raati piti **Keke Leppälän** valokuvaa lumilautailijasta hyvin teknillisesti taitavana. Talman hiihtokeskuksessa otetusta kuvasta välittyy kyky ymmärtää lajia. Mistä lumilautailija on tulossa ja mitä hänelle oletettavasti on tapahtumassa. Taitavasti sommiteltu, taustalla liekkien tuodessa kuvaan oman jännitteensä.

Heikki Saukkomaa – Laura Barquero ja Marco Zandron

8.10.2021 Finlandia Trophy, Espoo **Heikki Saukkomaa** valokuva taitoluistelun pariohjelmasta Espoossa järjestetyssä Finlandia Trophyssa edustaa urheilukuvan klassisuutta. Kuvaaja on onnistunut pääsemään etäisyydestä huolimatta urheilijoiden iholle. Kuvas- ta välittyy selvästi paitsi urheilijoiden haastava ohjelma, myös teknillisesti hyvin toteutettu lähikuva nopean liikkeen ääreltä. ♦

Heikki Saukkomaa

Taru Nyholm myöntää olleensa Palloliiton toiminnan kärkevä arvostelija ennen taloon viestintäpäälliköksi nimittämistään. – Avoimuuden ja läpinäkyvyyden lisääminen olivat minulle alusta asti keskeisiä arvoja. Olen mielestäni pystynyt edistämään asiaa merkittävästi, Vuoden tiedottajana palkittu Nyholm sanoo.

Vuoden tiedottaja Taru Nyholm: ”Viestinnän on oltava strategian ytimessä”

Teksti: **Matti Hannula**

Kuvat: **Jyri Sulander** ja **Antti Rintala**

Palloliiton viestintätiimin erinomainen toiminta etenkin jalkapallon EM-kilpailujen yhteydessä toi viestintäpäällikkö **Taru Nyholmille** itse-oikeutetusti Vuoden tiedottajan -tittelin. Tunustus jaettiin Urheilutoimittajain Liiton 90-vuotisjuhlan yhteydessä, Urheilujournalismin illassa 17. joulukuuta Helsingissä.

Tiedottajia on monenlaisia. Heitä, jotka tuuttaavat ahkerasti viestejä sähköpostin täyteen pienimmistäkin asioista, joita omassa lajissa tapahtuu. Sitten on tiedottajia kuten Taru Nyholm, joka lähestyy asiaa aina kohderyhmän tarpeiden ja toiveiden mukaan.

– Toimittajien kanssa keskustellessa tulee jatkuvasti esiin, kuinka paljon meille kaikille tulee nykyään viestejä. On vaikea löytää sieltä seasta olennainen, Nyholm toteaa.

– Palloliiton viestintätiimin kanssa olemme paljon pohtineet oikeaa strategiaa ja tehneet viime helmikuussa medialle kyselyn. Meillä on siis dataa.

Palloliiton arjessa tapahtuu pelkästään maajoukkutoimintojen ympärillä valtavasti päivittäin.

– Yritämme tehdä valintaa, mitkä ovat olennaisimpia ja kiinnostavimpia asioita. Olemme valinneet tietyn linjan.

Kehuja satelee, mutta toki Nyholm joukkoineen saa negatiivistakin palautetta.

– Tietysti. Tiedottaminen on jatkuvaa valintaa ja nopeaa päätöksentekoa. Koko ajan ei voi onnistua.

”Luotan tiimiini”

Palloliiton viestintä tekee jatkuvaa mediaseurantaa tietääkseen, miten sieltä lähtevää tietoa hyödynnetään. Nyholmin johtamaan tiimiin kuuluu viisi ja puoli Palloliiton palkkalistoilla olevaa henkilöä. Omat, ostopalveluna Palloliitolle tuntityönä työskentelevät tiedottajansa on miesten A-maajoukkueella,

naisten maajoukkueella sekä kaikilla futsal-maajoukkueilla.

– He työskentelevät Palloliitolla käytännössä silloin, kun kyseessä oleva joukkue on koossa, Taru Nyholm tämentää.

Pääosin Palloliiton mediatiedotteet lähtevät jakoon tiedottaja **Roope Kuisman** näppien kautta. A-maajoukkueiden tiedotteissa on lisäksi aina myös joukkueen oman tiedottajan yhteystiedot.

– Luotan tiimiini. Yhteistyö on tiivistä, tekeminen ajoittain kiivasta ja aina keskiössä on, että tuemme toisiamme onnistumaan, sanoo Nyholm, jonka ruudun kautta käytännössä kaikki tiedotteet kulkevat ennen jakeluun lähettämistä.

Rekisteröityjä pelaajia ennätysmäärä

Palloliitto on ottanut sosiaalisen median suvereenisti haltuunsa, ja vuonna 2021 erilaisten kohderyhmien palvelemiseen panostettiin ennätyksellisesti. Sukupolvien unelman toteutuminen – Huuhkajien selviytyminen ensimmäistä kertaa karsinnoista EM-kilpailuihin – nosti kansan kiinnostuksen aivan uusiin sfääreihin. Uutiset ja olennaiset tiedot olivat kaikkien urheilutoimittajien saatavilla koronarajoituksista huolimatta. Kun livehaastattelut eivät olleet mahdollisia, Palloliiton tiimi piti huolta, että kaikki EM-kilpailujen lehdistö- ja haastattelu-

tilaisuudet striimattiin. Pelaajat olivat tavoitettavissa Teams-yhteydellä.

Monet viime vuoden isot kilpailut – myös jalkapallon EM-kilpailut – olivat siirtyneet koronapandemian vuoksi vuodelle. Moni urheilija hyötyi siirroista. Nyholm ei halua ottaa kantaa, oliko ”ylimääräisellä” vuodella Palloliiton viestinnälle merkitystä suuntaan tai toiseen.

– Koko ajan spekulointiin, pelataanko kisoja vai ei. Kuormittihan se tietämättömyys, Nyholm myöntää.

– Itse tekeminen keskittyi kuitenkin melko tiiviille aikajaksolle. Suunniteluun menee huomattavasti enemmän aikaa. Mutta ei voi sanoa, että etukäteen olisi ollut paineita. Olimme innoissamme ja innostuneita. Jälkeenpäin ajateltuna sitä valtavaa työmäärää ei osannut ollenkaan ennakoida. Kaikkien mittareiden mukaan me kuitenkin onnistuimme viestinnässä mielettömän hyvin, Nyholm myhäilee.

– Mutta vaikeinta on saada tuo lyhytaikainen onnistumisjakso käännettyä suomalaisen jalkapallon ja seurojen menestykseksi nyt kisojen jälkeen.

Nyt vuodenvaihteessa Suomessa oli rekisteröityjä jalkapalloilijoita yli 141 000. Se on enemmän kuin koskaan ennen. Toki kehityksen suurimmaksi osaksi selittää tyttö- ja naispelaajien määrän roima kasvu.

– Joka tapauksessa näemme, että yksi tekijä oli, että onnistuimme Huuhkajien viestinnässä ja markkinoinnissa.

Suuri laiva kääntyy hitaasti

Sekä Urheilutoimittajain Liiton että Helsingin Urheilutoimittajat ry:n hallituksessa istuva Nyholm vaihtoi freelance-urheilutoimittajan työt Palloliiton viestintäpäällikön tehtäviin elokuussa 2018. Nyholm kirjoittaa edelleen aktiivisesti muun muassa *Fair Play* -lehteen.

– Olin Palloliiton toiminnan kärkevä arvostelija ennen sinne töihin menoani, Nyholm myöntää.

– Avoimuuden ja läpinäkyvyyden lisääminen olivat minulle alusta asti keskeisiä arvoja. Olen mielestäni pystynyt edistämään asiaa merkittävästi. Mutta yksi ihminen on organisaatiossa vain yksi ihminen. Suuri laiva kääntyy hitaasti. Kulttuurin muutosta on kuitenkin tukenut myös hallinnollinen muutos, kun piirit poistuivat ja syntyi yksi yhteinen organisaatio, Seurojen Palloliitto. Se on antanut paremmat mahdollisuudet läpinäkyvyyden lisäämiseen päätöksenteossa.

– Mielestäni on myös erittäin tärkeää, että rakennamme jalkapallo- ja futsalyhteisöä yhdessä lajia pelaavien tai sen parissa muuten toimivien kanssa. Heihin on luotava aito keskusteluyhteys. Eivät ihmiset nykyään anna arvokasta vapaa-aikaansa sellaiseen toimintaan, jonka arvoja he eivät pysty jakamaan.

Nyholm korostaa, että organisaation onnistuminen strategisissa tavoitteissaan edellyttää toimivaa viestintää.

– Viestinnän on oltava strategian ytimessä, eikä viestiminen ole pelkästään viestintäosaston tehtävä.

Yhteiskunnallisestikin aktiivinen

Palloliitto osallistui vuonna 2021 aktiivisesti myös yhteiskunnalliseen keskusteluun, jossa kannettiin huolta esimerkiksi lasten harrastusmahdollisuuksien turvaamisesta poikkeusoloissakin.

– Myös se on ollut meidän selkeä valintamme. Otamme aktiivisesti kantaa emmekä piilouda, jos meitä haastetaan. Nyholm toteaa.

– Olen ylpeä ja iloinen, miten urheilijamme ovat alkaneet ottaa kantaa yhteiskunnallisiin teemoihin, vaikka se ei ole heidän ensisijainen tehtävänsä. Emme todellakaan pyydä heitä tekemään niin. Se tulee heistä itsestään.

Urheilutoimittajain Liiton hallituksen jäsenenä Vuoden tiedottajana palkituksi tuleminen oli tietysti Nyholmille ristiriitainen tilanne.

– Kertaalleen ehdin jo kieltäytyäkin palkinnosta. Mutta palkitsijat eivät luovuttaneet, eikä negatiivista tai haastavaa palautetta ole palkitsemisestani ainoakaan minulle asti kantautunut.

Palloliiton viestinnän toiminnasta Urheilutoimittajain Liitolle kantautuneen myönteisen palautetulvan perusteella Vuoden tiedottajan palkinto meni ainoaan oikeaan osoitteeseen. ♦

← Urheilutoimittajain Liiton hallituksen jäsenenä Vuoden tiedottajana palkituksi tuleminen oli tietysti Nyholmille ristiriitainen tilanne. – Ehdin jo kieltäytyäkin, mutta palkitsijat eivät luovuttaneet.

Elämäntyö urheilutoimittajana -palkinto
Aamulehden Tapani Salolle

Laatujournalismia tehtaan takuulla

Teksti: Jussi Heimo Kuva: Antti Rintala

”Jos yhden ihmisen pitää tehdä työvuorossa päällekkäin tai lomittain pahimmillaan jopa kymmentä eri hommaa, kyse on selviytymisestä. Laadukkaan journalismin tekeminen on silloin mahdotonta.”

Tapani Salo, 65, toimi *Aamulehden* urheilutoimittajana kuudella eri vuosikymmenellä (1978–2021).

Salo oli eleettömän varma ammattilainen, joka koki urallaan kaikki sanomalehden tekemisen tekniset muutokset ja uudet haasteet. Salo pysyi kehityksen aallonharjalla ja tuotti laatujournalismia tehtaan takuulla eläkkeelle pääsemi-
seensä saakka.

Salo oli työurallaan kuin kaikkien aikojen Leijona **Raimo Helminen**. Hän ei koskaan tehnyt itsestään numeroa puhumalla. Tapsa antoi kirjoittamiensa juttujen puhua. Persoonana Salo on rauhallinen, mutta kirjoittajana nopea ja värikäs. Vaikka vuosikymmenien varrelle mahtui monenlaisia tilanteita, kukaan ei koskaan kuullut hänen korottavan ääntään tai hermostuvan mistään.

Salo tarttui mihin tahansa juttuaiheeseen mukisematta – ja useimmiten yllätti sekä kollegansa ja lukijansa – positiivisesti. Salon jutuista tuli lähes aina odotuksia parempia. Ne huomattiin ja niitä arvostettiin valtakunnallisesti. Salon tarinoissa oli aina jotain omaleimaista ilmaisuja ja syvyyttä.

Salon laaja arvostus valtakunnallisesti tuli hyvin esiin Urheilutoimittajain liiton 90-vuotisjuhlassa. Kun Elämäntyö urheilutoimittajana -palkinnon saajan nimi julkistettiin, jokainen paikallaolija nousi kunnioituksesta seisomaan ja antamaan aplodit.

→

Tapani Salo palkittiin Elämäntyö urheilutoimittajana -palkinnolla Urheilutoimittajain liiton 90-vuotisjuhlassa, Urheilujournalismin illassa 17. joulukuuta.

"Toivottavasti laatujournalismille, kuten syvällisille henkilötarinoille ja taustoittaville jutuille jäisi mahdollisuuksia. Olisi hienoa, että journalismi ei olisi pelkkää pikasähköä."

Tapani Salo

Kynä kädessä eläkkeelläkin

Vaikka Salo jäi eläkkeelle *Aamulehdestä* keväällä 2021, hän ei jättänyt lukijoitaan lopullisesti.

– Olen lupautunut tekemään juttuja *Aamulehteen* edelleen silloin tällöin. Muun muassa syntymäpäivähaastatteluita vanhoista urheilijalegendoista, Salo sanoo.

Eikä ensimmäinen kesäkään mennyt vain oman kotipiikan puutarhaa ihaillessa. Salo naputteli **Pasi Reinin** aloittaman kirjan *Sinivalkoinen keihäskaari* loppuun. Ja jälki oli tepsämaisena laadukasta. Kirja on saanut ansaitusti runsaasti ylistäviä arvioita.

– Kustantaja Docendo on kysellyt, josko voisin jonkun toisenkin kirjan kirjoittaa. Enää pitää vain keksiä joku sopiva aihe, Salo hymyilee.

Lukijoille on siis tulevaisuudessakin tiedossa kiinnostavaa luettavaa.

Journalismi keskiöön

Salo tunnettiin koko uransa aikana laadukkaasta journalismista, jossa faktat ja asiat pitivät aina paikkansa. Tapahtumien taustat avattiin ja asiaan liittyville henkilöille annettiin mahdollisuus kommentointiin.

– Nyt kun on ollut aikaa lukea monenlaisia juttuja, olen vähän huolissani journalismista. Monesti vaikuttaa siltä, että joku yhden ihmisen yksittäinen someen kirjoittama kommentti saa hirveästi huomioita ja journalismi sen ympärillä häviää.

– Ei pitäisi olla koko ajan niin kiire, ettei mihinkään asiaan voisi pysähtyä syvällisemmin ja pohtia, mistä milloinkin on eri kanteilta katsottuna kysymys. Lukijan pitäisi edelleen pystyä luottamaan lukemaansa, Salo sanoo.

Kyse on myös resursseista.

– Varmaan lähes jokaisessa mediatalossa on viime vuosina ollut lukuisat yt-neuvottelut. Ne ovat osuneet tuntuvasti urheilutoimituksiin. Onkohan enää mitään muuta mediataloa kuin Yle, jossa on riittävästi väkeä ja aikaa laadukkaiden urheilujuttujen tekemiseen, Salo huolestuu kollegoidensa puolesta.

Salo ymmärtää ansaintalogiikan. Tulot määräävät millaiset voivat olla kulut.

– Maalaisjärjellä lukuisten yt-neuvotteluiden yhteydessä kerrotut *"Satsaamme entistä enemmän laadukkaaseen journalismiin"* -perustelut ontuvat pahasti. Miten ihmeessä se voi onnistua väkeä vähentämällä? Salo kysyy. Ja vastaa itse:

– Jos yhden ihmisen pitää tehdä työvuorossa päällekkäin tai lomittain pahimmillaan jopa kymmentä eri hommaa, kyse on selviytymisestä. Laadukaana journalismin tekeminen on silloin mahdotonta.

"Huikea elämys oli paikan päällä nähdä myös Usain Boltin ME-juoksut olympiakisoissa 2008 ja MM-kisoissa 2009. Kuinka ihminen voikin juosta niin helposti ja samalla niin kovaa."

Tapani Salo

Lukuisten sanomalehtien talous on ollut viime vuosina tiukalla, mutta satsaukset nettiin ovat alkaneet tuottaa toivottuja mainostuloja.

– Toivottavasti tuottoja ei jaeta vain lisäosinkoina omistajille, vaan osa niistä suunnataan myös laadukkaiden sisällön tekemiseen. Ellei vakituisten urheilutoimittajien määrää lisätä, niin nostettaisiin ainakin avustajabudjetit hyvien tarinoiden takaamiseksi, Salo toivoo.

Muutakin kuin "kiakkotoimittaja"

Jääkiekkohullussa Suomessa Salo tunnetaan erityisesti "kiakkotoimittajana". Jääkiekon arvokilpailuissa Salo oli paikalla 29 kertaa. Talviolympialaisissa viidesti ja kesäolympialaisissa kolmesti. Salo kirjoitti juttuja kaikista lajeista, jääkiekon ohella hän perehtyi läheisesti uintiin ja yleisurheiluun.

Kipinä jääkiekon seuraamiseen syntyi jo nuoruusvuosina. Hän oli katsojana paikan päällä vuonna 1965, kun Tampereen jäähallissa pelattiin MM-kilpailut.

Unohtumattomimmaksi jääkiekko-hetkeksi urallaan Salo nimeää vähemmän yllättävästi Tukholman MM-kilpailut 1995.

– Ensimmäinen MM-kulta tuntui mahtavalta heti tuoreeltaan, mutta vielä kovemmin se kolahti seuraavana päivänä, kun näki televisiosta, kuinka paljon se koko kansalle merkitsi. Sen jälkeen ei Suomen suosituimmasta lajista ole ollut mitään epäselvyyttä, Salo muistaa.

Uinnin ja yleisurheilun kohokohdat putkahtavat myös nopeasti mieltimättä.

– Rooman MM-kisat 1994 ja **Jani Sievisen** 200 metrin sekauintivoitto ME-ajalla sekä **Antti Kasvion** kulta 200 metrin vapaauintissa olivat sykähdyttäviä hetkiä.

– Huikea elämys oli paikan päällä nähdä myös **Usain Boltin** ME-juoksut olympiakisoissa 2008 ja MM-kisoissa 2009. Kuinka ihminen voikin juosta niin helposti ja samalla niin kovaa, Salo tunnelmoi.

Työurallaan Tapani Salo pyrki seuraamaan mahdollisimman monia lajeja. Eläkkeellä suurin kiinnostus on rajautunut tv-kanavilla loistavasti toteutettuihin lajeihin: jääkiekkoon, yleisurheiluun ja kansainväliseen jalkapalloon.

– Korona on rajoittanut liveurheilun seuraamista. Tampereen uuteen areenaan en ole vielä päässyt tutustumaan. Se on ohjelmassa heti, jos yleisörajoitukset poistuvat, Tapani Salo suunnittelee. ♦

Tapani Salo

Vuoden jääkiekkotoimittaja (Jouko Autero -palkinto) vuonna 1999

Suomen Urheiluliiton journalistipalkinto 2011

Aamulehden Sulka hattuun -palkinto vuonna 2016

Suomen jääkiekkournalistien elämäntyöpalkinto vuonna 2018

Urheilutoimittajain liiton Elämäntyö urheilutoimittajana -palkinto vuonna 2021

Urheilutoimittajain Liiton vuosikokous Helsingissä 22.3.

Urheilutoimittajain Liitto pitää sääntömääräisen vuosikokouksen tiistaina **22. maaliskuuta 2022** klo 12.00 alkaen Helsingissä, mikäli koronapandemia sallii vuosikokouksen järjestämisen. Vuosikokous on avoin kaikille liiton jäsenille.

Ilmoittautumiset vuosikokoukseen etukäteen 15.3. mennessä liiton verkkosivuilta löytyvällä ilmoittautumislomakkeella.

Huom! Paikalliskerhon virallisella edustajalla on oltava paikalliskerhon myöntämä valtakirja mukanaan vuosikokouksessa.

Liitto maksaa yhden edustajan/paikalliskerho (valtakirjaan merkitty edustaja) matkakulut vuosikokoukseen edullisinta matkatapaa käyttäen. Käyttäkää siis mahdollisuuksien mukaan kimpapakyytejä, mikäli liikutte autolla. Matkakulut saadakse paikkalliskerhon edustajan tulee täyttää liiton verkkosivuilta löytyvä matkalaskulomake (www.urheilutoimittajat.fi → Materiaalipankki → Matkalaskulomake) ja siihen on liitettävä kaikki mahdolliset matkaan liittyvät kuitit mukaan. Matkakorvauslomakkeen voi liitteineen tuoda vuosikokoukseen liiton pääsihteerille tai toimittaa liittoon vuosikokouksen jälkeen postitse tai sähköpostitse.

Huom! Haluamme varmistaa, että kaikilla vuosikokoukseen osallistujilla on turvallinen olo osallistua kokoukseen, joten noudatamme tarkasti viranomaisohjeistuksia kokousjärjestelyissä. Vuosikokouksessa ylläpidetään huolellista hygieniää. Huomioithan osallistujana myös nämä asiat:

- ethän saavu vuosikokoukseen, mikäli olet kipeä tai koet minkäänlaisia hengitystieoireita
- huomioithan kokoustiloissa liikkuessasi sopivat etäisyydet muihin ihmisiin
- käytä käsidesiä vuosikokoukseen saapuessa ja wc-tiloissa vierailtuasi
- yski aina kertakäyttöiseen nenäliinaa ja tämän puutteessa hihaan, hävitä kertakäyttöinen nenäliina välittömästi käytön jälkeen

Seuraamme viranomaisten tekemiä päätöksiä ja noudatamme heidän antamia suosituksia. Tarvittaessa päivitämme myös omaa ohjeistustamme.

Lisätiedot: pääsihteerin Nina Jakonen, puh. 050 44 84 845, toimisto@urheilutoimittajat.fi.

Esityslista

1. Kokouksen avaus
2. Laillisuuden ja päätösvaltaisuuden toteaminen
3. Kokouksen puheenjohtajan ja sihteerin valinta
4. Pöytäkirjan tarkastajien ja ääntenlaskijoiden valinta
5. Paikalla olevien jäsenten lukumäärän toteaminen
Henkilöjäsenet ja paikalliskerhot, joilla on yksi ääni kutakin alkavaa kymmentä henkilöjäsentä kohti.
6. Toimintakertomus vuodelta 2021 ja sen hyväksyminen
7. Tilinpäätös ja toiminnantarkastajien lausunto vuodelta 2021
8. Tilinpäätöksen vahvistaminen ja vastuuvapauden myöntäminen
9. Liittymis- ja jäsenmaksun vahvistaminen vuodelle 2022
10. Hallituksen puheenjohtajan ja jäsenten valinta (erovuoroisten tilalle)
Erovuorossa ovat Markus Karjalainen (Kuopio), Taru Nyholm (Helsinki), Harri Laiho (Pori) ja Antti Salo (Helsinki).
11. Kahden toiminnantarkastajan ja kahden varatoiminnantarkastajan valinta
12. Toimintasuunnitelma vuodelle 2022 ja sen hyväksyminen
13. Talousarvio vuodelle 2022 ja sen hyväksyminen
14. Kokouskutsujen julkaiseminen
15. Muut asiat
16. Kokouksen päättäminen

Urheilun voiman ymmärtää, kun sen menettää

Maaliskuussa 2020 jysähti. Koronavirus vyöryi vauhdilla koko maailmaan ja pysäytti joksikin aikaa lähes kaiken elämän menon. Alkoi aikakausi, joka tulisi olemaan omankin elontaipaleeni omituisinta aikaa.

Urheilukentätkin hiljenivät täysin. Ei pelattu mitään sarjoja, eikä kamppailtu minkään lajin mitaleista. Taukoa kesti "vain" toukokuun lopulle, mutta hiljaisuus tuntui silti kestävästä ikuisuudesta. Sen kevään hiljaisina hetkinä ja iltoina oli aikaa miettiä urheilun merkitystä. Monen asian todellisen arvon ymmärtää vasta, kun sen menettää. Urheilua hengittävänä ihmisenä iski tyhjyyden tunne, kun ei ollutkaan mitään seurattavaa.

Eikä kysymys ollut vain huippu-urheilusta, vaan myös kuntoliikunnasta ja lasten ja nuorten liikkumisesta. Urheiluseurat keskeyttivät toimintansa, uimahallit ja kuntosalit suljettiin.

Seuraava kirkas muistikuvani on ke-säkuulta. Virus hellitti otettaan, rajoituksia purettiin ja Lahdessa järjestettiin kotimainen yleisurheiluilta. Olin lähes liikuttuneessa tilassa, kun kilpailut pääsivät vauhtiin. Tätä tunnetta olin ikävöinyt ja kaivannut, pääsin taas heittäytymään senttien ja sekuntien kiehtovaan maailmaan.

Onneksi vuonna 2021 saatiin järjestettyä unohtumattomia urheilukilpailuja, vaikka kamppailu koronavirusta vastaan jatkui taustalla kaiken aikaa. Vuoden ehkä tunteikkaimmat hetket

koettiin, kun Suomi marssi ensimmäistä kertaa viheriölle jalkapallon miesten EM-kilpailuissa. Vuosikymmenien unelmat täyttyivät.

Nyt ollaan vuodessa 2022 ja valitettavasti näyttää siltä, että alkamassa on jo kolmas peräkkäinen koronakevät. Rajoitukset tiukentuvat ja heijastuvat myös urheiluun. Ja jälleen kärsijöinä ovat myös muutkin kuin huippu-urheilijat. Jo turhan tutuiksi käyneet rajoitukset kurittavat kaikkia. Eikä kukaan pysty vielääkään sanomaan, miten pitkään poikkeusajat jatkuvat.

Terveys on tietysti tärkeintä. On hyvin ymmärrettävää, että rajoituksia on tarvittu, jottei terveydenhuolto romahtaisi. Toisaalta pitkittynyt vaikea tilanne alkaa käydä ihmisten hermoille. Jos vielä keväällä 2020 kaikki puhalsivat yhteen hiileen, niin nyt kipinät lentävät, kun harva enää jaksaisi tätä miltei loputtomalta vaikuttavaa taistelua.

Palloilusarjoissa otteluita on pelattu jälleen tyhjille katsomoille. Taloudelliset tappiot ovat valtavia, kun kulut juoksevat, mutta tulot ovat romahtaneet. Pekingin helmikuun olympialaiset ovat toteutumassa, mutta vain siksi, että Kiinaan rakennetaan tiukkaakin tiukempi koronakupla. Ollaan siis yhä kaukana normaalista, vaikka olympialaiset saataisiin turvattua.

Ihmisten sulkeutuminen koteihinsa aiheuttaa monia kielteisiä vaikutuksia. Nyt jotkut lukijoista huutelevat, että ulos vaan ja hiihtämään, kun lunta riit-

tää koko Suomessa. Varmasti näinkin, mutta urheilu ja liikunta ovat silti parasta, kun kaiken saa kokea yhdessä muiden kanssa. Lenkille ei tule niin helposti lähdettyä yksin, eikä kotona televisiosta katsottu ottelu ole lainkaan sama kokemus kuin sen seuraaminen paikan päällä.

Ihminen on laumaeläin ja kaipaa yhteisiä elämyksiä.

Matti Lehtisaari
Yle Urheilun urheilutoimittaja
Urheilutoimittajain Liiton
hallituksen jäsen

Löydät meidät Facebookista
facebook.com/urheilutoimittajat

Seuraa meitä Twitterissä
twitter.com/urheilutoimitus

Löydät meidät Instagramissa
instagram.com/urheilutoimittajat

Uutisen ikuinen elinkaari

Tämän päivän uutinen voi olla huomisen puheenaihe ja tulevaisuuden lähde. Tulevaisuuden näkökulmasta nyt saatetaan elää kuitenkin pimeää keskiaikaa, harmitteli filosofian tohtori **Heikki Roiko-Jokela** Urheilutoimittajapäivillä.

Teksti: **Harri Laiho** Kuva: **Nina Jakonen**

Mikä tänään painetaan lehteen, on huomenna jo kalankääreenä. Jos yllä mainitussa vanhassa sanomalehtitotuudessa oli entisaikojen uutisen elinkaari, mikä se on tänä päivänä? Hektisessä digimaailmassa ei

ehdi aina edes tunti vaihtua, kun uutinen on jo vanhentunut, tai hautautunut jonnekin jatkuvasti elävän juttuvirran syövereihin. Pois etusivulta, pois silmistä, mätäkähdyksien kaiken kertovan analytiikan häpeällisille alariveille. Kannattiko juttua edes tehdä?

Tässäpä vasta työtä, jolla on tarkoitus. Filosofian tohtori Heikki Roiko-Jokela tarjosi lohdutuksen sanoja joulukuun Urheilutoimittajapäivillä. Urheilu-uutisenkin elinkaari ja merkitys voivat olla aivan jotain muuta kuin arkisessa aherruksessa tulee ajatelleeksi.

←

Heikki Roiko-Jokela puhui uutisen elinkaaresta Urheilutoimittajapäivillä. Myös urheilu-uutiset voivat antaa tulevaisuuden tutkijoille kuvaa kirjoitetun ajan yhteiskunnallisesta tilanteesta.

"Uutisen elinkaari ei lopu koskaan. Se syntyy tässä ja nyt, mutta elinkaari riippuu siitä, kuinka kauan lähde on olemassa. Se voi olla kymmenen vuotta, satoja vuosia, tai kuinka kauan tahansa."

Heikki Roiko-Jokela

tisesti. Sen todellisuusvoimaa pohditaan siitä näkökulmasta, mikä on uutisen yhteys vallinneeseen yhteiskunnalliseen tilanteeseen.

– Uutinen sisältää paljon "faktoja". Faktaa lainausmerkeissä, eli numerotietoa, asioita ja nimiä, joita on toisinaan mahdoton tarkistaa. Tietopohja onkin aina kiinnostava kysymys. Mihin aineistoon uutinen pohjautuu, onko se kirjoittajan omaa tulkintaa, onko haastatteluja, onko muita lähteitä?

Tulevaisuudenkaan tutkija ei kenties etsi vuoden 2022 urheilujutuista tietoa siitä, kuka mitäkään missä pelissä teki. Urheilu-uutisia ei kannata silti vähätellä siitä, millaista kuvaa ne parhaimmillaan voivat antaa myös yhteiskunnallisesta tilanteesta.

Varsinkin menneisyydessä urheilulla on ollut vahva merkityksensä esimerkiksi kansallisten identiteettien rakentajana.

– Urheilu voi olla historian väline. Urheilua on käytetty politiikan teossa häikäilemättä hyväksi, Roiko-Jokela muistutti.

Aarteita tutkijoille

Jyväskylän yliopistossa Suomen poliittisen historian dosenttina ja arkistohallinnon maisteriohjelman vastuupettajana työskentelevä Roiko-Jokela

on tutkinut ja kirjoittanutkin muun muassa siitä, miten ja miksi presidentti **Urho Kekkonen** tuki aikoinaan kanssakäymistä Viron kanssa nimenomaan urheilun sektorilla.

Esiin on noussut esimerkiksi Kekkonen vuonna 1964 Tarton yliopistossa pitämä vironkielinen puhe, jota saattoi sekä kielivalinnan että sisällön puolesta pitää neuvosto aikaan jäsityttävänä.

"Viimeisenä mainitsen urheilun. Urheilun alalla on päästy ensimmäisenä yhteistyön alkuun ja siinä on myös päästy pisimmälle. Monta tasaveroista maaottelua yleisurheilussa, uinnissa eri lajeineen, jalka- ja koripallossa on jo tähän mennessä suoritettu. Täällä minulla on ilo tutustua urheileviin ylioppilaisiin ja uusiin urheilu-keskuksiin, joiden näkemisestä odotan paljon", Kekkonen puhui.

– KGB kuunteli korvat höröllä. Virolaiset osasivat lukea rivien välistä ja taputtivat kadulla, Roiko-Jokela kuvasi Kekkonen pyrkimyksiä auttaa virolaisen identiteetin rakentamisessa neuvostoliittolaisia vastaan.

Roiko-Jokela kehui myös esimerkiksi *Suomen Urheilulehden* artikkelia Tallinnasta vuodelta 1957. Artikkelin oli hänen mielestään sen ajan tekstiksi rohkeasti kirjoitettu, siinä oli poliittinen sanoma, ja se myös kuvasi, miltä Tallinna näytti 1950-luvun lopulla.

– Tuollaiset ovat aarteita tämän päivän tutkijoille, jotka näkevät missä hengessä ja mitä sanoja käyttäen juttu on kirjoitettu 1950–1960-luvun taitteessa.

– Vanhana aikana korostuneita matkakuvauksia ja -kertomuksia ei tänä päivänä enää juuri näe. Nekin olisivat tärkeitä lähteitä, jos saisitte sellaisia osaksi juttuja, Roiko-Jokela toivoi.

Mitä nykyhetkestä voi jäädä tulevaisuuden tutkijoiden ihmeteltäväksi? Varmaan ainakin erilaiset koronapandemian liittyvät kuvat maskeineen. Kenties myös murroskausi, jonka jälkeen maailma ei ollut enää entisellään. Sitäkin muutosta maalaa myös urheilu.

Kokonaan toinen asia on, millaista aineistoa ja dokumenttia tulevaisuuden tutkijoille jää nykyajasta.

Painettujen lehtien määrä putoaa koko ajan. Se mikä julkaistaan verkossa, ei todellakaan jää sinne ikuisiksi ajoiksi. Sivustojen päivitykset ja nettialustojen muutokset pyyhkivät paljon historiaa mennessään.

– Tulevaisuuden näkökulmasta me saatamme elää pimeää keskiaikaa, Roiko-Jokela myönsi.

– Lähdeaineisto siitä, mitä suomalaiset ovat olleet 2000-luvulla, voi olla hyvin vähäistä. Meidän pitäisi pohtia, miten aineistoa säilytetään. Jos ennen vanhaan oli esimerkiksi kirjeitä, nyt on sähköposteja, mutta tulostetaanko tai arkistoidaanko niitä? ♦

– Uutisen elinkaari ei lopu koskaan. Se syntyy tässä ja nyt, mutta elinkaari riippuu siitä, kuinka kauan lähde on olemassa. Se voi olla kymmenen vuotta, satoja vuosia, tai kuinka kauan tahansa.

– Jutut, joita kirjoitatte eivät todellakaan jää vain tämän päivän uutisiksi ja huomisen puheenaiheeksi, vaan myös tulevaisuuden lähteiksi, jotka voivat olla merkittävää aineistoa tutkijalle. On tuhannen taalan kysymys, millaisen kuvan teksti tulevaisuudessa antaa tämän päivän maailmasta, Roiko-Jokela taustoi.

Siihen kysymykseen kirjoittajalla on mahdollisuus vaikuttaa. Koska tämän päivän uutisesta voi tulla tutkijalle aikojen saatossa lähde, aineisto, todiste tai merkittävä dokumentti. Roiko-Jokela muistutti myös, että siinä vaiheessa teksti arvioidaan uudelleen lähdekriit-

Tasa-arvon edistäminen mediaurheilussa lähtee pienistä teoista

Naisurheilua on alettu käsitellä suomalaisessa urheilumediassa uudella otteella. Näkyvyys on lisääntynyt, eikä enää tarvitse joka käänteessä perusteella, miksi naisten urheilu ansaitsee saman näkyvyyden kuin miesten kilvoittelu.

Teksti: Esko Hatunen Kuva: Turun yliopisto

Naisten jalkapallo jäi pitkään paitsioon medianäkyvyydessä ja kiinnostuksessa miesten pelaamiseen verrattuna. Vuoden 2019 Ranskan MM-kilpailut räjäytti pankin, mikä ei ole erilaisen mediamittarien mukaan liioittelua. Digitaalisen kulttuurin tutkija **Riikka Turtiainen** seurasi MM-kilpailuja tarkkaan ja huomasi omakohtaisesti eron aiempiin kilpailuihin.

– 2019 MM-kisoissa oli kunnon studiot eikä otteluita tarvinnut kaivaa Yle Areenan uumenista ilman selostusta, kuten vielä edellisten, vuoden 2015 kisojen aikaan.

Turtiainen on tutkinut tapahtumaa ja siinä mukana olleiden urheilijoiden näkyvyyttä digitaalisissa kanavissa tarkkaan. Esimerkiksi MM-kilpailujen suurimmaksi tähdeksi nousseella yhdysvaltalaisella **Megan Rapinoella** oli tapahtuman alussa 650 000 Instagram-seuraajaa, mutta vuoden 2019 lopussa jo yli kaksi miljoonaa.

Katsomot pullistelivat Ranskassa paikan päällä, ja Nielsen-tutkimuslaitoksen mukaan naisten MM-finaalia Lyonissa seurasi USA:ssa noin 14,3 miljoonaa amerikkalaista tv-katsojaa, mikä on lähes kolme miljoonaa katsojaa enemmän kuin vuoden 2018 miesten finaalilla.

Turtiaisella on taustaa jalkapallosta, sillä hän pelasi vuosituhanen alkupuolella porilaisessa NiceFutis-liigajoukkueessa. Hän on pannut tyytyväisyydellä merkille naisurheilun medianäkyvyyden lisääntymisen ja sen seuraukset viime vuosien aikana.

– Kyllähän ammattilaisura voi nykyään naisjalkapalloilijoillekin olla ihan realismia, mitä se ei 20 vuotta sitten ollut.

Kolikolla on tosin tässäkin tapauksessa kääntöpuolensa ja naisjalkapalloilijat ja -urheilijat joutuvat myönteisen huo-

mion lisäksi kohtaamaan sosiaalisen median kanavissaan erilaista häiriköintiä.

Medialla merkittävä rooli tasa-arvon edistäjänä

Suomalaisessa urheilumediassa on kiinnitetty viimeisien vuosien aikana huomiota naisten ja miesten tasa-arvoisempaan kohteluun mediasisällöissä. Esimerkiksi Yle Urheilu ja Yle Sporten alkoivat seurata tasa-arvon toteutumista verkkosivuillaan reaaliaikaisesti Suomen itsenäisyyden juhluvuonna 2017.

– Kyllä tasa-arvoasioiden edistäminen on laajasti ajateltuna lähtökohtaisesti asennekysymys, Turtiainen pohtii.

– Naisten urheilussa, erityisesti jalkapallossa, on pyritty selittämään, miksi naisten ei kuuluisi saada samaa näkyvyyttä kuin miehet. Sen aika alkaa olla ohi.

Hän nostaa konkreettiseksi esimerkiksi naisten jalkapallon näkyvyyttä ja arvostusta nostaneeksi teoksi **David Beckhamin** ylistävät somepostaukset vuoden 2015 jalkapallon naisten MM-kilpailujen aikaan. Englannin maajoukkueessa, Manchester Unitedissa, Real Madridis-

"Ehkä kuitenkin peletään sitä, että oman seuran pelaajat puhuvat kriittiseen sävyyn tulevien miesten MM-kisojen järjestäjämaasta, vaikka ihmisoikeuksien puolesta puhuminen pitäisi olla vain hyvä asia."

Digitaalisen kulttuurin tutkija
Riikka Turtiainen

Digitaalisen kulttuurin tutkija **Riikka Turtiainen** on mukana pohjoismaisessa tutkimushankkeessa, jossa tarkastellaan naisurheilijoiden, -valmentajien ja -toimittajien toimintaa mediaurheiluympäristössä.

sa ja Los Angeles Galaxyssa pelannut ja tähtiasemaan noussut urheilija kehui oman maansa naisten joukkuetta ja sitä, kuinka hyvin se on pelannut laadukasta jalkapalloa MM-kilpailujen aikana.

– Myös Suomen Palloliitossa tehdään markkinoinnissa hyvää työtä. Kun markkinoidaan oikeastaan mitä tahansa, siellä on aina Helmarit ja Huuhkajat rinnakkain. Muistetaan, että meillä on A-maajoukkueetasolla kaksi joukkuetta.

Somekanavat tarjoavat vaikutusmahdollisuuksia

Sosiaalinen media on tullut tärkeäksi osaksi urheilijoiden medianäkyvyyttä. Some tukee ja lisää urheilijoiden sponsoriyhteistyötä ja toimii laajemminkin vaikuttamiskanavana. Tässä esimerkiksi suomalaisilla naisurheilijoilla on vielä paljon potentiaalia hyödynnettävänä.

Turtiainen mainitsee sosiaalisen median kanaviaan monipuolisesti myös laajempaan vaikuttamiseen hyödyntävistä suomalaisurheilijoista jalkapalloilija **Tim Sparvin**, joka on nostanut esiin monia ihmisoikeus- ja tasa-arvoasioihin liittyviä epäkohtia, HJK:n **Riku Riskin**, joka sai kansainvälistä huomiota vuoden 2019 alussa kieltäytymällä osallistumasta Huuhkajien talvileirille Qatarissa sekä naisurheilijoista ilmastoasioita esille nostaneen lumilautailija **Enni Rukajärven**, joka katkaisi sponsorisopimuksensa kansainvälisen energiajuomajätti Red

Bullin kanssa vuoden 2016 lopussa, kun koki taloudellisen tukijansa arvomaailman olevan ristiriidassa omansa kanssa.

Samalla Turtiainen kiinnittää huomiota julkisuudessaakin esillä olleeseen keskusteluun siitä, miksi jalkapallon liiga-joukkue HJK ei hyödyntänyt riveissään olleiden influenssereiden saamaa myönteistä julkisuutta omissa kanavissaan ja viestinnässään.

– Ehkä kuitenkin pelätään sitä, että oman seuran pelaajat puhuvat kriittiseen sävyyn tulevien miesten MM-kisojen järjestäjämaasta, vaikka ihmisoikeuksien puolesta puhuminen pitäisi olla vain hyvä asia.

Urheilijoiden omien poliittisten ja muidenkin mielipiteiden esille tuominen ei ole enää niin outoa ja paheksuttavaa kuin se oli vaikkapa vielä kymmenen vuotta sitten. Moni muistaa kohun vuoden 2013 yleisurheilun MM-kilpailuissa Moskovassa, kun ruotsalainen korkeushyppääjä **Emma Green Tregaro** uhmasi Venäjän ”homopropagandan” leviämisen kieltävää lakia maalaamalla kyntensä sateenkaariväreihin.

On kiinnostavaa nähdä, jos Pekingin 2022 talviolympialaisissa joku urheilija haluaa tehdä vastaavanlaisen ulostulon

esimerkiksi ihmisoikeusasioiden puolesta olympialaisten aikana.

Mediatutkimusta tarvitaan lisää

Turun yliopiston Porin yksikössä tutkimustyötä tekevä Riikka Turtiainen on mukana pohjoismaisessa tutkimushankkeessa, jonka tarkoituksena on karttoittaa urheilun naistoimijoita erityisesti digitaalisessa toimintaympäristössä.

Suomen akatemian alaisella rahoituksella tuetussa hankkeessa mukana olevat tanskalaiset ja norjalaiset tutkijat keskittyvät naisvalmentajiin ja -toimittajiin. Turtiaisen tutkimuskohteena ovat naisurheilijat. Mukaan on tarkoitus saada myös ruotsalaisia ja islantilaisia tutkijoita.

– Vaikka Pohjoismaissa urheilu on yhteiskunnassa keskeisellä sijalla ja digitaalisuus on edennyt pitkälle, on media-urheilua tutkittu aika vähän, Turtiainen avaa tutkimushankkeen taustoja.

– Tutkimus on keskittynyt englanninkielisiin maihin, ensisijaisesti Yhdysvaltoihin, Australiaan ja Englantiin, joiden yliopistoissa on aiheeseen keskittyneitä tutkimusohjelmia, joita suomalaisista yliopistoista ei löydy.

Turun yliopistossa tutkimustaan tekevän Turtiaisen mukaan pohjoismaiset tutkijat ovat hakeutuneet aiheen pariin oman kiinnostuksensa kautta. Yhteis-pohjoismainen hanke tarjoaa siinä mukana oleville tutkijoille kollegiaalista tukea ja mahdollistaa tutkimuksen suu-remman volyymin.

Projekti etenee konkreettisesti niin, että syksyllä 2022 Porissa on tarkoitus järjestää työpaja, jossa käsitellään urheilijoita ja sosiaalista mediaa.

– Keskitymme siihen, miten urheilijat käyttävät sosiaalista mediaa apunaan uransa edistämiseksi kaupallisessa tarkoituksessa ja muutenkin ja toisaalta siihen, millaista häirintää he kokevat samoissa kanavissa.

Kesällä 2022 naisten jalkapallon EM-kilpailut järjestetään Englannissa, ja sieltä on tarkoitus kerätä haastatteluaineistoa tutkimusta varten. Kaikki Pohjoismaat ovat mukana kilpailuissa.

– Aineiston pohjalta on tarkoitus julkaista muutama artikkeli, mutta haluamme kutsua mukaan käytännön toimijoita eli tässä tapauksessa tietysti urheilijoita, Palloliiton, pelaajayhdistyksen ja urheilumediankin edustajia, Turtiainen kertoo suunnitelmista. ♦

Yhdysvaltalainen jalkapalloilija Megan Rapinoe on hyödyntänyt sosiaalisen median näkyvyyttään oman urheilu-uran ja muun muassa seksuaalivähemmistöjen aseman edistämiseen. Kuvakaappaus Megan Rapinoen Instagram-tililtä (kuvankäsittely Esko Hatunen).

Laadukas ja tinkimätön journalismi on kaiken a ja o. Nykypäivänä sitä pitää monesti kuorruttaa saadakseen mainostajat tai kumppanit innostumaan. Yksi tapa on tuoda yrityksen arvoja esille proaktiivisesti. Jussi Kokkola ehdotti järjestämään yhdessä paikallisen seuran kanssa vastuullisen tapahtuman.

– Se ei yksissään tuo lisätuloja, mutta auttaa yritystä erottumaan muista toimijoista kilpailussa mainosrahoista.

”Joka vuosi on podcastien vuosi”

Voisivatko podcastit tuoda mediataloille lisää maksavia asiakkaita? Tätä kysymystä pohdittiin Urheilutoimittajapäivillä joulukuussa Helsingissä.

Teksti: Antti Salo Kuva: Jussi Hovi

Jos leipä on sanomalehdessä ja sen tilaajamäärässä, kuinka saada laajennettua toimintaa ja kääriä lisätuloja? Ainakin podcastit ovat yksi mahdollisuus. Tämä oli Urheilutoimittajapäivillä vierailleen, Republic of Communications -toimiston **Jussi Kokkolan** viesti osallistujille.

Helpommin sanottu kuin tehty, tuntui moni ajattelevan. Moni osallistujista osallistui aktiivisesti keskusteluun ja useampi nosti esille, ettei podcastin tekeminen ole pikavoittojen hakemista. Ensin pitää saada hyvä idea, sen jälkeen aito mahdollisuus (ja jonkin verran aikaa pomolta) ja lopuksi vakuuttaa kuu-

lijat ja ansaintamielessä myös mainostajat laadusta. Valmis maine on tunnetun sanomalehden edustajilla etuna. Luotettavuus on tänä päivänä arvossaan, ja etabloitunut, eli jo kannuksensa hankkinut media, saa tässä kilpailussa etumatkaa. Kumpaa tuotetta on helpompi myydä potentiaaliselle mainostajalle: *Turun Sanomien* jalkapallopodcastia vai Matti Meikäläisen jalkapallopodcastia?

Matti Meikäläisen podcast voi ihan hyvin olla yhtä laadukas ja valmisteltu, mutta sen todistaminen vie kenties kymmeniä jaksoja. *Turun Sanomien* laatu on jo tunnistettu ja siksi helpommin ja nopeammin kaupallistettavissa.

Fanien tekemien podcastien lisäksi markkinaa ovat verottamassa muun muassa vedonlyöntiyhtiöt, seurat ja oman elämänsä tähtitoimittajat. Määrää on paljon ja laadun paikallistaminen voi olla vaikeaa, jos yksi 20:sta podcastista on potentiaalinen hitti. Tässä meressä kahlaamisessa valmiiksi tunnettu brändi ja valmiiksi tunnetut nimet ovat valttia.

”Melkoinen tempu”

Jussi Kokkola edusti urheilutoimittajapäivillä Republic of Communications -toimistoa.

– Ainakin fyysisesti paikalla ollut porukka oli kiinnostunut, ja esityksen jälkeenkin kävin hyviä keskusteluja. Selvästi rajankäynti journalismin, viestinnän ja markkinoinnin välillä mietitytti ja kiinnosti, Kokkola sanoi Urheilutoimittajapäivien jälkeen.

Kokkola esitti presentaatiossaan mielenkiintoisen kysymyksen, joka tammikuun alussa muuttui konkretiaksi. Onko Suomi liian pieni markkina? Kysymystä koristi urheilun verkkojulkaisun *The Athleticin* logo. Nopeasti laajan suosion saavuttanut *The Athletic* on opittu tuntemaan syvällisistä ja pitkistä jutuistaan sekä sisäpiirin tiedoistaan. Tammikuun alussa uutiset tulivat julki. The New York Times Co. osti *The Athleticin* 550 miljoonan dollarin hintaan. Suurimpia vaikuttimia oli varmasti lehden 1,2 miljoonaa tilaajaa.

Kaakon viestinnän verkkopäällikkö **Tomi Tiilikainen** puki Twitterissä hienosti sanoiksi sen, mistä oli kyse: *”Melkoinen temppu luoda 550 miljoonan arvoisen bisnes maksullisella tuotteella jenkien ja brittien urheilumediassa, jossa ilmaista kamaa on valtavasti tarjolla.”*

Myös Kokkola piti uutista äärimmäisen mielenkiintoisena.

– Huhujahan oli, että vedonlyöntitoimijat olisivat olleet valmiita ostamaan *The Athleticin*. Sinänsä ei ole erikoista, että isot mediakentän toimijat ostavat osaksi palvelutarjontaansa nousevia ja menestyviä yrityksiä – näinhän yhdenytymisen on toiminut jo vuosikymmenien ajan. Mielenkiintoista on se, että

tässä kaupassa haettiin nimenomaan maksavia kuukausitilajia eli maksettiin lopulta laadukkaasta journalistisesta sisällöstä ja sen tekijöistä. Usein synergiaetuja on haettu ehkä laajemmalla skaalalla, vaikka eihän voi tietenkään tietää, miltä kauppa kymmenen vuoden päästä vaikuttaa. Iso satsaus urheiluun The New York Times Co.:lta joka tapahtumassa. Siellä luotetaan laadukkaisiin juttuihin, hyviin insidereihin ja urheilun vetovoimaan.

The Athleticin tapaus ei ole aivan verrannollinen, kun mietitään, mistä sanomalehti voisi saada lisää tuloja. Tässä tapauksessa laadukas journalismi, ja sitä kautta tilaajat, oli juuri se, mistä oltiin halukkaita maksamaan. Perspektiiviä se kuitenkin antaa, kun keskustellaan siitä, mitä Suomen kokoisella markkinalla on mahdollista tehdä.

Vastuullisuus on tärkeää

Laadukas ja tinkimätön journalismi on kaiken a ja o. Nykypäivänä sitä pitää monesti kuorruttaa saadakseen mainostajat tai kumppanit innostumaan. Yksi tapa on tuoda yrityksen arvoja esille proaktiivisesti.

Kokkola ehdotti järjestämään yhdessä paikallisen seuran kanssa vastuullisen tapahtuman. Se ei yksissään tuo lisätuloja, mutta auttaa yritystä erottumaan muista toimijoista kilpailussa mainosrahoista.

Jälleen yksinkertainen esimerkki: Mainostajalla on kaksi mahdollista kohdetta, jotka ovat suurin piirtein sa-

mankaltaisia. Toinen on profiloitunut paikkakunnalla kodittomien urheilukilpailuiden kumppanina jo vuosien ajan, kun taas toisen tekemisistä ei oikeinukaan tiedä mitään. Mitä luulet, kummalle mainoseurot kilhaavat?

– Vastuullisuutta ei voi liimata minikään tapahtuman päälle. Paikallisesti kyse on aina jollain tasolla siitä paikallisesta yhteisöstä. Mitä hyvää me voimme tehdä yhdessä tämän yhteisön hyväksi? Todennäköisesti se liittyy silloin ehkä ympäristöön tai sosiaaliseen vastuullisuuteen. Tärkeintä on seistä oikeasti sen asian takana ja tunnistaa paikalliset tarpeet, Kokkola muistuttaa.

Kokkolan esityksen ei ollut tarkoitus olla mikään tyhjentyvä ”kaikkietävä valontuoja”, vaan herättää keskustelua lisäansainnan mahdollisuuksista. Puheensorina esityksen aikana ja sen jälkeen kertoi, että tavoitteessa onnistuttiin vähintään hyvin. ♦

”Ainakin fyysisesti paikalla ollut porukka oli kiinnostunut, ja esityksen jälkeenkin kävin hyviä keskusteluja. Selvästi rajankäynti journalismin, viestinnän ja markkinoinnin välillä mietitytti ja kiinnosti.”

Jussi Kokkola

Urheilutoimittajain Liiton golfin mestaruuskilpailut Tahkolla 6.–7.6.

Urheilutoimittajain Liiton golfin mestaruuskilpailut järjestetään **6.–7. kesäkuuta** 2021 Tahkon kentillä Kuopiossa. Ensin pelataan maanantaina Old Course ja tiistaina Lake & Forest Course (vanhalta nimeltään New Course). Liiton mestaruuskilpailuihin voivat osallistua kaikki liiton jäsenet.

Sarjat ja pelimuodot: A-sarja: 36 reiän lyöntipeli scr ja hcp tasoituksilla 0,0–18,4. Scr-sarjan voitto ratkaistaan uusinnalla, jos tulos on tasan 36 reiän jälkeen. B-sarja: 36 reiän pistebogey tasoituksilla 18,5–36. Joukkuekilpailu: paikalliskerhojen välinen kolmen hengen joukkuekisa – tulokseen lasketaan kaikkien kolmen pelaajan pb-tulos kaikilta 36 reiältä. Muuta: molemmilla kentillä lähimmäs lippua ja pisin draivi -kilpailut – tasatuloksissa (hcp) voittaa pienempi tarkka tasointi.

Osallistumismaksu ilmoitetaan myöhemmin.

Ilmoittautumiset 31.5. mennessä: toimisto@tahkogolf.fi. Ilmoittautumiseen on kirjattava kilpailijan nimi, seura, tasointi ja paikalliskerho sekä mahdollinen osallistuminen joukkuekilpailuun. Ohjelmassa on myös yhteinen illallinen.

Majoituksista ilmoitetaan myöhemmin.

Lisätiedot: Markus Karjalainen, puh. 050 591 3164.

Järjestäjänä on Kuopion Urheilutoimittajat, joka oli aloittamassakin liiton golfkilpailujen perinteen.

Karjalaisessa tehdään viikoittain podcast-ohjelmaa, joka on kuunneltavissa myös Radio Rexissä. Ohjelmassa urheiluvieraiden kanssa juttelevat Karjalaisen toimittajat Petri Siitonen (vas.), Jarmo Sieviläinen ja Jani Leinonen.

Keski-Uusimaa panostaa paikallisiin uutisiin, Karjalainen lyönyt paukkuja suoriin lähetyksiin

Kun urheilusivut kootaan vain kahden tai kolmen toimittajan voimin, niin toimituksissa mietitään aiempaa tarkemmin mitä tehdään ja mitä ei. Rohkeitakin ratkaisuja on tehty.

Teksti: **Matti Lehtisaari** Kuvat: **Marko Puumalainen** ja **Anton Soinne**

Miten rajalliset resurssit on järkevintä käyttää? Tätä kysymystä on pohdittu monissa aluelehdissä, myös *Keski-Uusimaassa*.

– Keskitymme isompiin juttukokonaisuuksiin ja teemme vähemmän, mutta parempia juttuja, aidosti kiinnostavista

asioista. Pidemmän aikavälin suunnitelmallisuus korostuu, *Keski-Uusimaan* urheilutoimittaja **Heikki Löfman** kertoi Urheilutoimittajapäivillä.

Keski-Uusimaan palkkalistoilla oli pitkään kolme urheilutoimittajaa, mutta korona-aikana enää kaksi. Löfman ei ole kovinkaan toiveikas, että kolmatta

toimittajaa saataisiin enää takaisin. Ilta-vuoroja on karsittu, erityisesti arkipäiviltä.

Paikallinen sisältö tulee olemaan jatkossa vielä nykyistäkin tärkeämpää.

– Kaiken täytyy lähteä paikallisuudesta. Ihmiset, henkilöt, talous ja erilaiset ilmiöt. Esimerkkinä miten koko Suomea

koskeva uutinen koskee meidän aluetamme, Heikki Löfman kuvaili lehden linjaa.

Hän otti esimerkkejä arkisesta elämästä.

– Kuinka kuntopolitiikka ja siitä kumpuavat talousasiat vaikuttavat, kuten vaikkapa salivuorojen korotukset? Mitkä ovat korotusten vaikutukset seuroihin ja harrastajiin, Löfman avasi esimerkkiään.

Yhteispeleä muun toimituksen kanssa?

Koko toimituksen yhteispeleissä saattaisi olla vielä käyttämättömiä voimavaroja.

– Miten koko toimituksen resursseja voitaisiin hyödyntää liikunta-aiheisiin juttuihin? Voisiko löytyä kuntatoimituksen ja urheilutoimituksen yhteistä synergiaa, jotta juttuja tehtäisiin yhdessä? Löfman kysyi.

Analytiikkaa ja juttujen lukijamääriä on seurattu ennenkin, mutta viime aikoina entistäkin tarkemmalla silmällä. Tulokset ja tilastot ovat jäämässä historiaan.

– Meidän on turhaa kertoa enää seuraavan päivän printtilehdessä, että Helsingin Jokerit päätyi 2–2-tulokseen Moskovassa, Löfman mietti.

Otteluennakoissakin näkökulmat mietitään tarkasti.

– Emme tee ennakkoa ottelu edellä,

vaan pyrimme nostamaan esille mielenkiintoisia henkilöitä.

Karjalaisen arjessa isoja muutoksia

Karjalaisen urheilutoimituksessa on tehty rohkeita muutoksia. Urheilutoimittajat työskentelevät nyt aiempaa enemmän arkivuoroissa ja tekevät omia pitempiä juttuja. Urheilutoimittajat eivät enää taita sivuja, vaan koko lehden kokoa taittotoimi – siis myös urheilusivut.

Karjalaisen urheilutoimituksen tuottaja **Jarmo Sieviläinen** kertoi, että viime vuosina koko urheilutoimitus on hakenut uuden vaihteen.

– Aiemmin teimme paljon töitä iltaisin ja viikonloppuisin, kunnes sivujen taitto jäi meiltä pois viime helmikuussa. Aiemmin koko ajattelu lähti siitä, että teimme mahdollisimman hyvät sivut, mutta siitä on nyt ravisteltu eroon.

Karjalaisella on kolme urheilutoimittajaa, lisäksi käytössä on iso joukko avustajia. Sieviläinen vastaa tuottajana kokonaisuudesta, muut urheilusivujen toimittajat saavat rauhassa keskittyä tekemään laadukkaita juttuja.

– Tärkeimmissä otteluissa käymme yhä, mutta avustajienkin juttuja on karsittu aika tavalla. Hoidamme tärkeimmät, ja pääpoinniti on siis, että toimitajamme tekevät omia hyviä, isompia juttuja, Sieviläinen totesi.

Suorat lähetykset kannattaneet

Ehkä merkittävin ero vanhoihin aikoihin on, että nyt tehdään suoria live-lähetyksiä. Mutta miten live-lähetykset tulivat mukaan kuvioihin?

Toimituksessa mietittiin, miten live-lähteet saataisiin hyödynnettyä paremmin, kun *Karjalaisen* toimittajat kuitenkin seuraavat usein tapahtumia paikan päältä.

– Selostin maaliskuussa 2019 live-lähteyksen Josban salibandyottelusta. Positiivista palautetta tuli yllättävän paljon. Tajusivat seurassakin, että tähän oli hyvä asia, Sieviläinen palasi live-lähteyksien starttiin.

Periaatteena on, ettei lähetyksistä makseta seuroille tai lajiliitoille.

– Olemme kartoittaneet niin sanotut vapaat sarjat. Kaikki osapuolet hyötyvät siitä, jos toteutamme live-lähteyksen. Tapahtumat saavat näin enemmän näkyvyyttä.

Syksystä 2019 lähtien live-lähetyksiä on tehty säännöllisesti. Lajikirjo on hyvinkin laaja.

– Valtaosan lähetyksistä teemme itse, mutta saamme näyttää myös joitakin Ruudun lähetyksiä. Esitämme esimerkiksi jääkiekkoa, jalkapalloa, pesäpalloa, salibandya, lentopalloa, koripalloa, futsalia, yleisurheilua, suunnistusta ja autourheilua, Sieviläinen listasi.

Lähetykset ovat olleet niin suosittuja, että panostaminen on osoittautunut kannattavaksi.

– Nettitilastot kertovat, että alasarjan ottelun live-lähetyksen on usein huomattavasti kiinnostavampi kuin vaikkapa pääsarjassa pelaavan joukkueen otteluselostus. Urheilun voima on livessä.

Tapahtumassa ovat yleensä paikalla selostaja, kommentaattori ja oma kuvaaja.

– Alkuun, kun olin tehnyt selostuksen, niin takki oli tyhjä. Mutta kahden ja puolen vuoden jälkeen selostamiseenkin on jo ehtinyt tottua ja pystyy kirjoittamaan vielä jutunkin. Juttu syntyy jopa nopeammin, kun on elänyt niin intensiivisesti mukana tapahtumassa, Sieviläinen kertoi kokemuksistaan. ♦

←
Paikallinen sisältö tulee olemaan jatkossa vielä nykyistäkin tärkeämpää. – Kaiken täytyy lähteä paikallisuudesta. Ihmiset, henkilöt, talous ja erilaiset ilmiöt. Esimerkkinä miten koko Suomea koskeva uutinen koskee meidän aluetamme, Heikki Löfman kuvaili Keski-Uusimaa-lehden linjaa.

Vanhoilla menestystempuilla jäisi nyt karsintaan

Lumilautailu haluaa jatkaa mitaliputkeaan myös Pekingin olympialaisissa

Teksti: **Tommi Roimela**
Kuvat: **Nina Jakonen** ja **Henri Laakkonen**

On selvää, että **Kalle Järvi-lehto** on tällä hetkellä paljon parempi lumilautailija kuin hän oli Pyeongchangin olympialaisten aikaan talvella 2018. Ja koska hän oli kovan tason olympiaedustaja jo neljä vuotta sitten, voisi kuvitella, että hän olisi nyt ehdoton mitalisuosikki, kun talviurheilijat kohta kokoontuvat Pekingin olympialaisiin.

Lumilautailu on kuitenkin toista maata. Laji on edelleen kohtalaisen uusi, ja sen vuoksi se kehittyy yhä hurjalla nopeudella.

– Niin paljon on laji taas kehittynyt, että niillä tempuilla, joilla pääsi mitalille 2018 Pyeongchangissa, niin nyt on hyvä, jos niillä pääsee karsinnoista läpi, Järvi-lehto kertoi Urheilutoimitajapäivillä.

Erityisesti lumilautailu kehittyy kilpaurheilulajina. Kun vielä taannoin parhaat laskijat saattoivat keskittyä tekemään hienoja videokuvauksia, on lumilautailu mennyt eteenpäin huippu-urheiluna jättiaskelin.

– Mutta edelleen lumilautailussa

kulkee hyvin voimakkaasti rinnakkain urheilu ja eräänlainen viihdeteollisuus. Monimuotoisuus kuuluu lumilautailuun, Suomen Lumilautailiiton päävalmentaja **Antti Koskinen** muistutti.

Takana jo pitkä mitaliputki

Lumilautailu on ollut viimeisissä olympialaisissa Suomen menestyslaji. Peräti neljistä edellisistä kilpailuista sinivalkoiset ovat palanneet kotiin mitali mukanaan **Markku Kosken**, **Peetu Piironen** ja kaksissa edellisissä olympialaisissa mitalia juhlineen **Enni Rukajärven** ansiosta. Totta kai

mitalikalina on tavoitteena myös Pekingissä. Suurimmat menestysodotukset on ladattu jälleen Rukajärven ja **Rene Rinnekankaan** harteille.

– Mutta on Kallellakin mitalimahdollisuus, Koskinen osoitti vieressään istuvaa Järvilehtoa.

– Jos olen itse tyytyväinen temppuihini, niin podiumille on mahdollisuus, Järvilehto itsekin arvioi.

Arviointi on vain melko vaikeaa. Järvilehto, jonka rankingsijoitus on hieman yli 20, ei luonnollisesti kuulu suuriin mitalisuosikkeihin, mutta hän on niitä, jotka hyvänä päivänään voivat juhlia.

– Erot ovat pieniä ja usein myös päivästä kiinni, Koskinen korosti.

Etukäteisarviointia hankaloittaa se, että korona on perunut osan kilpailuista. Järvilehto uskoo kuitenkin tietävän hyvin, millä tasolla kilpakumppanit laskevat.

– Aika hyvin olen perillä, kun on heittä tuolla kisoissa nähnyt ja sitten Instassa tulee vastaan kaikenlaista, Järvilehto mainitsi.

Lumilautailuporukan kesken välit ovat kunnossa ja kilpakumppaneiden hienoista tempuista nautitaan yhdessä.

– En todellakaan ole kateellinen. En tosi siistiä nähdä, jos kaveri ländää omat temppunsa. Ei se ole multa pois, Järvilehto korosti.

Lähes tuntemattomat olosuhteet

Lumilautailu on muiden lumilajien tavoin olosuhdelaji. Esimerkiksi maastohiihtäjille Pekingin olympialaisten olosuhteet olivat vielä ennen kautta suuri tuntematon, mutta lumilautailijoilla tilanne ei ole aivan sama. Kiinassa on ehditty kilpailla ennen koronapandemian alkua.

– Big airissa oli maailmancupin kisa 2019, eli se on tiedossa. Sen sijaan sloperadasta ei ole tietoa, Koskinen kertoi.

Iso osa olosuhteiden tuntemusta on tieto siitä, millaista lunta Kiinassa on. Jo Pyeonghangin olympialaisten aikaan puhuttiin paljon Aasian aggressiivisesta lumesta, ja sellaista lienee Pekingin olympialaisissakin luvassa.

– Kuivaa ja karkeaa lunta siellä on, Koskinen tiesi.

Oma lisänsä haastavissa olosuhteissa on tuuli, joka saattaa tuoda lumen sekaan myös hieman hiekkaa. Voiteluryhmillä riittää siis mietittävää. Lumilautailu

←

Urheilutoimittajapäiville saatiin vieraita myös lumilautailun huipulta, kun lumilautailutiimi eli huippu-urheilujohdaja Jussi-Pekka Kinnunen, lumilautailija Kalle Järvilehto ja päävalmentaja Antti Koskinen kertoivat ajankohtaiset kuulumiset ennen talven h-hetkeä Pekingin olympialaisissa.

Lumilautailija Kalle Järvilehto tavoittelee Pekingin olympialaisista hyvää menestystä. Kun kaikki lokahtaa paikoilleen, on mahdollisuudet mihin tahansa.

lussa kisoja ei kuitenkaan ratkaista voitelukopilla, sillä huippuluisto ei ole niin merkittävä asia kuin maastohiihdossa.

– Riittävä vauhti riittää, eli maksimaalista vauhtia ei tarvita, Koskinen kuvaili.

Toki jokainen temppu perustuu siihen, että nopeutta on riittävästi. Eli jos lauta ei luista, temppujen tekeminen on mahdotonta.

Yksi Pekingin olympialaisten erikoisuus on sekin, tai eipä se taida enää niin erikoista ollakaan, että kilpailuissa on tarkat koronarajoitukset. Lopulliset ohjeistukset tulevat myöhemmin, mutta selvää on, että kisakoneeseen mukaan pääsevät eivät Kiinaan pääse sen paremmin tutustumaan.

– Finnairin charterilla mennään Pekingiin, ja siellä odottavat melkoisen tarkat turvatoimet jo lentokentällä, Suomen lumilautailijain huippu-urheilujohdaja **Jussi-Pekka Kinnunen** tiesi jo tässä vaiheessa.

Kilpailupaikalla kiinalaisvuorilla urheilijat saavat lähinnä kilpailla ja harjoitella.

– Vaikuttaa vahvasti siltä, että aika tarkasti siellä muu aika majapaikassa ollaan, Kinnunen kertoi.

Resurssit pienemmät kuin suurilla mailla

Lumilautailu on siis ollut edellisissä talviolympialaisissa Suomen menestyslaji. Hiljalleen myös lajin arvostus on nous-

sut urheilua usein melko konservatiivisestikin seuraavan kansan silmissä. Menestys ja arvostus eivät ole kuitenkaan tuoneet lajille vallattomasti rahaa. Nykyhuippujen resurssit ovat, jos eivät nyt huonot, niin kuitenkin pienemmät kuin monilla kilpakumppaneilla.

– Jos verrataan isoihin maihin, niin puhutaan aivan eri mittaluokasta, Kinnunen naurahti.

Lajiväki on opetellut säästäväiseksi. Maailmancupeissa on käyty pienillä joukkueilla ja mukana ovat matkustaneet vain aivan välttämättömimmät taustajoukot. Euroopan kylistäkin lumilautailijat ovat löytäneet budjettiin sopivia majoituspaikkoja.

– Summataan näin, että enemmänkin voisi resursseja olla, Kinnunen totesi.

Toisaalta sitten olympialaisiin valmistautuvan Järvilehdon olemus kertoo, että resursseista menestys ei jää kiinni.

Ja se on hyvä asia. ♦

Urheilutoimittajapäivien
yhteistyökumppanina
Urheilu Mehiläinen

Intohimosta jalkapalloon ja urheilujournalismiin

Teksti: **Esko Hatunen**
Kuva: **Sercan Alkan**

Vuonna 2020 kahdeksan prosenttia Suomen väestöstä oli ulkomaalaistaustaisia. Heidän joukossaan on monien ammattien edustajia – myös journalisteja. Vuodesta 2011 lähtien Suomessa asunut urheilutoimittaja **Thierry Mbabane** on yksi heistä.

Monen urheilujournalistin taustalla on oma urheilura. Näin myös alun perin ruandalaisella 47-vuotiaalla Thierry Mbabanella. Hänellä oli jo nuorena intohimoinen suhde jalkapalloon.

– 1990-luvun alussa Ruandassa ei ollut omaa tv-asemaa, mutta isäni lainasi VHS-kasetteja kirjastosta ja katsoimme eri maiden liigojen ja maajoukkueiden otteluita. Luin myös ranskalaista jalkapallolehtiä *Onze Mondialia*, josta sain tietoa peleistä muualla maailmassa.

Myös taiteet ja kirjallisuus kiinnostivat nuorta Thierryä. Hän opiskeli tutkinnon kirjallisuudesta, mutta jalkapallo vei voiton. Teini-iässä hän veti lomakokouksiaan omassa seurassaan aamutreenit lapsille ja järjesti heille turnauksia. Illalla oli vuorossa omat harjoitukset.

←

Thierry Mbabane perusti jalkapalloa käsittelevän englanninkielisen sivuston Panorama Football, joka on suunnattu suomalaisesta jalkapallosta kiinnostuneelle englanninkieliselle yleisölle niin Suomessa kuin maailmalla.

Mbabanen kyvyt ja hänet värvättiin joukkueeseen.

Samaan aikaan hän sai ensikosketuksen journalismiin. Katolisen kirkon avustuksella Uviraan perustettiin nuorisokeskus, jossa Mbabane muutaman ystävänsä kanssa perusti ranskankielisen lehden.

– Kirjoitin kolumneja paikallisesta urheilusta ja erityisesti jalkapallosta.

Pian oli edessä jälleen maanpako, kun Kongon Demokraattisen tasavallan sota Ruandaa vastaan alkoi. Mbabane päätyi Kenian pääkaupunki Nairobiin, jossa hän opiskeli tietotekniikkaa ja pelasi jalkapalloa paikallisissa liigoissa. Peliura päättyi pian loukkaantumiseen.

– Muutin takaisin Ruandaan vuonna 2004. Epäonnistuttuani yrittäjänä tietotekniikan parissa liityin *Voice of African (Kigali FM)* toimittajaksi ja jalkapallo-analyytikoksi vuonna 2007. Siitä alkoi urani journalistina.

Muutto Suomeen

Vuonna 2011 Mbabane muutti Suomeen ja Turkuun. Hän on työskennellyt siitä saakka freelance-toimittajana ja erilaisissa projekteissa.

– Olen tehnyt paljon työtä maahanmuuttoon, integraatioon ja Suomen kehitysyhteistyöhön liittyvien sisältöjen parissa muun muassa turkulaisen yhteisöradio Robin Hoodin kanssa.

Mbabane puhuu entisen kotimaansa Ruandan virallista kieltä kinyarwanda, englantia, ranskaa sekä swahilia sujuvasti. Lisäksi hän ennätti oppia Kongon Demokraattisessa tasavallassa ollessaan lingalaa. Kymmenen vuoden aikana myös suomen kielestä on tullut tutumpaa, vaikka kommunikointi sujuu helpommin englanniksi.

Suomessa Mbabane on opiskellut muun muassa maahanmuuttajataustaisille journalisteille räätälöidyssä koulutuksessa Haaga-Helia ammattikorkeakoulussa. Kaikesta koulutuksesta ja kokemuksesta on ollut paljon hyötyä, ja hän haluaisi työllistyä urheilujournalismin pariin.

– Haluaisin tulla urheiludokumentaristiksi, mutta tunnistan haasteeni. Minun täytyy oppia lisää kieltä ja saada ymmärrystä suomalaisesta journalismista.

Mbabanelta onnistuu niin tekstin, valokuvien, videon kuin audionkin tuottaminen – myös sosiaalisessa mediassa.

– Olen kiitollinen monipuolisesta taustastani ja kokemuksestani. Se auttaa minua saamaan toimeentuloni jour-

nalismista ja tavoittelemaan unelmaani urheiludokumentaristina.

Jalkapalloon keskittyvä verkkosivu

Kahden edellisen vuoden ajan Thierry Mbabane on ahkeroinut jalkapalloon keskittyvän verkkosivustonsa Panorama Footballin parissa. Hän sai idean sivustoon loppuvuodesta 2019.

– Olin seurannut Suomen miesten ja naisten jalkapallomaajoukkueita muutaman vuoden ajan. Juuri siitä saakka, kun **Markku Kanervan** ura lähti lentoon. Näin jalkapallon kehittymisen Suomessa ja halusin selvittää, miksi se tapahtuu juuri nyt. Lisäksi huomasi, että suomalaisesta jalkapallosta on aika vähän sisältöä englannin kielellä.

Sisällöissä keskitytään jalkapalloon liittyviin ilmiöihin ja henkilöihin, jalkapallo-otteluihin ja niiden analyysiin. Jutut käsittelevät niin A-maajoukkuetta kuin Veikkausliiga-joukkueitakin ja näiden pelaajia. Ainakin toistaiseksi naisten jalkapallosta julkaisuja on vähän.

Mbabane lupaa, että jatkossa sivuston kasvattaessa suosiotaan siellä tullaan näkemään myös sisältöjä muista lajeista. Kaiken kaikkiaan hän toivoo julkaisunsa tekevän häntä tunnetummaksi ja auttavan häntä työllistymään urheilujournalismin parissa.

– Tein enimmäkseen erilaisia projekteja yhteisöradio Robin Hoodissa Turussa vuoteen 2020 asti. Sen jälkeen en ole löytänyt sopivaa työtä. Moni paikka edellyttää hyvää suomen kielen taitoa, mutta uskon verkkosivustoni avaavan minulle lisää mahdollisuuksia. Täytyy olla kärsivällinen.

Mbabane on seurannut mielenkiinnolla myös suomalaista urheilumediaa. Hänen havaintonsa on, että urheilutoimittajat ja -mediat tarvitsisivat lisää resursseja analyttisempien juttujen tuottamiseen ja toimittajien pitäisi pystyä erikoistumaan joihinkin lajeihin. Hän toivoo, että sisällöissä yleisölle annettaisiin eväitä ymmärtää, mitä tapahtuu juuri nyt ja ennen kaikkea mitä tapahtuu seuraavaksi ja miksi.

Tässä apuna voisi olla datajournalismi, jolla esimerkiksi tilastoihin pohjautuvaa tietoa pystyisi visualisoimaan ymmärrettävämpään ja kiinnostavampaan muotoon.

Myös monimuotoisuus- ja ympäristöasioita voisi käsitellä urheilujournalismissakin enemmän.

– Naisurheilusta ja vammaisurheilusta tehdään juttuja aika vähän. Urheilutoimittajat ovat aika samanlaisia, ja naisurheilutoimittajia on vielä vähän.

– Olen myös sitä mieltä, urheilujournalismissa pitäisi käsitellä enemmän globaaleja ongelmia, esimerkiksi ilmastomuutoksen vaikutuksia urheiluun. Myös urheilun monimuotoisuutta, syrjintään ja rasismiin liittyviä juttuja pitäisi julkaista enemmän. ♦

– Vuonna 1994 minut valittiin Ruandan U21-maajoukkueeseen vuoden 1995 Afrikan mestaruuskilpailuihin Malissa. Ruandassa huhtikuussa 1994 alkanut sisällissota ja kansanmurha estivät osallistumisemme turnaukseen.

Jalkapalloa ja oma lehti

Mbabane lähti kotimaansa sisäisiä levottomuuksia pakoan Kongon demokraattiseen tasavaltaan Uviran kaupunkiin Etelä-Kivun maakuntaan. Siellä jalkapallon pelaaminen ja harjoittelu piti järjestyksellään uudesta.

– Perustin pakolaisnuorille oman jalkapallojoukkueen. Joukkue sai nimen *Turquoise*, ranskalaisten pakolaisten turvaan saattamiseksi järjestämän operaation mukaan.

Joukkue menestyi paikallisissa nuorisoturnauksissa, ja pian yksi maakunnan parhaista joukkueista huomasi nuoren

TULOSSA

URHEILUTOIMITTAJAIN LIITON VUOSIKOKOUS 22.3.

Urheilutoimittajain Liitto pitää sääntömääräisen vuosikokouksen 22. maaliskuuta 2022 klo 12.00 Helsingissä, mikäli vallitseva koronatilanne sen sallii. Hallitus seuraa tilannetta. Vuosikokous on avoin kaikille liiton jäsenille.

Lue lisää sivulta 44.

GOLFIN MESTARUUSKILPAILUT KUOPIOSSA 6.–7.6.

Urheilutoimittajain Liiton golfin mestaruuskilpailut järjestetään 6.–7. kesäkuuta 2022 Kuopiossa. Liiton mestaruuskilpailuihin voivat osallistua kaikki liiton jäsenet. Ilmoittautumiset 31.5. mennessä.

Lue lisää sivulta 51.

Tarkemmat lisätiedot Urheilutoimittajain Liiton tulevista tapahtumista ja koulutustilaisuuksista seuraavassa Fair Play -lehdessä ja liiton sähköisissä viestintäkanavissa.

Opiskelijat – tervetuloa liiton opiskelija- jäseniksi!

Urheilutoimittajain Liitto toivottaa liiton opiskelijajäseniksi journalistiseen ammattiin (urheilu) opiskelevat henkilöt. Jäsenhaku tapahtuu liiton verkkosivujen kautta: <https://urheilutoimittajat.fi/liity-jaseneksi/jasenhakemus>.

Opiskelijajäsenen jäsenmaksu on 30 euroa + liittymismaksu 15 euroa.

Opiskelijajäsenten jäsenetuja ovat mm. liiton koulutukset, Fair Play -lehti ja liiton kumppanietuudet. Kun opiskelijajäsenen toiminta urheilujournalismin parissa vakiintuu, he voivat hakea paikalliskerhon B-jäsenyyttä tai liiton A-jäsenyyttä, riippuen onko työ sivutoimista vai täysipäiväistä.

Lisätiedot: pääsihteeri Nina Jakonen, puh. 050 44 84 845, toimisto@urheilutoimittajat.fi.

JÄSENEDET

Urheilutoimittajain Liiton A-, B- ja opiskelijajäsenyys oikeuttaa erilaisiin jäsenetuihin:

PRESSIKORTTI (A- JA B-JÄSENET)

Urheilutoimittajain Liiton A-jäsenet saavat pressikortin liittyessään liiton A-jäseneksi. Paikalliskerhojen B-jäsenet voivat hakea pressikorttia liitosta erillisellä hakemuksella. Pressikortin voimassaolo perustuu jäsenmaksuun (A-jäsenet) ja pressikorttimaksuun (B-jäsenet). Pressikortilla voi osoittaa ammatillisen asemansa erilaisissa työtilanteissa. Pressikortti oikeuttaa ilmaiseen sisäänpääsyyn useimpiin kansallisiin urheilutapahtumiin. Poikkeuksena ovat ainoastaan jääkiekon SM-liigan ottelut ja tapahtumat, joihin täytyy erikseen akkreditoitua. HUOM! Olemme siirtäneet sähköiseen pressikorttiin (mobiilisovellus) keväällä 2021.

KANSAINVÄLINEN LEHDISTÖKORTTI (A-JÄSENET)

Urheilutoimittajain Liiton A-jäsenet voivat hakea kansainvälisen urheilutoimittajien liiton (AIPS) lehdistökortin. AIPS-kortti on voimassa kaksi vuotta kerrallaan. AIPS-kortti myönnetään vain jäsenmaksunsa suorittaneille liiton A-jäsenille.

KOULUTUKSET JA SEMINAARIT (A-, B- JA OPISKELIJAJÄSENET)

Urheilutoimittajain Liitto ja paikalliskerhot järjestävät jäsenilleen erilaisia koulutustilaisuuksia ja seminaareja, joista suurin osa on maksuttomia. Yksityiskohtaiset kuvaukset koulutusten sisällöistä sekä ilmoittautumismakkeet löytyvät liiton verkkosivuilta.

FAIR PLAY -LEHTI (A-, B- JA OPISKELIJAJÄSENET)

Urheilutoimittajain Liiton jäsenet saavat maksutta neljä kertaa vuodessa ilmestyvän liiton Fair Play -jäsenlehden. Fair Play -lehdet löytyvät myös liiton verkkosivuilta.

KOULUTUSAPURAAHA (A-JÄSENET)

Urheilutoimittajain Liiton A-jäsenet voivat hakea liiton koulutusapurahaa ammatilliseen kouluttautumiseen. Apurahaa voi saada oman ammattitaidon kehittämiseen ja syventämiseen tähtääviin opintoihin (ei perustason opintoihin) sekä yleissivistävään itsensä kehittämiseen. Hakuaika on vuosittain helmikuun loppuun mennessä.

Koulutusapurahaa saavan jäsenen on toimitettava Fair Play -lehteen juttu apurahan käytöstä.

VUODEN URHEILIJA -ÄÄNESTYS (PRESSIKORTTIIN OIKEUTETUT JÄSENET)

Urheilutoimittajain Liiton Vuoden urheilija -äänestys-oikeus on ainoastaan liiton pressikorttiin oikeutetuilla jäsenillä. Samalla voi äänestää myös Vuoden joukkuetta ja Vuoden valmentajaa.

IF:N JA KALEVAN VAKUUTUKSET (A-, B- JA OPISKELIJAJÄSENET)

If tarjoaa liiton jäsenille mahdollisuuden päästä mukaan kattavaan If Etuohjelmaan ja saada sitä kautta alennusta vakuutuksista. If Etuohjelma palkitsee myös, kun vahinkoa ei satu: vahingottomilta vuosilta kertyy If Omavastuurahaa. Omavastuurahalla voi pienentää omavastuuta, jos vahinko sattuu. Keskinäinen Vakuutusyhtiö Kaleva tarjoaa liiton jäsenille Primus-henkivakuutusedun, joka on sekä liiton jäsenille että heidän perheilleen tarkoitettu jäsenetu. Vakuutus antaa turvaa sairauden ja tapaturman aiheuttaman kuoleman varalle. Henkivakuutuksen jäsenetu on 47,3 %. Uusiin Primus-henki- ja -tapaturmavakuutuksiin saa veloituksetta lisätuna myös 2000 euron Selviytymisturvan.

MEHILÄISEN MOBIILIEDUT (A-, B- JA OPISKELIJAJÄSENET)

Mehiläinen tarjoaa liiton jäsenille mobiiliedut, jossa on hyödyllisiä etuja terveyden ja hyvinvoinnin tueksi. Edut saa käyttöön lataamalla puhelimeen maksuttoman OmaMehiläisen-sovelluksen ja rekisteröitymällä sen käyttäjäksi. Etuja saa rokotepalveluista, laboratoriotutkimuksista, terveystalveluista, suun terveyden palveluista ja Mehiläisen yhteistyökumppaneilta. Edut ovat voimassa sekä itselle että sovellukseen liitettyille perheenjäsenille ja ne löytyvät OmaMehiläisen-sovelluksesta kohdasta Lisää/Edut.

Lisätiedot kaikista jäseneduista liiton verkkosivuilta: www.urheilutoimittajat.fi.

"Selevä latu oli mitä minä hihon"

Hiihtämisestä puhutaan monissa yhteyksissä. Koulujen talvilomaa on sanottu "hiihtolomaksi" ja "suksen luistamisella" on viitattu kuvaannollisesti elämän sujumiseen. Tässä koosteessa luodaan katsaus hiihtämiseen liittyviin kieliasioihin. Potkitaan kalhulla ja liu'utaan lyllyllä! Toivottavasti lapikas ei lipeä pääläksistä ja porkat pysyvät ehjinä!

Urheilu- vai hiihtoloma?

Edelleen voi hyvin puhua *hiihto-* tai *urheilulomasta*, aikoi-pa lomallaan hiihtää tai ei. Nimitys *talviloma* puolestaan saattaa säilyä vielä silloinkin, kun ilmaston lämpeneminen on vienyt talven kokonaan ja syksy kestää kevääseen saakka. Tuolloin ehkä talvikaan ei enää merkitse pakkasen ja lumen kautta vaan pimeää, loskaista vuodenaikaa, joka onneksi lopulta väistyy kevään tieltä.

* Salli Kankaanpää: Talvilomalla ei tarvitse hiihtää (Kieli-ikkuna, 5.2.2002)

https://www.kotus.fi/nyt/kolumnit_artikkelit_ja_esitelmat/kieli-ikkuna_%281996_2010%29/talvilomalla_ei_tarvitse_hiihtaa

Lapinkäännöksestä sukset ristiin?

Yleiskielen sanakirjassa kerrotaan *lapinkäännöksestä*, että se on hiihdossa paikallaan tehtävä täyskäännös, jossa ensin toinen, sitten toinen sukki käännetään kerralla uuteen hiihtosuuntaan. *Aurakäännöksessä* taas käännetään sukset aurakulmassa. Joskus *sukset voivat mennä ristiin*, myös kuvaannollisesti, jos ollaan napit vastakkain.

Mielenkiintoista hiihtosanasastoa on myös suomen murteissa. Esimerkiksi *hiihtää*-verbi on osassa murteita asus-*sa hiihtoa*. Kemijärvellä on sanottu näin: "selevä latu oli mitä minä hihon". Pohjois-Norjan Raisissa taas näin: "ko hiihtoo pitkäm päivän sillon syöpi vaikka kissan".

* Kielitoimiston sanakirja

<https://www.kielitoimistonsanakirja.fi/#/>

* Suomen murteiden sanakirja

<https://kaino.kotus.fi/sms/?p=main>

Umpihangessa vai muoviladulla?

Vapaa on vain umpihanki, todetaan runossa. *Umpihangessa* taitaa olla jotain supisuomalaista. Sanaa nimittäin ehdotettiin Suomen sanaksi vuonna 2017. *Umpi-*alkuisista sanoista ehdotettiin myös *umpimieli-syyttä* ja *umpitunnelissa*-sanaa. Sanaksi valittiin urheiluyhteyksissäänkin suosittu *sisu*.

Uudempaa hiihtosanasastoa on *muovilatu*. Se valittiin marraskuussa 2021 Kotimaisten kielten keskuksen kuu-
kauden sanaksi.

* Suomen sana -kilpailu

https://www.kotus.fi/nyt/teemakoosteet/sanoin_saa_vutettu_satu_vuotias_suomi/suomen_sana_kilpailu

* Muovilatu (Kuukauden sana marraskuussa 2021)

https://www.kotus.fi/nyt/kuukauden_sana/kuukauden_sanat_2021/kuukauden_sana_marraskuussa_2021_on_muovilatu.37338.news

Lylyistä skineihin

Suomen kielessä on vanhastaan rikas sukki- ja hiihtämissanasasto. Sanasto elää ja kehittyy: 2020-luvun hiihtoniilot ja -nellit puhuvat muun muassa "karvapohjista" eli "skineistä" ja "pitopohjista" eli "zero-suksista" sekä "nano- ja optigrip-välineistä".

Lylyistä ja kalhuista on luisteltu *skineihin* ja *zeroihin!* Suksisanasto uudistuu, mutta alkäämme unohtako sitä perinteistä tyyliä, jolla olemme tänne sivakoineet.

* Luistava lyly (Viikon vinkki, 19.2.2019)

https://www.kotus.fi/nyt/kotus-vinkit/viikon_vinkkien_arkisto_%282015-2019%29/viikon_vinkit_2019/luistava_lyly.29376.news

Kieli pelittämään -palstalla käsitellään urheiluun liittyviä kieliasioita monenlaisista näkökulmista. Palstan sisällöistä vastaavat Kotimaisten kielten keskuksen asiantuntijat. Kotimaisten kielten keskus: www.kotus.fi.

Liitto jakaa koulutusapurahaa ammatilliseen kouluttautumiseen

Urheilutoimittajain Liiton koulutusapurahaa voivat hakea liiton A-jäsenet. Henkilökohtaista koulutusapurahaa voi käyttää ammatilliseen kouluttautumiseen.

Apurahaa voi saada oman ammattitaidon kehittämiseen ja syventämiseen tähtääviin opintoihin (ei perustason opintoihin) sekä yleissivistävään itsensä kehittämiseen. Tällaisia voivat olla esim. kieliopinnot, ammatillinen täydennyskoulutus, opintojen loppuunsaattaminen, kielenhuoltokurssi, alan tutkimustyö, alan julkaisu, videokuvakurssi tai digikuvakurssi. Apurahaa ei myönnetä laitehankintoihin, eikä sitä

voi käyttää työmatkoihin tai opiskelupaikan ja kodin välisiin matkoihin tai elinkustannuksiin. Apurahaa ei myöskään myönnetä jo toteutuneisiin tai meneillään oleviin hankkeisiin. Koulutuksen pitää tukea ja kehittää jäsenen ammattitaitoa ja journalistista osaamista.

Hakuohjeet

Apurahaa haetaan sähköisellä lomakkeella 28.2.2022 mennessä liiton verkkosivujen kautta: www.urheilutoimittajat.fi/jasenedut/koulutusapuraha. Hakemus tulee perustella hyvin. Mahdollinen apuraha maksetaan toteutuneiden kulujen perusteella. Hakijan jäsenmak-

sun tulee olla maksettuna.

Apuraha tulee käyttää pääsääntöisesti vuoden 2022 aikana. Mikäli apurahan käyttö ajoittuu vuoden 2023 alkupuolelle, on siitä kerrottava selkeästi hyvin perusteluin hakemuslomakkeessa. Apurahan käytöstä on tehtävä selvitys 31.1.2023 mennessä. Selvityksen liitteeksi tulee liittää koulutusapurahan osalta alkuperäiset kuitit kuluista.

Koulutusapurahaa saavan on toimitettava Fair Play -lehteen juttu apurahan käytöstä tai opinnäytteestä koulutustilaisuuden jälkeen. Aikataulusta on sovittava etukäteen lehden päätoimittajan kanssa (toimisto@urheilutoimittajat.fi). ♦

Ari Mäntylä paikkii töitä Keski-suomalaisen kolmihenkeissä urheilutoimituksessa. Kuva on Monte Carlon rallista. Ralli on lehden tärkeintä sisältöä Jyväskylässä vuosittain ajettavan MM-osakilpailun vuoksi.

Keski-suomalaisessa keskitytään omiin hyviin juttuihin

Lehteen ei saada enää kattavaa tarjontaa

Jyväskylässä ilmestyvän *Keski-suomalaisen* urheilutoimituksessa pohditaan paljon työn sisältöä. Muutoksen tuulet ovat puhaltaneet myös suureksi toimijaksi kasvaneen konsernin pääpaikankin urheilussa: kotiinpäin vetämistä ei ole ollut, sillä osaston vahvuus on pudonnut samassa suhteessa kuin naapurilehdissäkin. Puolet vahvuudesta on kadonnut Aholaidan urheilutoimituksen takavuosien lihavista päivistä.

Kun Ilkka Kulmala jäi kolmen vuotta sitten eläkkeelle, hänen tilalleen ei palkattu ketään.

– Kun tulin taloon vuonna 1990, meillä oli kuusi urheilutoimittajaa. Väki on vähentynyt koko ajan.

– Nyt mennään siis kolmen hengen porukalla, kertoo Ari Mäntylä.

Mäntylä on ollut *Keski-suomalaisen* urheilussa 31 vuotta.

– Vuonna 2003 siirryin osaston esimieheksi, jolloin meitä oli vielä viisi. Siitä noin kymmenen vuoden kuluttua po-

rukka tingittiin neljään, ja nyt mennään aika pienellä toimituksella.

Mäntylän kavereina paukuttavat tekstiä ja tahtavat Tommi Roimela ja Seppo Pänkäläinen. Kiirettä piisaa, sillä urheilutoimituksella on kova tavoite.

– Paikallisuus on ehdottoman tärkeää.

Teksti: **Markus Karjalainen**
Kuva: **Pertti Knuuttila**

Pyrimme siihen, että meidän pääjuttumme ovat omalta alueelta omien toimittajien tekemiä. Käytettävissämme on arkisin keskimäärin kaksi aukeamaa, jolloin tarvitaan kolme pääjuttua. Lähtöaukeama on ilman muuta omaa työtämme, ja on ihan tavallista, että emme ole käyttäneet lainkaan STT:n materiaalia päivän lehteen, kiittää Mäntylä porukan ahkeruutta ja kykyä ideointiin.

Muutoksiin pitää vain sopeutua

Kolmen miehen joukkueen täytyy sopeutua nopeasti muuttuviin uutistilanteisiin. Se näkyy joustavina työaikoina.

– Merkkeään työvuorokalenteriin kullekin päivälle listamiehen, joka vastaa illan uutisista. Loput työvuoroista tehdään siten, että toimittajat ideoivat ja hankkivat aineistonsa aika vapaasti. Juttu syntyy hieman sen mukaan, milloin esimerkiksi haastateltava ja kuvattava saadaan kiinni.

– Taitamme omat lähtöjuttumme niin, että niitä on valmiina seuraaviksikin päiviksi, joskus kolme päivääkin ennakoon. Jos päivällä on tehty kolmannen urheilusivumme pääjuttu valmiiksi, niin listamiehelle ei jää juuri sisällöstä päättämistä eikä paljon taitettavaa – kunhan laittaa JYPin jutun sivulle ja soittaa pari uutista KeuPan ja JBA:n matseista. Näin mennään maanantaista torstaihin, joten listassa olevalle ei kerry ruuhkaa, sanoo Mäntylä.

– Päivittäisessä arkirytmisessä aamuvuorolainen saapuukin vasta puolen päivän jälkeen töihin ja lähtee joskus seitsemän maissa pois. Se on osoittautunut meille parhaaksi. Ja jos toimittaja ei ole listavuorossa, niin vapaapäivätkin kannattaa pitää viikon mittaan silloin, kun se parhaiten sopii töiden kannalta.

– Kun joustavuutta on kaikilla, niin työn jälki on parasta mahdollista, perustelee Mäntylä.

Kirjoitusaikaa näpertelyn sijasta

Keskisuomalaisen urheilu tekee hyvää yhteistyötä taittoportaani eli deskin kanssa.

– Käytännössä se tarkoittaa sitä, että deski taittaa osittain urheilusivuja. Viimeisen sivun taittaa toimitussihteeri, joka kokoaa siihen esimerkiksi rahapelit, nykyisin tosi suppeaksi tietoisesti jätetyn tulospörssin ja tv-urheiluohjelman. Näin urheilusta voi lähteä iltavuorosta hiljaiseen aikaan jo yhdeksältä, koska viimeinen sivu hoituu valmiiksi deskinä. Urheilutoimitus hoitaa siis kaikkien muiden sivujen taiton.

Viikonloput ovat edelleen urheilutoimittajan kiireisintä työaikaa, sillä tapahtumaurheilua on edelleen lehdissä. *Keskisuomalaisen* normaaliannos viikonloppuun lehtiin on kuusi sivua urheilua, usein yhden toimittajan harteilla.

– Perjantain ja lauantain illat ovatkin sitten kiirettä, sanoo Mäntylä ja kuvaa etenkin lauantaita ”suolakaivokseksi”.

– Joskus avustajia kutsutaan töihin, sillä jotkut asiat on vain hoidettava. Jos omalla alueella on vaikkapa mielenkiintoisen lajin SM-kisat, on porukkaa otettava tarpeeksi töissä ja sivuja lehdessä.

– Lauantaina ehkä aikaisin iltapäivällä pelattavan jääpallopuolelta käydä vuorosta katsomassa, mutta muuten ollaan tiiviisti tietokoneen ääressä soittelemassa pelaajille ja valmentajille. Yhtä aikaa voi olla menossa neljä, jopa viisikin seurattavaa ottelua. Silloin on karsittava jotain: enää ei juuri lähdetä toimituksen ulkopuolelle.

Ari Mäntylän mukaan työvuoroja kannattaa painottaa niin, että aikaa jää kaikkeen muuhun kuin pelijuttuihin.

– Mieluummin tehdään analyysijä ja

näkökulmia kuin peliraportteja. Korona-aikaan on huomattu myös henkilöjuttujen merkitys, muistuttaa Mäntylä.

Esimerkiksi miesten jääkiekkoliigassa *Keskisuomalaisen* pelijuttu ovat käytännössä avustaja **Tuomas Heikkilän** varassa. Hän tekee konsernin radioselostukset ja vielä kotipeleistä jutut. JYPin vierasottelut tilataan avustajilta.

Seuroista ja myös lukijoilta tippuu joskus palautetta, kun lehdestä puuttuukin toivottu pelijuttu tai hiihtokilpailujen uutinen. Paikallisia lukijoita niiden jääminen pois sivuilta joskus kirpaisee.

– Seurat alkavat ymmärtää tilanteen ja myös tietävät, mitä teemme.

Näin lehteen ja nettiin päätyy omien toimittajien ideoita. Mäntylän mukaan hyvää suunnittelua on se, että varsinkin listamies tekee omia juttuja illan aikana.

– Jyväskylä on vilkas urheilukaupunki, melkein kaikki palloilulajit ovat korkeilla sarjatasoilla, yleisurheilu on vahvaa, kaupungin uinti kerää mainetta, ja onhan ralli oma lukunsa.

Mäntylä on ollut pitkään rallin parissa.

– Olen tehnyt parina vuonna rallin katsojaoppaan, mikä on ollut kahden kuukauden työ. Onneksi olemme saaneet tähän saakka kaksi kesätoimittajaa, mistä on ollut iso apu. Olen pyrkinyt siihen, että toinen kesätoimittajista on kokenut ja on heti valmis hommiin. Silloin on helppoa ottaa uusikin tulokas toimitukseen, sanoo Mäntylä.

Uutisilla aina suurin kiire

Yksi ei ole muuttunut urheilutoimitussakaan: uutisella on aina oltava nopea tie nettiin ja lehteen.

– Uutiskama pistetään saman tien nettiin. Usein käy niin, että sama juttu menee myös printtiin. Laitamme uutiset yleensä heti julki, mutta osa sisällöstä säästetään aamuun. Lehdessäkin pitäisi olla uutta luettavaa, sillä oman aiheen tai ilmiön voi säästää lehteen ensimmäiseksi, jos siinä ei ole päivänpolttavaa uutista.

Keskisuomalaisessa tehdään myös digitaalista sisältöä. Suoratoistopalvelua on käytetty kaksi kautta JJK:n jalkapallootteluista, ja seuran hoitama kamera-tuotanto ja **Tapio Suomisen** selostus on julkaistu mediatalon sivuilla.

Tapana on myös tehdä radioon uutisia ja ottaa niistä poimintoja.

– Radio on hyvä lisä uutistarjontaan, toteaa Mäntylä.

– Videotuotantoa oli joku vuosi sitten nykyistä enemmänkin vähemmän, sillä kuvatoimituksessa tarvitaan aina joku kuvaamaan ja editoimaan. ♦

Marianne Nyman haastatteli taitoluistelija Jenni Saarista Sportliv-ohjelmaan vuonna 2019.

Ihmisläheisyys on aina ollut Marianne Nymanin juttu

Ylen ruotsinkielinen urheilutoimitus oli 1990-luvulla edelläkävijä. Ihmislähtöisyys paistoi läpi ja loi hyvää mainetta Sportmagasinet-ohjelmalle.

Teksti: **Tapio Ahlroth** Kuvat: **Atte Kaartinen** ja **Marianne Nymanin kotialbumi**

Tarinallisuus ja ihmisläheisyys ovat nousseet suomalaisessa urheilujournalismissa keskipisteeseen.

Kun Sportmagasinet aloitti vuonna 1985, maailma oli erilainen. Pääosassa olivat tulokset.

Tammikuusta 1997 päätoimisena urheilutoimittajana työskennellyt **Marianne Nyman**, 59, kertoo, että puolittuun television viikkomakasiiniin oli helppoa löytää haastateltavia.

Ylen ruotsinkielisen toimituksen monipuolinen tausta oli Nymanin mukaan

vahvuus, mikä näkyi erottumisena mas-sasta. Samaan aikaan toimitustiimin jäsenet olivat tiiviisti mukana urheilutoiminnassa vapaa-ajallaan ja siten sisällä urheilussa.

–Meillä oli historiaa ja taloustieteitä lukeneita. Harvalla oli taustaa liikuntatieteistä.

Nuorena naisena Nyman joutui käymään työpaikalla ajatuspainia itsensä kanssa.

–En ole ikinä ollut tilastonörtti, joka osaa kertoa maailmanennätykset ja muistaa sarjataulukoiden tilanteet ulkoa.

Silloin tuloskeskeisenä aikana tunsin, etten hallitse samoja asioita kuin toimituksen miehet, vaikka seurasin aktiivisesti urheilua.

Nymanille urheilu edustaa arvokasta elämänsisältöä. Se on hänelle motivaattori arjessa. Urheilutoimittajana taas ihmisläheisyys on aina ollut hänen oma juttunsa.

Vahvasti sujuneen lukion jälkeen lähipiiri kannusti häntä lääkäriksi, mutta yliopisto-opinnoissa kävi nopeasti selväksi, ettei se ole tie, jota Nyman haluaa kulkea.

Urheilijalle tilaa ja aikaa

Ylen ruotsinkielisen toimituksen urheilujournalismissa annetaan urheilijalle tilaa ja aikaa. Haastattelut tehdään pääsääntöisesti urheilijan kotona, ja aikaa niissä menee vähintään kaksi päivää. Nämä ovat Nymanin mukaan tärkeimmät lähtökohdat sille, että urheilija avautuu puhumaan toisinaan hyvin kiipeistäkin asioista.

Mikään salaisuus ei ole, että Nyman on kollegoineen ottanut vaikutteita ruotsalaisesta urheilutoimittamisesta. Poikkeaminen totutusta linjasta Suomessa oli uutta 1980- ja 1990-luvulla.

–Kuulostaa varmasti naiivilta, mutta tekemistämme ohjaa ennen kaikkea rakkaus urheilua kohtaan. Urheilusta voi tulla suuri elämänsisältö, ja urheilu voi antaa paljon hyviä asioita. Tiedän, että tämä kuulostaa kuin palopuheelta, mutta nämä asiat ovat aina olleet taustalla siinä, mihin olen urheilutoimittajana pyrkinyt.

Sportmagasinet ylitti maalilinjan ja jäi varikolle joulukuussa 2018. Helmikuussa 2019 alkoi uusi Sportliv-ohjelma. Se jat-

kaa edeltäjänsä tyyllillä ja tutulla tiimillä, mutta ohjelma-aika on kutistunut puolesta tunnista kymmeneen minuuttiin.

–Sportmagasinetilla oli hyvä maine, mutta yhä harvempi katsoja löysi ohjelman. Katsojamäärä oli enää murto-osa niistä ajoista, jolloin oli vähemmän tv-kanavia ja vähemmän tv-urheilua. Tuli aika ajatella asioita uudella tavalla ja tehdä tuttua työtä lyhyempänä versiona, Nyman vertailee.

Sportlivin tyyliin kuuluu kaiken huomion antaminen urheilijalle. Ohjelmassa puhuu vain urheilija. Katsoja ei kuule yhtään juontoa tai kysymystä. Editointiosaaminen pääsee oikeuksiinsa.

Pitkiä tarinoita, dokumentteja ja repareita tehdään urheilusta nykyisellään jo laajasti. Kilpailu ihmisten ajankäytöstä käy kovana. Nyman näkee, että kymmenminuuttinen urheilijatarina on toimiva jatkumo entiselle puolituntiselle, joka oli usein pilkottu kolmeen kymmenen minuutin juttuun.

–Urheilija saa kymmenessä minuutissa sanottua asiansa eri tavalla kuin lyhyessä uutisjutussa. Katsojan kannalta voi olla hyvä, että juttu on vain kymmenminuuttinen, kun ei tarvitse odottaa

puolen tunnin ohjelmassa itseään eniten kiinnostavaa osuutta.

Sportliv elää nykyajassa. Minidokarin ympärille tehdään uutisjuttua, nettiartikkelia, somea ja radiota.

Marginaalista hyvää materiaalia

Jo 25 vuotta päätyökseen urheilua toimitannut Nyman aloitti Ylellä vuonna 1983 Vaasan aluetoimituksessa Radio Österbottenissa. Liki 40-vuotinen yhteiselo Ylen kanssa on ollut Nymanin mukaan suorastaan luksusta.

–Olen saanut kokea tosi paljon hienoja asioita. Harvassa työssä saa toteuttaa itseään näin vahvasti. Nautin siitä, että saan leikata juttuni ja laittaa kaikki äänet ja muut efektit kohdalleen. TV-työ on aina ollut ominta alaani.

Nyman huomauttaa, että vähemmistökielellä työskentelyssä ei ole paineita suuren yleisön odotusten täyttämisestä. Yle Sporten ei saa vihapostia, jos jonkin suuren lajin tai joukkueen näkyvyys jää vähäiseksi. Sen sijaan marginaaliin unohdettujen lajien, henkilöiden ja ilmiöiden esiin nostaminen on Nymanille kollegoineen otollista maaperää.

Kaksoisroolissa jäähallissa

Alalla liikkuvan sanonnan mukaan journalisti on aina töissä. Toisaalta johtajat muistuttavat työntekijöitään pitämään välillä vapaata.

Marianne Nymanille työn erottamisen vapaa-ajasta on hankalinta jäähallissa. Hän on ollut taitoluistelun ytimessä jo 50 vuotta: ensin kilpailijana, sittemmin valmentajana ja nykyisin tuomarina. Nyman tuomaroiki kauden aikana viitisentoista kilpailua eli tuomarihommia riittää vähintään joka toinen viikonloppu.

Nyman on selostanut Ylelle taitoluistelun arvokilpailuja vuodesta 1988. Työkokemuksen kuuluvat kahdeksat olympialaiset selostajana.

Nyman joutuu urheilutoimittajan ja tuomarin kaksoisroolissa tarkkaan puntaroiimaan suhtautumistaan lajin sisäpiiriin. Hän sanoo empimättä, ettei pysy hiljaa, jos saa tietoonsa taitoluistelun epäkohtia.

–Jos lajissa on jotakin, joka pilaa sen maineen, totta kai haluan toimittajana selvittää asiaa ja kertoa siitä. Teen työni, koska haluan, että minulle rakas laji on terve. ♦

←
Marianne Nyman ja voimistelun asiantuntijakommentaattori Oskar Kirmes selostivat Tokion olympialaisia viime kesänä Pasilassa.

Kuva: Kari Mankonen

Asko Tanhuanpää 1957–2022

Toimittaja ja yrittäjä **Asko Tanhuanpää**, 64, kuoli 20. tammikuuta äkilliseen sairauskohtaukseen. Tanhuanpää työskenteli pitkään toimittajana eri lehdissä, kuten raumalaisessa *Länsi-Suomessa* ja *Satakunnan Viikossa*. Hän toimi myös STT:n avustajana ja kirjoitti juttuja laidasta laitaan muun muassa *Ilta-lehteen*.

Asko oli myös *Rauhanturvaaja*-lehden päätoimittaja. Rauhanturvatyö ja maanpuolustus olivat hänelle tärkeitä asioita urheilun lisäksi. Hän toimi myös hetken rauhanturvaajana ja tiedottajana Kosovossa.

Askolla oli myös itsellään urheilutaustaa yleisurheilusta. 14-vuotiaana hän saavutti SM-hopeaa kuulantönnössä. Loimaalla syntynyt ja nuorukaisena vuonna 1972 Raumalle muuttanut Asko piti itseään raumalaisena, vaikka asui pitkään ennen Raumalle paluuta Pyhärannan Ihodessa.

Asko toimi Pyhärannassa kunnanvaltuutettuna ja oli ehdolla myös Raumalla sinne muutettuaan. Menehtyessään hän oli kokoomuksen aluevaaliehdokas.

Asko Tanhuanpää, vaikka yleistuomittaja olikin, tunnettiin varsinkin urheilutoimittajana. Hän toimi aikanaan aktiivisesti niin Rauman Urheilutoimittajissa ja ennen kaikkea Urheilutoimittajain Liitossa, jonka hallituksessa hän toimi ylivoimaisesti pisimmän ajan, vuodet 1990–2020 eli peräti kolmekymmentä vuotta. Tanhuanpää toimi myös pitkään varapuheenjohtajana vuodet 1996–2005 sekä toisen rupeaman 2009–2020. Askolla oli monet vuodet iso rooli myös Vuoden urheilija -äänestyksiä järjestettäessä.

Tanhuanpäälle myönnettiin vuonna 2016 liikunnan ansiokultainen.

Lehtijuttujen lisäksi toimelias, värikäs ja särmikäskin Asko Tanhuanpää kirjoitti urheilukirjoja esimerkiksi raumalaisista urheiluseuroista, Vanhasta Raumasta, taiteilija **Lasse Kempaksesta**, jääkiekkoerotuomarilegenda **Seppo Mäkelästä** ja viimeisenä raumalaisesta jääkiekkoselostajasta **Risto Leinosta**.

Lehtijutun Asko sai tehtyä aiheesta kuin aiheesta. Ja aina omalla värikkäällä tavallaan. Mies ehti luoda huikeat verkostot niin paikallisesti, maakunnallisesti, valtakunnallisesti kuin kansainvälisesti.

Asko toimi usean Raumalta ponnistaneen nuoren urheilutoimittajan oppi-isänä, ja hänen suosituksistaan nuoret toimittajanalut otettiin *Länsi-Suomeen* töihin. Niistä ympyröistä esimerkiksi **Harri Pirinen** ja **Marko Leppänen** jatkoivat isompiin ympyröihin.

Asko korosti oikean suomen kielen tärkeyttä. Suru-uutisen kuultuaan Rauman Urheilutoimittajat ry:n hallitus teki päätöksen, että Asko Tanhuanpään nimeä pidetään muistossa perustamalla stipendirahasto, jonka varoilla tullaan jatkossa vuosittain palkitsemaan ylioppilaskirjoituksissa loistavaa suomen kieltä sisältäneen aineen kirjoittajia.

Asko saattoi antaa tuntemattomille itsestään jopa pelottavan vaikutelman. Hänellä oli tapana testata, kuinka värikkäät puheet ja vahvat mielipiteet otetaan uusissa porukoissa vastaan. Mutta kun miehen oppi tuntemaan, kuoren alta paljastui mitä mukavin seuramies, joka paikoin osasi olla herkkäkin. Asko oli aina myös auttavainen, lojaali ja ystäviensä puolella. Uudet nuoremmat toimittajat Asko toivotti porukkaan mukaan, kenties piikikkään ja oivaltavan huumorin kera, mutta avosylin.

Läheisten, Laitilasta aikanaan löydetyn **Saija**-vaimon, kahden lapsensa **Tiian** ja **Timon** sekä vaarille rakkaiden viiden lasten lisäksi Askoa jäi kaipaamaan laaja ystävien ja kaaverien joukko.

Ari Anteroinen
freetoimittaja

Rauman Urheilutoimittajat ry:n jäsen
Askon pitkäaikainen ystävä

MM-pronssi permannolla toi myös paikallista kunniaa

Emil Soravuo on Pääkaupunkiseudun paras urheilija

Lokakuussa Japanissa telinevoimistelun MM-kilpailuissa permannolla pronssia saavuttanut **Emil Soravuo** on Pääkaupunkiseudun paras urheilija vuonna 2021. Valinnan teki Helsingin Urheilutoimittajat ry (HUT). Palkitsemistilaisuus järjestettiin 15. joulukuuta Laajasalon opistossa Helsingissä ja striimattiin suorana ISTV:lle.

Teksti: **Matti Hannula, Taru Nyholm**
Kuva: **Matti Hannula**

Espoossa syntyneen, nykyään Helsingissä Urhea-kampuksessa asuvan, Espoon Telinetaitureita edustavan Soravuon MM-mitali oli Suomelle ensimmäinen telinevoimistelun arvokisamitali sitten **Jani Tanskasen** vuoden 1997 rekkikullan ja permannolta Suomen kaikkien aikojen ensimmäinen.

– Kilpailun ilo tulee ensimmäisenä mieleen, kun mietin, miten menestys on kohdallani mahdollista. Kilpaileminen vaatii kylmäpäisyyttä, eikä itse kisailunnetta saa stressata. Fasilitteetit ja treeniolosuhteet ovat myös todella isossa roolissa, Soravuo, 24, luetteli menestymisen edellytyksiä palkintojenjakotilaisuudessa.

– Opiskelen, syön ja treenaan nykyään Urhea-kampuksella. Kaikki on käden ulottuvilla. Minun ei tarvitse käyttää energiaa mihinkään ylimääräiseen. Urhea on mahdollistanut minulle täydellisen keskittymisen treenaamiseen, ja arvokisamitali motivoi minua entistä kovemmin myös tulevaisuuteen, Soravuo sanoi.

HUT on jakanut Pääkaupunkiseudun parhaan palkinnon 42 kertaa, vuodesta 1980 lähtien.

Soravuo on ensimmäinen tittelin saanut telinevoimistelija. Joukkuevoimistelulle kunnia lohkesi vuonna 2004, kun

Emil Soravuon saavuttama MM-pronssimitali toi 'Pääkaupunkiseudun paras urheilija' -tittelin ensimmäistä kertaa telinevoimistelijalle. Vuoden urheilija -äänestyksessä Soravuo sijoittui neljänneksi.

MM-kultaa saavuttanut Olarin Voimistelijoiden Dynamot palkittiin Pääkaupunkiseudun parhaana. Tittelin voi siis saada myös joukkue.

Vuoden urheiluteko -palkinto Urhea-kampukselle

Pääkaupunkiseudun vuoden 2021 urheiluteosta HUT palkitsi Urhea-kampuksen valmistumisen. Viime kesänä Helsingin Vallilaan valmistunut kampus on Pääkaupunkiseudun urheilukakatemian koti. Myös Olympiavalmentuskeskus Helsinki toimii kampuksella, johon kuuluvat Urhea-halli, Urhea-koti, Mäkelänrinteen lukio sekä Mäkelänrinteen uintikeskus.

Urhea tukee urheilijan kaksoisuraa yksilöllisesti. Päätaavoitteena on mahdollistaa huippu-urheilijoiden hyvä

arki niin urheilu-uran aikana kuin sen jälkeenkin. Urhea-kodissa on urheileville opiskelijoille 83 huoneistoa (yksiöitä, kahden henkilön kaverikämppejä ja neljän henkilön soluja).

– Kampuksen vaatimustaso on korkea ja kehitystyötä on jatkettava kunnianhimoisesti edelleen, jotta säilytämme kansainvälisen tason laatustandardit nyt ja tulevaisuudessa, Urhean toimitusjohtaja **Simo Tarvonen** totesi.

– Unelma Urhea-kampuksesta on elänyt jo pitkään. Nyt urheilijoiden päivittäinen valmentautuminen kansainvälisen tason ympäristössä kaksoisuran mahdollistaen ja tarvittavien asiantuntijoiden ympäröiminä on Suomessa mahdollista, Tarvonen iloitsi.

HUT on jakanut Vuoden urheiluteko-palkinnon 33 kertaa, vuodesta 1989 lähtien. ♦

Ilkka Herola ensimmäistä kertaa urallaan Kuopion paras urheilija

Yhdistetyn MM-hopeamitalisti **Ilkka Herola** on Kuopion Urheilutoimittajien Kerhon valinta vuoden 2021 Kuopion parhaaksi urheilijaksi. Valinta oli Herolalle urallaan ensimmäinen. Maailmancupin kokonaiskilpailussa seitsemänneksi sijoittunut Herola kukisti haastajansa varsin selvästi.

Kakkossijasta sen sijaan käytiin tiukka kamppailu, sillä KuPSin Veikkausliiga-joukkueessa hopeaa saavuttanut ja miehen A-maajoukkueeseen noussut **Urho Nissilä** kukisti PHS:n maastohiihtäjä **Iivo Niskas**en vain yhdellä äänellä. Nissilä valittiin Veikkausliigan parhaaksi pelaajaksi. Hän teki pääsarjassa 8 maalia ja antoi 8 maaliin johtanutta syöttöä. Niskanen oli MM-kilpailujen 50 kilometrillä kuudes. Suomen mestaruuksia hän voitti peräti viisi.

Neljäs listalla oli KalPan puolustaja **Kim**

Ilkka Herola

Nousiainen, joka oli keväällä voittamassa MM-hopeaa.

Kymmenen parhaan listalle mahtui kaksi naista, kun MM-pronssia ja SM-hopeaa voittanut KalPan **Tanja Niskanen** jakoi frisbeegolfari **Niklas Anttilan** kanssa sijaa viisi ja KuPSin riveissä Kansallisen liigan mestaruuden ja sen maalintekijätaloston voittanut **Gentjana Rochi** oli kahdeksas.

Paralympialaisissa luokkansa keihäshopeaa heittänyt **Marjaana Heikkinen** jäi yhdellä äänellä kymmenen parhaan listan ulkopuolelle.

KuPSin naisten historiallinen ensimmäinen Suomen mestaruus nosti sen Vuoden joukkueeksi ja joukkueen päävalmentaja **Ollipekka Ojalan** Vuoden valmentajaksi.

Valinnat

*Kuopion paras urheilija
(ääniä sai 19 urheilijaa)*

1. Ilkka Herola, PHS
2. Urho Nissilä, KuPS
3. Iivo Niskanen, PHS
4. Kim Nousiainen, KalPa
5. Niklas Anttila, Vuorelan Veikot ja Tanja Kauppinen, KalPa
6. Diogo Tomas, KuPS
7. Gentjana Rochi, KuPS
8. Perttu Hyvärinen, PHS
9. Jari Saario, Juankosken Punnerrus ja Juho Rissanen, Mainarit
10. Marjaana Heikkinen, SiiPo

Vuoden joukkue: KuPSin mestarijoukkue, Kansallinen liiga
Vuoden valmentaja: Ollipekka Ojala, KuPS naiset

Teksti: **Tomi Turunen**

Kuva: **Jesse Väänänen/Hiihtoliitto**

Matti Mattsson

Mattsson päätti Tähtien putken

Uinnin olympiapronsimitalisti **Matti Mattsson** vastaanotti Urheiluugaalaviikolla kaksi titteliä. Ensin hänet valittiin kotikaupunkinsa Porin vuoden 2021 parhaaksi urheilijaksi. Sen jälkeen tuli valtakunnallinen Vuoden urheilija -valinta.

Porissa Mattsson päätti pyörätuolikelaaaja **Leo-Pekka Tähtien** viiden vuoden hallintajakson. Kaikkiaan Tähti on valittu Porin parhaaksi ennätyksellisesti kymmenen kertaa.

Mattssonille valinta oli toinen. Ensimmäisen kerran hän oli ykkönen vuonna 2013 MM-pronssinsa jälkeen.

Porilainen urheiluvuosi oli menestyksenkäs, mutta Mattsson oli Porin Urheilutoimittajain Kerhon äänestyksessä silti omaa luokkaansa. Valinta oli erittäin poikkeuksellisesti yksimielinen, sillä kaikki 26 äänestäjää sijoitti Mattssonin ykköseksi (260 pistettä).

Paralympiahopeamitalisti **Tähti** tuli tällä kertaa toiseksi (110) pistettä ja pesäpallomestaruuden voittanut **Pesäkarhut** kolmanneksi (81 pistettä).

Perinteisen **Martti Laippala** -palkinnon porilaisen urheilun hyväksi tehdystä työstä Porin urheilutoimittajain kerho myönsi kilpapyöräilyn paikalliselle pioneerille ja Koiviston Iskun dynamolle **Ilpo Kyllösel-**

le. Vuoden nuorena urheilijana palkittiin Pesäkarhujen **Tiia Peltonen**. Porilaisseuran kankaanpääläisvahvistus auttoi Pesäkarhut mestaruuteen isossa roolissa vain 17-vuotiaana. Hänet valittiin historian nuorimpana pudotuspelien parhaaksi pelaajaksi.

Teksti ja kuva: **Harri Laiho**

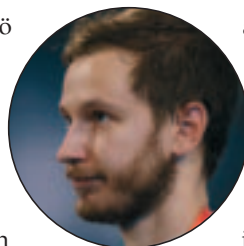
Tomas Käyhkön MM-hopea vuoden 2021 urheiluteko Pohjois-Karjalassa

Susirajan Urheilutoimittajat valitsi **Tomas Käyhkön** saavuttaman keilailun MM-hopean vuoden pohjoiskarjalaiseksi urheiluteoksi. Käyhkö voitti urheilutoimittajien äänestyksen selvästi. Hän sai 16 ääntä, kun äänestäjiä oli 27. Käyhkö palkitaan urheiluteko-valinnasta Pohjois-Karjalan maakunnallisessa Urheiluugaalassa.

Käyhkö säväytti marraskuussa keilamallalla MM-hopeaa Dubain MM-kilpailuissa.

Lokakuussa Käyhkö heitti Suomen mestariksi. Joensuulaislähtöinen Käyhkö, 24, asuu nykyään Mikkelissä ja edustaa Varkauden Mainareita, mutta hänen kotipaikkansa on edelleen Joensuu, jossa hän on kirjoilla.

Toiseksi äänestyksessä sijoittui olympialaisten keihäänheitossa kahdeksanneksi kiskaissut Joensuun Kattajan **Lassi Etelätalo**, joka sai neljä ääntä. Golfin Euroopan-kiertueelle paikan saavuttaneelle Karelia Golfin **Emilia Tuki-**

Tomas Käyhkö

aiselle kirjattiin kolme ääntä. Kontiolahden voimamies **Mika Törrö** sai kaksi ääntä. Törrö ylsi kolmanneksi kansainvälisen Strongman Championships Leaugen finaaliissa. Yhdet äänet urheiluteoista annettiin 50 kilometrin SM-hopeaa hiihtäneelle **Kari Varikselle** ja 12 tunnin ultrajuoksussa Pohjoismaiden ennätyksen taivaltaneelle **Satu Lipiäiselle**.

Urheiluteko-valinta oli Susirajan Urheilutoimittajille 14:s. Perinne alkoi vuonna 2008.

Teksti: **Jarmo Sieviläinen**

Kuva: **Tom Shaw**

Urheilu, yhteiskuntavastuu ja realismi

Kuva: Markku Jokisipilän kotialbumi

Nykyisin urheilulta vaaditaan yhä useammin myös yhteiskuntavastuun kantamista. Näin teki tällä palstalla viime vuoden lopulla myös Suomen Urheiluliiton puheenjohtaja **Sami Itäni**. Hänen mukaansa yhteiskunnallista vastuullisuutta urheiluorganisaatioilta vaativat ennen kaikkea sidosryhmät, minkä vuoksi urheilun täytyy olla asiasta kiinnostunut jo taloudellisistakin syistä.

Urheilu ei toimi tyhjiössä, vaan on osa yhteiskuntaamme ja siinä vallitsevaa kulttuuria. Ympäröivä todellisuus vaikuttaa urheiluun monin eri tavoin ja asettaa sille reunaehdoja. Urheilun on sopeuduttava yhteiskunnassa vallitseviin arvoihin ja siellä noudatettavaan moraalikoodistoon. Varsinkin junioritoiminnassa urheilun on tiedostettava kasvattajan ja esikuvien tarjoajan roolinsa sekä toimittava sen mukaisesti.

Olympiakomitean tuoreessa strategiassa vastuullisuus kohotetaan keskeiseksi arvoksi, tavoitteeksi ja ohjenuoraksi. Kattojärjestö ilmoittaa varmistavansa vastuullisuuden kaikessa toiminnassaan ja pyrkivänsä siinä kansainväliseksi edelläkävijäksi. Olympiakomitean mukaan urheiluorganisaatioidenkin on pyrittävä vaikuttamaan omaa välitöntä toimintaansa laajempiin kysymyksiin, kuten kestävään kehitykseen sekä yhdenvertaisuuden edistämiseen koko yhteiskunnan tasolla.

On tärkeää, että urheilutoimijat ymmärtävät toimintansa laajemmat ulottuvuudet ja niistä koituvat vastuunsa. Silti en ole vakuuttunut siitä, että vaatimukset yhteiskuntavastuun kantamisen nostamisesta urheilun ytimeen olisivat loppuun saakka harkittuja. On syytä pohtia, onko urheilulla oikeasti sen paremmin lihaksia, asiantuntemusta kuin mandaattiakaan todellisten yhteiskunnallisten vastuiden omaksumiseen.

Maailman paremmaksi muuttaminen on tietysti erinomainen tavoite. Urheilun on totta kai kannettava kortensa kekoon pyrkimällä kestävään ja vastuulliseen toimintaan. On ymmärrettävää, että urheilu haluaa esittää itsensä korvaamattomana yleisen hyvän edistäjänä ja yhteiskunnan tukipilarina. Silti lupauksia esittäessä kannattaa pitää maltti, realismi ja itsekritiikki mukana.

Yhteiskuntavastuun käsite tulee liike-elämästä, jossa sillä viitataan eettisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestävään ja vastuulliseen liiketoimintaan. Yhteiskuntavastuun kantaminen ja siitä raportointi ovat nykyisin olennainen kilpailutekijä, koska ne vaikuttavat yrityksen imagoon. Viime kädessä kyse on bisneksestä, pyrkimyksestä saada yrityksen tuotteet myymään mahdollisimman hyvin.

Vaikka liiketoiminnan ymmärryksestä on hyötyä urheilussakin, urheiluliikkeen tuskin kannattaa mieltää itseään

urheilua ihmisille myyväksi yritykseksi. Hyvän yhteiskunnan suuntaviivojen määrittäminen taas on politiikkaa eli kuuluu vaaleilla valituille päätöksentekijöille, ei urheilujärjestöille.

Urheilu täyttää yhteiskunnallisen roolinsa parhaiten hoitamalla oman ydin tehtävänsä eli eri lajien harjoittelu- ja kilpailumahdollisuuksien järjestämisen mahdollisimman hyvin. Siinäkin on arvokasta työsarkaa ja kehittämisen kohteita aivan riittämiin.

Markku Jokisipilä
Turun yliopiston eduskuntatutkimuksen keskuksen johtaja

Löydät meidät Facebookista
facebook.com/urheilutoimittajat

Seuraa meitä Twitterissä
twitter.com/urheilutoimitus

Löydät meidät Instagramissa
instagram.com/urheilutoimittajat

Kiehtovaa brutaaliutta

TUHANNEEN JA YHDEN ISKUN TARINAT

Saku Schildt, Sami Lommi,
Jussi Talvitie
Docendo 2021
288 sivua

Ihminen on yksinäisimmillään, kun hän asettuu nyrkkeilykehään. Laji on harrastajalleen vaativin mahdollinen: et saa mitään anteeksi ja selviät ottelusta vain itsesi voittamalla. Kaiken lisäksi nyrkkeily on vaarallista, todellista kamppailu-urheilua, jossa voi missä ottelussa hyvänsä sattua se ikävin mahdollinen onnettomuus. Samaan aikaan laji on erittäin kiehtova, joka hurmaa alkukantaisuudellaan ja yksinkertaisuudellaan katsojansa sekä tietysti harrastajansa.

Saku Schildtin, Sami Lommin ja Jussi Talvitien toimitama kirja *Tuhannen ja yhden iskun tarinat* kuvaa monin tavoin sitä, mikä ajaa ihmisiä nyrkkeilyn pariin. Ulkopuolisen on vaikea ymmärtää, miksi niin monet urheilijat antavat kaikkensa tälle äärimmäistä harjoittelua ja kurinalaisuutta vaativalle elämälle, jossa suurin osa ammattilaisistakin tuntuu iskevän palkkiot promoottoreilleen, agenteilleen, valmentajilleen ja muille taustavoimilleen. Kirjassa ajatuksensa pääsevät esittelemään suomalaiset monen tasoiset urheilijat, mutta myös heidän tärkeimmät kanssaihmisensä.

Kirjaan on koottu monipuolinen valikoima haastateltavia, joille elämä kiristettyjen kehäköysien sisäpuolella ja sen läheisyydessä on tullut tutuksi. **Pekka Mäki** (syntynyt 1970) on yhden kaikkien aikojen suomalaisen iskijän **Olli Mäen** poika, joka on kasvanut lajiinsa kiinni. Mäki korostaa, että nyrkkeilijän tärkein ominaisuus on kyltymätön himo harjoitella. *"Monia puutteita voi korvata kovalla työllä"*, sanoo Mäki.

Mäen mukaan vain harva nyrkkeilijä pääsee tasolle, jossa ymmärtää huippu-urheilun todelliset vaatimukset. Kova työ tarkoittaa sataprosenttista panostusta vain urheiluun. Kahdesti päivässä oikein harjoitteleva nyrkkeilijä kehittyy, mut-

ta Mäki muistuttaa, ettei laji ole lyömiskilpailua. *"Ihmisen keho on kuin temppeli, jota suojella viekkaudella ja älykkyydellä"*, painottaa Mäki muistuttaen taktisista vaatimuksista.

Varsinkin ammattinyrkkeilyn tunnustavat lähipiiriläisetkin brutaaliksi lajiksi, johon verrattuna olympianyrkkeily on paljon armollisempaa. Mäki tunnustaa, että adrenaliini-myrskyssä toisiaan takovien huippu-urheilijoiden touhu ei ole aina lasten katsottavaksi sopivaa. Ehdoton plussa tulee siitä, että nyrkkeilijät ovat keskenään toisiaan kunnioittavia ihmisiä, jotka ovat verisenkin ottelunsa jälkeen valmiita haalimaan toisiaan. Se on veriveljeyttä – sanan varsinaisessa merkityksessä.

Luku luvulta kirjassa käy ilmi, että nyrkkeily on pelastanut nuoret ihmiset kiinni oikeaan maailmaan: lajin koodisto ohjaa eräänlaista punaista lankaa pitkin harrastajiaan. **Amin Asikaisen** tie pikkukriminaalista arvostetuksi nyrkkeilijäksi on hyvä esimerkki.

Nyrkkeilyn suomalaisista pioneereista **Risto Meronen** kertoo ilmapiirin muutoksesta. *"Ei ennen nyrkkeilylaseilla näkynyt lääkäreiden, professoreiden tai viulistien lapsia. Muualla maailmassa nyrkkeilijöitä tuli slummeista"*, Meronen kertoo maailman muuttumisesta.

Muuttuneesta maailmasta kertovat nyrkkeilijät **Mira Potkonen** ja **Eva Wahlström**, joista tuli arvo-otteluiden sankareita. Meronen kertoo käsityksensä naisten urheilusta muuttuneen täysin.

Lukuisien sankaritarinoiden lisäksi kirjassa hypätään taustoihinkin. Elannon tienäminen voi joskus olla vaikeaa, vaikka lupaukset ovat olleet suuria. Tuhlasiko **Robert Helenius** parhaita vuosiaan saksalaiseen Sauerlandin talliin, joka ei vienyt häntä toivotusti eteenpäin ja puijasi taloudellisesti? Iloiset asiat jäävät kuitenkin parhaiten mieleen. *"Nyrkkeily on vaarallista, tosi vaarallista. Mutta ei se sulje pois sitä, etteikö se olisi myös törkeän siistiä"*, miettii ainoana suomalaisena suuren ammattinyrkkeilyliiton MM-tittelin voittanut Wahlström.

Mielenkiintoisen kirjan täydentää erinomainen kuvitus, joka osoittaa, kuinka hyvä laji on kuvaajalle, tai toisaalta siitä nousee esiin sen vaativuus.

Markus Karjalainen

Haluatko olla osa urheilujournalistien verkostoa?

Liity Urheilutoimittajain Liiton jäseneksi!

KAMPANJAETU

Kaikki 28.2. mennessä A-jäseniksi liittyneet

saavat jäsenyyden ilman liittymismaksua (norm. 30 euroa).

Lue lisää: www.urheilutoimittajat.fi/liity-jaseneksi.

Kultakauden kertaus kuvien kannattelemana

LUKKO 85 – PITKÄ MATKA MESTARUUTEEN

Elmeri Aho – Harri Pirinen
Rauman Painopiste 2021
216 sivua

Noin seitsemän kulkautta mestaruusjuhlien jälkeen ilmestyneen *Lukko 85 – pitkä matka mestaruuteen* -kirjan nimi olisi voinut yhtä hyvin olla *Lukko 58 – pitkä matka mestaruuteen*. Viime vuonna 85 vuotta täyttänyt Lukko voitti toisen Suomen mestaruutensa jääkiekossa. Ensimmäisestä oli ehtinyt kulu 58 vuotta.

Tähän väliin on pakko mainita, että on hienoa, että vastikään edesmennyt **Asko Tanhuanpää**, ”Ihoden ihmelapsi”, ehti kokea tämän mestaruuden. Ensimmäisen mestaruuden aikaan Asko oli vasta viisivuotias. Hän oli yksi niistä tuhansista, kenties jopa kymmenistä tuhansista, joiden vuoksi Elon ja Pirisen teoksen synnyttäminen on ollut paikallaan ja oikeutettua. Sillä Lukko-faneille kirja on varmasti mitä makein muisto kaudesta. Ties kuinka pitkään he joutuvat ”pärjäämään” sillä.

Teos nojaa Lukkoa vuodesta 2013 kuvanneen **Elmeri Elon** otoksiin. Pääasiassa peruskauraa, mutta on joukossa muutama helmikin. Raumalaislähtöinen, kykynsä aiemminkin osoittanut toimittaja **Harri Pirinen** (mm. Vuoden urheilukirja 2019 *HIFK Stadin kingit* ja tuoreimpana Vuoden 2021 urheilujuttuna palkittu **Miia Sillmanin** haastattelu) on pukeut sanoiksi Lukon viimekautisen mestaruustaipaleen. Pirisen kyvyt eivät valitettavasti pääse tässä oikeuksiinsa. Mutta ymmärtääkseni teksti onkin tehty vain tukemaan kuvitusta.

Lukon tuorempi mestaruuskausi käydään napakasti läpi peli peliltä, höysteenä *Länsi-Suomi* -lehdessä lainattuja pelaaja- tai valmentajakommentteja. Jokaisen ottelun maalit teko-aikoihin, tekijöihin ja syöttäjiin löytyvät tekstin ohesta.

Pikantin lisänsä kirjaan tuo korona. Joulukuun alkuun asti peleissä sai vielä olla rajoitetusti yleisöä, sen jälkeen Kivikylän Areenassakaan ei enää ketään – paitsi aitoissa ja ravintolassa! Toinen, paljon sykehdyttävämpää väriä tuova seikka oli koronaan sairastuneen päävalmentaja **Pekka Virran** 66 vuorokauden mittainen poissaolo Lukon pukukopista. Sairaalassa hän oli 48 vuorokautta, joista teho-osastolla 27. Kolmannen väljän kolmannen erän ensimmäisellä minuutilla, Tapparan kavennettua Hakametsässä numeroiksi 1–3, vielä siinä vaiheessa katsomosta pelit seurannut happiviiksinen Virta otti aikalisän ja käveli ensimmäistä kertaa pitkästä aikaa vaihtoaitioon.

Kirjan lopussa, ennen sopivan ytimekäästä tilasto-osuutta, on vain **Toni Koiviston**, uransa tuohon mestaruuteen lopettaneen Lukko-ikonin jälkitunnelmia. Niitä olisi ollut kiva lukea muiltakin. Paras nosto on saatu kansanedustaja **Kristiina Saloselta**: ”Itkin eduskunnan käytävällä, että Lukko voitti kultaa! Olisittepa nähneet ne katseet.”

Teos puolustaa mainiosti paikkaansa harvinaisen mestaruuden dokumentointina. Mutta vuosittaisena pläjäyksenä? Ei kiitos.

Matti Hannula

Kolhoosista Korsoon ja kultakaukaloihin

FUCK YOU LIIVIK

Siim Liivik – Aki Ollikainen
Siltala 2021
236 sivua

Harvoin on perusteita elossa olevasta kolmikymppisestä rustata elämäkertaa. Virolaislähtöisen **Siim Liivikin** kirjaa ei sellaisena onneksi ole markkinoituksaan. Kyse on enemmän melkeinpa veijaritarinasta, niin vauhdikasta elämää herra vietti päästyään liigatason kiekkoilijaksi ja myöhemmin räppäilemään JVG:n kanssa lätkäkin isompien yleisön eteen.

Otsikko on kirjan takakannesta, ja pitäähän se paikkansa, vaikka Liivik ei koskaan mikään ykkösketjun pelaaja ollutkaan eikä uralle useita isoja voittoja mahtunut. Pukukopin hengen luojana hänellä oli varmasti isompi rooli kuin kentällä Helsingin IFK:n voittaessa jääkiekkoliigan keväällä 2011. Siitä mestaruudesta Liivik ja koko joukkue otti kaiken ilon irti. Iso osa kirjasta onkin juhlimisten ja bailaamisen täyttämää. Milloin ollaan missäkin VIP:ssä ja juoma virtaa.

Syntyä Neuvostoliittoon yksinhuoltajan lapseksi ja muutto nelivuotiaana Suomeen ei varmasti ollut paras lähtökohta kenellekään. Siihen nähden pitkän kiekkouran tekeminen monessa maassa ja nouseminen HIFK:n kulttipelaajaksi on hatunnoston arvoinen suoritus. Joka mies ei myöskään verkostoidu ja tutustu uusiin ihmisiin yhtä taitavasti kuin Siim Liivik. Se on taustana sille, että hän liikkuu viihdemaailmassa kuin kala vedessä ja pokka riittää esiintymisiin suosittujen räppäreiden keikoilla. ”Häissä” on Liivikin oma hitti.

Jääkiekon ystävät muistavat Liivikin nelosketjun rouhijana, joka ei kaihtanut kovia otteita. Hän pelasi yhdeksän liigakauden aikana reilut 500 peliä. Tehoja tuli 150, mutta jäähypenkkiä mies kulutti liki 800 minuuttia. Monta kertaa kirjassakin mentiin isoista ovista ulos tappeluiden jälkeen. Väkivallan normalisointia, jopa sen tietynlaista palvontaa, tarinassa on paljon. Kukkahattutädeille verenvuodatus ja katkenneet hampaat lienevät liikaa, ellei jo jatkuva viinan kanssa lotraaminen ole säikäyttänyt.

Jäin kaipaamaan kirjaan enemmän särmeä. Rosoisia kohtia, joista pääsisi kurkkaamaan päähenkilön sisään ja näkemään koko kuvan. Elämän kovuutta käsitellään kyllä lapsuuden ja perheen kautta, mutta itse nimihenkilön pintaa ei kunnolla läpäistä. Lopussa hieman, mutta enemmänkin olisi voinut tulla ulos kuorestaan.

Plussaa lukuisista haastatteluista. **Kari Jalonen**, **Petri Matikainen**, **Raimo Summanen**, **Mikael Granlund**, **Samu Haber**, **VilleGalle** muun muassa ovat saaneen suunvuoron. Heidän kuvailunsa ja muistelunsa tuovat paitsi lisäarvoa myös rytmittävät kirjaa mukavasti.

Kuuntelin *Fuck You Liivik*in äänikirjana. Sen luki, ja hyvin lukikin, kukapa muu kuin – Siim Liivik itse.

Kari Linna

Tätä latua kelpaa suihkia

LATU

Antti Heikkinen
WSOY 2021
172 sivua

Odotukset olivat korkealla jo etukäteen. Aihe oli kiehtova, sodassa kuollut maailmanmestarihiihtäjä **Pauli Pitkänen**. Kirjoittaja **Antti Heikkinen** puolestaan oli tullut aiemmin tutuksi varsin mainion **Juice Leskisen** elämäkerran tekijänä. Yhdistelmä kuulosti hyvältä jo etukäteen.

Ja kyllähän *Latu*, joka on enemmän romaani kuin elämäkerta, odotukset täytti. Romaani on rakennettu tyylikkäästi, kun sotasaaralassa huonokuntoisena makaava Pitkänen intoutuu muistelevaan hiihtouraansa ja välillä kuvaillaan hänen elämänlankansa hiipumista.

Ladun hienous on poikkeuksellisuudessa. Vastaavalla tavalla toteutettua urheilijan elämäntarinaa en muista koskaan lukeneeni. Heikkinen, joka on kotoisin Pitkäsen tavoin Pohjois-Savosta, on haastattelujen kautta selvittänyt mestarihiihtäjän historialliset faktat, mutta sen lisäksi Heikkinen muokkaa kuolinvuoteellaan elämänsä muistelevasta Pitkäsestä melkoisen Havukka-ahon ajattelijan.

"Kuuluisaksi tuleminen on helvetin hankalaa.

En minä siitä voinut valittaakaan. Monta vuotta olin sen eteen tehnyt töitä.

Tai en kuuluisuuden.

Voittamisen.

Ja minkä sille taitaa, että voittaja on väkisin myös kuuluisa."

Heikkinen on kiehtova kirjailija. Hänen tekstinsä on persoonallista ja värikästä ja siksi miellyttävää lukea. *Latu* sisältää kiinnostavaa faktaa, huumoria, ja loppua kohti kirja on myös koskettava.

Ja onhan jo pelkästään Pitkäsen elämäntarina kiinnostava ja traaginen. Jatkosodan alkupuolella Pitkänen käsitteli Nilsin kansakoululla, jossa suojeluskunta toimi, kaatuneen sotilaan repusta löytynyttä käsikranaattia, joka virittyi. Hän komensi luokassa olleet ihmiset pakoan, mutta itse hän ei karkuun ehtinyt, sillä Pitkänen oli haavoittunut talvisodassa. Vaihtoehtona olisi ollut heittää kranaatti ikkunasta ulos, mutta koska sieltä kuului leikkivien lasten ääniä, päätti Pitkänen heittää kranaatin opettajanpöydän alle. Hän haavoittui ja lopulta kuoli saamiinsa vammoihin Siilinjärvellä sotilassairaalassa.

Aivan täydellinen Antti Heikkisen *Latu* ei sentään ole. En tiedä Heikkisen omista hiihto- tai urheilutaidoista, mutta joissain yhteydessä lukijalle tulee tunne, ettei Heikkisen ymmärrys urheilua kohtaan aivan täydellistä ole.

Sillä on lukunautintoon pieni vaikutus.

Tommi Roimela

Kiekkosuomen viraalihiliksi yhdellä lausahduksella

RISTO LEINO – SINIKULTAINEN ÄÄNI

Asko Tanhuanpää
IhoMedia Oy & Hockeyrock'N
RollOy 2021
214 sivua

Risto Leino on elänyt, hengittänyt, jännittänyt ja välittänyt tunnelmia selostamalla paikallisradio Ramonassa Rauman Lukon SM-liiga-otteluita syksystä 2000 lähtien. Leinon merkitystä raumalaisille ja Lukon kannattajille kuvaa hyvin koko päätykatsomon levyinen lakana: *1001 SYYTÄ AVATA RADIO – RISTO LEINO*.

Tämä harvinainen Lukko-fanien kunnianosoitus sai Leinon kyyneliin 10. lokakuuta 2015. Kannattajat halusivat kertoa näyttävällä eleellä, mitä edellisenä iltana 1000. ottelunsa Hämeenlinnassa selostaneen miehen panos heille merkitsi.

Viime keväänä Leino nousi kiekkopiireissä kulttihahmoksi muuallakin kuin Raumalla. Kun Lukon mestaruus ratkesi, Leino päästi tunteet valloilleen. Hiki lensi ja suuta kuivasi. Spontaanisti kultahuumassa hän tokaisi: *"Missä sitä kossua on?"* Video tapahtumasta levisi laajalle ja muuttui viraalihiliksi. Leinon lausahduksesta tehtiin t-paitoja, joiden rinnassa legendaarinen lause komeilee. Niitä myytiin tuhansia.

Lukon Suomen mestaruus pitkän 58 vuoden odotuksen jälkeen kruunasi Leinon täydellisen kauden. Ilman sitäkin se olisi ollut ainakin ammatillisesti ikimuistoinen, sillä Radio Ramonan Kiekkoilta palkittiin jo ennen Lukon kultajuhlia Radiogaalassa vuoden paikallisena radio-ohjelmaksi 2021.

Asko Tanhuanpään kirjoittama teos *Risto Leino – Sinikultainen ääni* kertoo mestaruuskevästä ja Lukon tuoreimmista kausista, mutta ennen muuta kirjan päähenkilön vaiheista kotikaupungissaan, jääkiekosta ja tiestä kiitetyksi kiekkoselostajaksi. Leinon elämäntalalle on mahtunut monenlaisia, myös todella dramaattisia hetkiä.

Hyvä jääkiekkoselostus on tehty energiasta, selostajan viittästä tunteesta, värikkästä verbaliikasta sekä kyvystä olla positiivinen myös tappion hetkellä. Nämä kaikki ominaisuudet Rauman suosikkiaanella ovat hallussa. Kirjassa on paljon kiinnostavia yksityiskohtia ja Leinon omaleimaisia tokaisuja sekä yllättäviä näkökulmia.

Leinon minä-muotoon kirjatut muistot ja kertomukset ovat pääosassa kirjassa. Silti joitain faktoja olisi kannattanut tarkistaa, eikä jättää niitä vain Leinon muistin varaan. Oikoluussa huolellisempi kirjoitusvirheiden korjaaminen olisi myös tehnyt teoksesta vielä laadukkaamman.

Puutteista huolimatta *Sinikultainen ääni* on takuuvarma lukupläjäys kaikille Lukko-faneille – ja erityisesti aktiivisesti Radio Ramonan Kiekkoilta-lähetyksiä vuosikausia kuunnelleille.

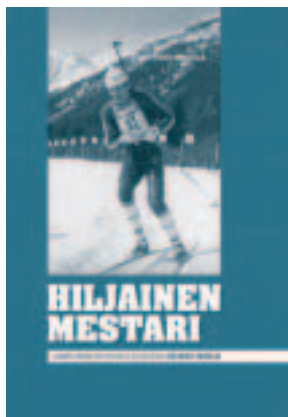
Ulkopuoliselle lukijalle Leinon luonnehdinnat pelaajista, valmentajista, seuratohtajista ja elämänsä tärkeimmistä ihmisistä on listattu kirjan loppuun terävästi ja hauskaasti. Myös Leinon mutkattomuus ja myönteinen asioihin suhtautuminen tuo varman hymynkareen.

Jussi Heimo

Heikki Ikola ampuu tarkasti ja hiihti sujuisasti

**HILJAINEN MESTARI –
AMPUMAHIIHDON
LEGENDA HEIKKI IKOLA**
Timo Mikkilä
Suomen Urheilumuseosäätiö
2021
174 sivua

Nyt meneillään olevalla 2000-luvulla väkevinä elämänvaihetta elävät kanssakansalaisemme puhuvat ensisijaisesti **Kaisa Mäkräisestä** silloin, kun aiheena on suomalainen ampumahiihto. Me jo 1970-luvulla maailmanmenon vahvasti tiedostaneet, ja urheilun osuuden siihen sijoittaneet, muistamme vallan mainiosti mestarillisen ampujahiihtäjän nimeltä **Heikki Ikola**. Ikola pystyi lajissaan kymmeneen arvokilpailumitaliin.

Viime vuoden lopulla Ikolasta ilmestyi ansaitusti elämäkerta. Sen kirjoitti filosofian tohtori, tietokirjailija **Timo Mikkilä**. Kirjan kustansi Suomen Urheilumuseosäätiö.

Teoksesta tulee selkeästi esiin Ikolan ututteruus ja hänen valtaisa halunsa huipulle. Nelinkertainen maailmanmestari eli keskittyneesti ampumahiihdolle. Hän ei jättänyt ainuttakaan kiveä kääntämättä menestyksen suhteen. Aika oli ampumahiihdolle myös nykyistä otollisempi. Puolustusvoimat panosti ampumahiihtoon vahvasti.

Liikunnallisesti lahjakkaasta Ikolasta olisi saattanut sukeutua myös menestyksenkäs jääkiekkoilija. Hän muutti lapsuudenperheensä kanssa Kanadan Ontarioon ollessaan kymmenvuotias, 1957.

"Jääkiekosta innostuin niin palavasti, että kävin jäällä monta kertaa päivässä ja minusta tuli hallimiesten hyvä kaveri." Tuon Ikolan toteamen lisäksi elämäkerrasta on luettavissa myös se, että Ikolan joukkue pelasi jääkiekossa Ontarion junioriliigaa ja ylsi ikäluokansa finaaliin. Kovakuntoinen ja taitava Ikola pelasi yleensä vähintään kahdessa ketjussa, senterinä tai oikeassa laidassa.

Mikä oli Heikki Ikolan salaisuus, että hän menestyi niin hyvin ampumahiihtäjänä? Valmentaja ja urheilun monialaismies **Jouko "Jokkeri" Elevara** kiteyttää elämäkertakirjaan asian näin: "Ikolan ylivoimainen piirre oli se, että hän oli nimenomaan ampujahiihtäjä. Ei niin hyvä hiihtäjä kuin Erkki Antila eikä läheskään Mauri Röppäsen tasoinen ampuja. Ikola oli aikakautensa maailman parhaimpia lajissa, jossa sekä hiihdetään että ammutaan."

Etelä-Pohjanmaan Jurvasta ponnistaneen Ikolan menestyksen syytä pohdiskeltaessa on kirjaan tehty löydöksiä esimerkiksi näin: Ikolalla on luja luottamus omaan itseen, hän oli ja on päämäärätietoinen ja hän uskalsi harjoitella kovaa, hänellä on oivallinen oman kehon tunteminen. Ikola oli myös tarkka ravinnosta ja hän oli huolellinen lihashuollossa. Henkisessä valmennuksessa hän oli edelläkävijä.

Ikolasta tehty kirja on kooltaan pikkuruinen, mutta ihan riittävästi se sisältää Ikolan elämäntahtia ja kelpo löydöksiä siitä, miksi hänestä tuli mestarillinen ampujahiihtäjä – useaan otteeseen maailman paras lajissaan.

Hieman nyreksin Ikolan elämäkerran nimeä: *Hiljainen mestari*. Ikolaa mediaan jututtaneena ja muutaman kerran häntä eri paikoissa seuranneena sanoisin osuvamman nimen olevan vaikkapa Harkitseva mestari tai Tarkka mestari.

Hannu Ranta

Liikunnan ja urheilun merkitys yhteiskunnassa

**LIKKUMISEN
SOSIOLOGIA**
Hannu Itkonen
Vastapaino 2021
192 sivua

Liikunta ja urheilu ovat olleet tärkeä osa modernia yhteiskuntaa jo 1800-luvun jälkimmäiseltä puoliskolta lähtien. Liikuminen on yhteiskunnallinen ilmiö, joten sen jäsentämisessä on hyvä hyödyntää sosiologiaa.

Näistä lähtökohdista syntyi **Hannu Itkonen** kirjoittama teos *Liikkumisen sosiologia*. Vuoden urheilukirja 2021 -ehdokkaasiin kuuluvassa kirjassa avataan liikunnan ja urheilun merkitystä osana yhteiskunnallisia muutoksia.

Teoksen ilmestymisen aikaan on kulunut tasan 100 vuotta siitä, kun liikuntasosiologian käsitettä käytettiin ensimmäisen kerran. Saksalaisen **Heinz Rissen** vuonna 1921 ilmestynyt julkaisu tarkasteli sekin urheilua yhteiskunnallisena ilmiönä.

Tältä tieteenalalta on puuttunut suomenkielinen yleisteos, ja tätä vajetta Itkonen halusi kirjallaan paikata. Hän näkee, että kirja palvelee etenkin alan opiskelijoita. Kirja on hyödyllistä luettavaa myös liikunta- ja urheilupolitiikan päättökentekijöille sekä erityisesti kaikille historiasta kiinnostuneille.

Liikunta ja urheilu näkyvät elämässämme monenlaisin tavoin. Huippu-urheilussa jahdataan mestaruuksia ja ennätyksiä, mutta liikkumalla tavoitellaan myös kuntoa, hyvinvointia ja elämyksiä. Kuten Itkonen kirjassa toteaa, liikunta koskettaa eri muodoissaan kaikenikäisiä ja kaikkialla.

Itkonen on tehnyt perusteellista työtä ja taustoittaa liikuntaa ja urheilua kattavasti eri näkökulmista. Jo pelkästään loppuun liitetty lähdeluettelo osoittaa sen, miten laajaan aineistoon kirja perustuu.

Liikunta ja politiikka liittyvät aina toisiinsa, halusimme sitä tai emme. Tämäkin aihepiiri saa kirjassa oman osuutensa.

Aikamme hengessä luontoa ja ympäristöäkään ei ole sivuutettu. Ekologisesti kestävä ratkaisu ovat jo näkyneet ja tulevat jatkossa näkymään yhä enemmän liikuntapaikkoja koskevissa päätöksissä.

Ja meitä urheilutoimittajia kiinnostaa "Media liikkumisen tulkitsijana" -otsikolla alkava jakso. Itkonen pohdiskelee, että urheilun ja median suhde on aina ollut symbioottinen, koska molemmat ovat tarvinneet toisiaan. Seuraa katsaus, miten urheilun saama julkisuus on muuttunut 1800-luvun lopulta aina näihin päiviin saakka.

Kirjan kirjoittanut Hannu Itkonen on liikuntasosiologian professori Jyväskylän yliopistossa ja liikuntasosiologian sekä liikunnan kulttuurihistorian dosentti Itä-Suomen yliopistossa. Hän on toiminut lukuisissa kansallisissa ja kansainvälisissä tiede- ja järjestökenttien luottamustehtävissä.

Matti Lehtisaari

#vuodenurheilija

Jo vuodesta 1947.

